

Revista ECONOMICA

CONSILIUL SUPREM AL DEZVOLTĂRII ECONOMICE ȘI SOCIALE — INSTITUTUL CENTRAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

PERFEȚIONAREA MECANISMULUI ECONOMIC-FINANCIAR

CONFERINȚA NAȚIONALĂ
A FEMEILOR

VIZITA PREȘEDINTELUI NICOLAE CEAUȘESCU ÎN STATELE UNITE ALE AMERICII

Salutînd din balconul Casei Albe

Un moment însemnat al vizitei : semnarea Declarației comune

Vizita tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU în Statele Unite ale Americii

MOMENT STRĂLUCIT DE AFIRMARE INTERNAȚIONALĂ A ROMÂNIEI SOCIALISTE, A ÎNALTULUI PRESTIGIU AL PREȘEDINTELUI ȚĂRII

APROBAREA UNANIMĂ, sentimentele de profundă satisfacție și vie mândrie patriotică cu care întregul popor român salută rezultatele rodnice ale vizitei întreprinse de președintele Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu în Statele Unite ale Americii, manifestările pline de căldură, de deosebită stimă și considerație cu care națiunea americană a întâmpinat pe înalții soli ai poporului român, ca și amplul ecou internațional al acestei vizite reprezintă o nouă și strălucită confirmare a prestigiului și autorității de care se bucură astăzi pe toate meridianele România socialistă pentru realizările remarcabile în dezvoltarea multilaterală a țării, pentru politica sa de pace și colaborare, de amplă deschidere promovată pe arena mondială.

Rezultatele bogate, bilanțul substanțial al recentului dialog la nivel înalt româno-american, caracterul intens de lucru al vizitei, excepționala densitate a contactelor și întâlnirilor pe care le-a prilejuit, documentele semnate, ilustrează din nou în mod elocvent contribuția de excepțională importanță a președintelui Nicolae Ceaușescu la inițierea, elaborarea și promovarea consec-

ventă, neabătută a politicii internaționale a României socialiste, de pace, prietenie și colaborare cu toate țările. Este o politică ce se află în deplin consens cu năzuințele supreme ale tuturor popoarelor, fiind apreciată ca o contribuție majoră la abordarea într-un spirit nou, constructiv, a marilor probleme ale contemporaneității. „Cred că este cazul să subliniez – a ținut să releve președintele Jimmy Carter, referindu-se la personalitatea șefului statului român – că în calitatea de conducător al măreții sale țări, el nu numai că a asigurat un uriaș progres al României, dar și-a cucerit un rol de lider în întreaga comunitate internațională, ceea ce este remarcabil”.

Asemenea aprecieri elogioase la adresa președintelui țării noastre, care se adaugă cuvintelor similare de prețuire rostite de oameni politici de pe toate meridianele – constituind pentru fiecare cetățean al patriei un izvor de profundă satisfacție și legitimă mândrie – subliniază în același timp însemnătatea esențială a convorbirilor, a schimburilor directe de vederi între factorii investiți cu

răspunderea supremă în stat. Din acest punct de vedere, cea mai nouă etapă a dialogului la nivel înalt româno-american – a șasea într-o perioadă de nouă ani – reprezintă un moment de amplă rezonanță atât pe planul raporturilor bilaterale cât și în sfera vieții internaționale. Ea ilustrează cu forța de convingere a faptelor că este întru totul posibil ca două țări deosebite ca mărime, cu orinduire sociale diferite și situate la o mare depărtare

geografică una de alta să colaboreze rodnic, atunci când se pornește de la respectarea fermă a principiilor independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi și respectului reciproc, ale renunțării la folosirea forței și la amenințarea cu forța, ale dreptului inalienabil al fiecărei națiuni de a se dezvolta liber, fără nici un amestec din afară.

Este deosebit de îmbucurător că Declarația comună semnată de președinții celor două țări proclamă voința de a extinde relațiile bilaterale pe o asemenea bază, preluând și îmbogățind principiile înscrise în Declarația încheiată la Washington în 1973. „Trebuie să declar – arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu – că întâlnirea și convorbirile cu președintele Carter au

fost deschise, fructuoase. Am stabilit nu numai relații de colaborare între țările noastre, dar, aș spune, și relații prietenești – care se vor reflecta, fără îndoială, în colaborarea româno-americană. Îmi exprim speranța că aceste convorbiri și înțelegeri vor deschide noi perspective colaborării dintre România și Statele Unite, în interesul celor două țări, al cauzei colaborării și păcii internaționale.”

România întreține astăzi largi relații comerciale și de cooperare economică, inclusiv în producție, cu peste 140 de state ale lumii. În acest cadru s-au dezvoltat și raporturile economice ale țării noastre cu Statele Unite ale Americii. În ultimii zece ani schimburile economice dintre România și S.U.A. au crescut de aproape zece ori, obiectivul propus fiind de a ridica valoarea acestor schimburi la cel puțin 1 miliard de dolari în 1980. Pe baza realizărilor remarcabile din ultimele trei decenii, ca și a marilor sale proiecte și obiective de viitor, România este astăzi în situația de a constitui un partener economic

privit cu interes de o țară cu o înaltă dezvoltare economică cum este S.U.A. Aceasta reprezintă una din premisele de bază ale amplificării colaborării economice dintre cele două țări, ale promovării unor noi forme de cooperare.

Pornind de la ideea că relațiile economice ar putea progresa și mai rapid dacă pe plan juridic li s-ar asigura o bază stabilă, de lungă durată, corespunzând intereselor dezvoltării planificate a economiei socialiste românești, ca și celor ale firmelor americane, Declarația comună semnată cu prilejul actualei vizite, subliniază în mod expres voința celor două părți de a se căuta căile pentru îndeplinirea acestui important deziderat, ca și de a se promova reducerea tarifelor și a barierelor netarifare din calea comerțului. Extinderea clauzei națiunii celei mai favorizate pentru perioade de timp mai îndelungate decât în prezent – cind aceasta este supusă reînnoirii în fiecare an – s-ar înscrie pe această linie ca un factor de primă însemnătate.

Cu ocazia vizitei s-a ajuns la o serie de înțelegeri privind dezvoltarea unor noi acțiuni de colaborare, inclusiv de cooperare în producție în cadrul unor societăți mixte. Sînt, de asemenea, în curs negocieri cu alte companii americane pentru dezvoltarea cooperării într-o serie de domenii economice importante. Numeroasele schimburi de vederi cu reprezentanți ai cercurilor de afaceri din S.U.A., inclusiv cu membrii Consiliului economic americano-român, ca și vizitarea unor întreprinderi din domenii de vîrf ale tehnicii contemporane – cum sînt energia nucleară, electronica, forajul submarin etc. – au evidențiat existența unor perspective largi pentru dezvoltarea continuă a colaborării economice dintre cele două țări, dintre firme americane și întreprinderi românești, colaborare orientată cu precădere spre forme noi, moderne, de înaltă eficiență, inclusiv pe terțe piețe.

Dialogul la nivel înalt a evidențiat, de asemenea, dorința reciproc împărtășită de intensificare a relațiilor culturale, de adîncire a schimburilor de valori spirituale, în scopul creșterii înțelegerii reciproce și a prieteniei dintre cele două popoare, a cunoașterii mai bune a realităților din cele două țări.

Soldate cu rezultate deosebit de fructuoase pentru amplificarea colaborării pe multiple planuri dintre România și Statele Unite ale Americii, recente convorbiri româno-americane la nivel înalt au prilejuit, totodată, un larg schimb de vederi, purtat într-un spirit de sinceritate și înțelegere reciprocă, asupra unora din cele mai spinoase și mai complexe probleme ale actualității internaționale. Prin aria problemelor abordate, ca și prin faptul îmbucurător că în multe dintre ele s-a ajuns la concluzii și aprecieri apropiate sau chiar comune, noul dialog la nivel înalt româno-american depășește cu mult cadrul relațiilor bilaterale, înscriindu-se ca o nouă contribuție majoră a României reprezentată în mod strălucit de cel mai ilustru fiu al său, personalitate politică de talie mondială, la afirmarea unui spirit nou, democratic și plin de răspundere pentru soarta omenirii, în direcția soluționării marilor probleme ale lumii contemporane.

În acest spirit, Declarația comună consemnează hotărîrea celor două țări de a contribui activ la aplicarea deplină a tuturor prevederilor Actului final al Conferinței

pentru securitate și cooperare în Europa și de a colabora strîns pentru ca reuniunea de la Madrid din 1980 să adopte măsuri efective îndreptate spre întărirea securității și destinderii pe continentul european, inclusiv în ce privește dezangajarea militară și dezarmarea. Declarația subliniază de asemenea însemnătatea apropiatei sesiuni speciale a Adunării Generale a O.N.U. consacrată dezarmării, în legătură cu care România consideră că trebuie să producă o cotitură radicală în procesul negocierilor de dezarmare, aducîndu-și de aceea o contribuție activă la pregătirea ei. O deosebită atenție se acordă în Declarația comună problemei lichidării subdezvoltării și fărîmării unei ordini economice internaționale mai juste și echitabile. Deși S.U.A. sînt o țară cu un înalt grad de dezvoltare, iar România se află încă în stadiul de țară în curs de dezvoltare, ambele țări manifestă preocupare pentru această problemă, viața demonstrînd că făurirea unei noi ordini corespunde intereselor fundamentale ale tuturor statelor.

În mod firesc, o mare importanță a fost acordată în cadrul convorbirilor situației din Orientul Mijlociu, dialogul prilejuind reafirmarea poziției consecvente, principiale a României cu privire la căile unei soluționări trainice și juste, prin mijloace politice, pașnice, a acestei probleme, pentru instaurarea păcii ca o necesitate vitală pentru popoarele din regiune, ca și din întreaga lume.

Acest schimb larg de vederi asupra problematicii internaționale a permis să se ajungă la concluzia că și în acest domeniu, ca și în cel al relațiilor bilaterale, există premise certe ale unei conlucrări mai strînse, deosebit de importantă fiind în acest context hotărîrea consemnată în Declarația comună de a extinde și adînci contactele la toate nivelurile, inclusiv la cel mai înalt.

Exprimîndu-și deplinul acord și întreaga admirație față de modul strălucit în care s-a desfășurat și de rezultatele deosebit de rodnice cu care s-a încheiat nobila solie de pace, prietenie și colaborare a poporului român în S.U.A., opinia publică din țara noastră încearcă sentimente de puternică mîndrie patriotică, considerînd-o ca o valoroasă contribuție la cauza păcii mondiale și înțelegerii între popoare, la creșterea prestigiului României socialiste și a președintelui său pe arena internațională.

Prin telegrame și mesaje care sosesc de pe tot cuprinsul țării, întregul nostru popor își manifestă aprobarea și adeziunea unanimă față de rezultatele rodnice ale vizitei tovarășului **Nicolae Ceaușescu** în Statele Unite ale Americii. Dînd glas acestor sentimente, oamenii muncii români, maghiari, germani își exprimă mîndria patriotică pentru activitatea neobosită desfășurată de secretarul general al partidului, președintele României socialiste, în slujba intereselor țării, a cauzei păcii și cooperării internaționale.

Reafirmîndu-și și cu acest prilej totala adeziune față de politica internă și externă a partidului și statului nostru, ei se angajează să nu precupețească nici un efort, să-și folosească întreaga energie și capacitate creatoare pentru îndeplinirea exemplară a istoricelor hotărîri ale Congresului al XI-lea și Conferinței Naționale ale partidului.

Dinu DRAGOMIRESCU

PREȘEDINTELE NICOLAE CEAUȘESCU PROMOTOR AL UNOR NOI PRINCIPII ÎN RELAȚIILE ECONOMICE ȘI POLITICE INTERNAȚIONALE

„Desigur, am discutat cu președintele Carter și problemele internaționale... Am pornit de la faptul că între problemele economice și cele politice există o interdependență strinsă, că soluționarea justă a problemelor politice, realizarea păcii în diferite părți ale lumii, excluderea forței și amenințării cu forța, afirmarea principiilor de deplină egalitate între națiuni, de respect al independenței și suveranității, de neamestec în treburile interne au un rol hotărîtor în asigurarea unor bune relații economice, în dezvoltarea colaborării reciproc avantajoase între națiuni.

Poate unii dintre dumneavoastră se vor întreba de ce vă vorbesc despre respectul independenței și suveranității naționale, ținînd seama că dumneavoastră vă ocupați de afaceri. Afacerile trebuie să se bazeze însă tot pe aceste principii. România, care are o istorie îndelungată, de peste 2 000 de ani, a ținut întotdeauna la independența sa și este hotărîită să dezvolte relații cu toate țările fără deosebire de orînduire socială, pe baza

principiilor respectării independenței și suveranității naționale. Sintem convinși că numai pe această bază omenirea va putea să trăiască mai bine, popoarele vor beneficia din plin de cuceririle științei și civilizației, vor realiza o lume mai dreaptă și mai bună pe planeta noastră“.

„Deși România este încă o țară în curs de dezvoltare, ea dispune de întreprinderi cu nivel tehnic care pot realiza o cooperare bună cu firmele din Statele Unite, atît în cadrul bilateral, cit și pe terțe piețe. Iată de ce am acționat și acționăm pentru a identifica noi domenii de cooperare în producție, îndeosebi de organizare a unor noi societăți mixte de producție... Știu că pentru multe companii americane aceasta reprezintă un lucru nou. În viața internațională însă, lucrurile noi se afirmă cu putere și trebuie promovate cu curaj, cu îndrăzneală, pentru că ele ajută la soluționarea într-un mod nou a problemelor economice, contribuind inclusiv la realizarea noii ordini economice mondiale“.

(Din Cuvîntarea președintelui NICOLAE CEAUȘESCU la recepția și dejunul oferite în cinstea tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu, de Consiliul economic americano-român și Asociația de politică externă din New York)

Din Declarația comună a președintelui Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, și a președintelui Statelor Unite ale Americii, Jimmy Carter

Președintele Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, și președintele Statelor Unite ale Americii, Jimmy Carter, constatînd cu satisfacție că relațiile politice, economice, științifice, culturale și în alte domenii între cele două țări au cunoscut o importanță dezvoltare în ultimii ani, hotărînd să ia în continuare măsuri pentru extinderea relațiilor și cooperării bilaterale, pentru edificarea securității și dezvoltarea cooperării în Europa, întărirea păcii și securității internaționale și găsirea de soluții problemelor multiple care confruntă omenirea,

Au declarat hotărîrea lor comună, între altele, asupra următoarelor :

De a promova și facilita extinderea comerțului și a cooperării economice între cele două țări, ținînd seama de statutul prezent al României ca țară în curs de dezvoltare.

De a promova reducerea tarifelor și a barierelor netarifare în calea comerțului, în conformitate cu acordul privind relațiile comerciale dintre cele două țări, și de a urmări creșterea volumului și diversificarea structurii comerțului bilateral.

De a căuta căile pentru așezarea relațiilor comerciale nediscriminatorii existente pe o bază mai stabilă și pe termen lung, în special prin reînnoirea acordului privind relațiile comerciale.

De a încuraja dezvoltarea activităților de cooperare, inclusiv societățile mixte și cooperarea pe terțe piețe, contactele și schimburile reciproce între organizațiile economice române și firmele americane, participarea la expoziții specializate în cele două țări, creșterea schimbului de

informații și date economice și alte măsuri pentru aplicarea acordului de cooperare economică, industrială și tehnică pe termen lung, semnat în 1976 ; și, în legătură cu aceasta, de a sprijini activitățile Comisiei mixte româno-americane și ale Consiliului economic româno-american.

De a acționa pentru a se asigura tuturor țărilor, mari sau mici, posibilitatea de a contribui la soluționarea problemelor mondiale complexe pe bază de egalitate.

De a promova soluționarea tuturor diferendelor dintre state prin mijloace pașnice și eliminarea folosirii forței și a amenințării cu forța.

De a contribui activ la aplicarea deplină a tuturor prevederilor Actului final al Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa și de a promova procesul multilateral inițiat de conferință. Ei au fost de acord că reuniunea de la Belgrad a stabilit o bază fermă pentru continuarea acestui proces ; în același timp, ei și-au exprimat nemulțumirea că nu a fost posibil să se ajungă la un acord asupra numeroaselor propuneri utile prezentate. Ei au convenit să colaboreze strîns pentru ca reuniunea de la Madrid din 1980 să adopte măsuri efective îndreptate spre întărirea securității și dezvoltarea cooperării în Europa în domeniile cooperării economice, schimburilor culturale și problemelor umanitare, dezangajării militare și dezarmării. De asemenea, ei au fost de acord că dezvoltarea relațiilor prietenești și de bună vecinătate între țările din Balcani va con-

stitui o contribuție pozitivă la întărirea securității și dezvoltarea cooperării în Europa.

De a acționa cu hotărîre pentru adoptarea unei largi game de măsuri de dezarmare, inclusiv dezarmare nucleară, cum sînt oprirea cursei înarmărilor și reducerea bugetelor militare, a forțelor armate și armamentelor, care să ducă în final la dezarmarea generală și completă sub un control internațional efectiv. Ei s-au pronunțat pentru asumarea de către Organizația Națiunilor Unite a unui rol mai eficient în examinarea problemelor internaționale ale dezarmării și au subliniat sprijinul lor activ pentru sesiunea specială a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite consacrată dezarmării.

De a acționa pentru instaurarea unei ordini economice internaționale mai juste și echitabile care să promoveze dezvoltarea economică accelerată a țărilor în curs de dezvoltare și de a intensifica dialogul și cooperarea între toate țările, în dreptate spre soluționarea problemelor economice majore, pe baza principiilor egalității, echității și avantajului reciproc.

De a întări rolul Organizației Națiunilor Unite în menținerea și consolidarea păcii în lume, în dezvoltarea cooperării între toate națiunile și în promovarea principiilor dreptului internațional în relațiile dintre state, prin reformarea și restructurarea sistemului O.N.U. cu scopul de a-l face mai puternic și mai eficient ; și de a întări cooperarea între țările lor în cadrul Organizației Națiunilor Unite și în alte organizații și conferințe internaționale.

O POLITICĂ DINAMICĂ DE EXTINDERE A UNOR RELAȚII ECONOMICE RECIPROC AVANTAJOASE

O însemnătate deosebită în cadrul vizitei efectuate de președintele NICOLAE CEAUȘESCU în Statele Unite ale Americii a avut-o analiza detaliată a posibilităților de extindere a relațiilor economice dintre cele două țări, dintre întreprinderi românești și americane. Convorbirile purtate cu numeroase oficialități ale vieții economice din S.U.A., cu oameni de afaceri și

conducerile unor firme și companii americane, vizitele de lucru care au fost făcute la numeroase obiective economice, reprezentând tehnologii de vîrf în domenii de primă importanță, au evidențiat multiplele posibilități de extindere a relațiilor economice între cele două țări, interesul partenerilor pentru dezvoltarea unor noi și importante acțiuni de colaborare și

de cooperare în producție, în cadrul unor societăți mixte. Înțelegerile la care s-a ajuns cu o serie de firme americane, ca și negocierile în curs cu unele companii pentru dezvoltarea cooperării într-o serie de domenii economice importante au completat în mod fructuos convorbirile oficiale, deschizînd perspective noi relațiilor economice dintre cele două țări.

În cursul vizitei, președintele Nicolae Ceaușescu a primit o serie de membri ai guvernului S.U.A., alte oficialități americane și internaționale, reprezentanți ai cercurilor de afaceri.

■ În cadrul întrevederii cu **Michael Blumenthal**, ministrul finanțelor al Statelor Unite ale Americii s-a procedat la un schimb de opinii vizînd probleme ale dezvoltării relațiilor economice între România și Statele Unite, punîndu-se un accent deosebit pe aspectele financiare ale acestora. Totodată, au fost discutate unele probleme ale situației monetare internaționale. S-a evidențiat necesitatea folosirii posibilităților existente pentru asigurarea dezvoltării raporturilor economico-financiare româno-americane pe baze reciproc avantajoase.

■ În cadrul convorbirii cu dr. **Sidney Hartman**, ministrul ad-interim al comerțului S.U.A. s-a făcut un schimb de opinii cu privire la evoluția relațiilor economice româno-americane subliniindu-se, totodată, rolul hotărîtor pe care l-au avut în diversificarea acestor raporturi contactele la cel mai înalt nivel de la București și Washington. Au fost examinate noi posibilități de dezvoltare a colaborării și cooperării economice, industriale și tehnice între întreprinderi românești și firme americane. Au fost relevate cu satisfacție rezultatele bune obținute pînă în prezent, subliniindu-se că există hotărîrea ambelor părți de a pune în valoare posibilitățile existente, de a identifica noi căi și modalități concrete pentru sporirea volumului schimburilor comerciale pe bază reciproc avantajoasă, pentru amplificarea cooperării atît pe plan bilateral cît și pe terțe piețe.

■ Cu prilejul primirii ministrului agriculturii **Robert Bergland**, au fost abordate probleme ale colaborării dintre cele două țări în domeniul agriculturii. Au fost relevate, de comun acord, succesele obținute în promovarea colaborării în producția agricolă și în cercetarea științifică, evidențindu-se necesitatea folosirii unor noi forme de cooperare complexă de natură să contribuie la dezvoltarea relațiilor româno-americane în aceste domenii. Ținînd seama de importanța vitală pe care o au pentru întreaga omenire problemele alimentației a fost exprimată dorința ambelor părți de a contribui, atît prin conținutul colaborării bilaterale în domeniul agriculturii, cît și prin activitatea pe plan internațional, la rezolvarea acestor probleme în cadrul eforturilor menite să ducă la lichidarea subdezvoltării, la instaurarea unei noi ordini economice internaționale.

■ În cadrul convorbirii cu **Henry Jackson**, senator democrat de Washington, președintele Comitetului pentru energie și resurse naturale al Senatului S.U.A., au fost abordate probleme privind dezvoltarea colaborării româno-americane, în special în domeniul economic, pe baza egalității, a respectului și avantajului reciproc, și s-a efectuat un schimb de opinii cu privire la unele aspecte ale situației internaționale actuale.

■ În cursul convorbirii cu directorul general al Fondului Monetar Internațional (F.M.I.), dr. **Hendrick Johannes Witteveen**, au fost discutate probleme privind colaborarea între România și Fondul Monetar Internațional. Totodată, a fost efectuat un schimb de păreri referitor la situația monetară internațională.

■ Cu prilejul primirii lui **Armand Hammer**, președintele companiei „Occidental Petroleum“ și **Albert Gore**, președintele companiei „Island Creek“. Armand Hammer a informat pe președintele României asupra stadiului actual al lucrărilor în vederea deschiderii minei din Virginia la care se vor valorifica resurse carbonifere prin cooperare mixtă între firma „Island Creek“ și întreprinderi românești de profil. În timpul convorbirii s-a subliniat importanța extinderii colaborării româno-americane în domeniul minier, în ansamblul bunelor raporturi dintre cele două țări și popoare.

■ Convorbirea care a avut loc cu **J. Paul Austin**, președintele companiei „Coca-Cola“ s-a referit la posibilitățile de cooperare în viitor a acestei firme cu firme românești.

■ În cursul convorbirii cu reprezentanți ai **cercurilor de afaceri legate de Federația asociațiilor evreiești** din S.U.A., au fost abordate probleme ale relațiilor româno-americane pe baza principiilor înscrise în Declarația comună semnată cu prilejul vizitei șefului statului român în S.U.A. Totodată, a fost efectuat un schimb de opinii cu privire la situația internațională actuală.

■ Cu prilejul primirii lui **Milton Rosenthal**, președintele companiei „Engelhard Minerals and Chemicals“ și al părții americane în Consiliul economic româno-american, au fost discutate probleme privind evoluția relațiilor economice româno-americane. Președintele companiei a exprimat aprecieri elogioase față de dezvoltarea României în domeniul economic, relevînd, totodată, bunele relații care s-au stabilit și se dezvoltă între S.U.A. și România pe tărîm economic, precum și în alte domenii de activitate. Cu acest prilej au fost relevate activitatea pozitivă desfășurată de Consiliul economic româno-american, hotărîrea ambelor părți de a activa în continuare pentru punerea tot mai largă în valoare a marilor posibilități de sporire a schimburilor economice și de amplificare a colaborării și cooperării.

■ Cu prilejul primirii lui **Gabriel Hauge**, președintele firmei „Manufacturers Hanover Trust“, au fost abordate probleme ale relațiilor de colaborare pe linie financiară cu firma „Manufacturers Hanover Trust“, în cadrul dezvoltării generale a relațiilor economice româno-americane.

■ În cursul întîlnirii cu **David Rockefeller**, președintele băncii „Chase Manhattan“, au fost abordate probleme ale colaborării cu „Chase Manhattan Bank“ în cadrul dezvoltării generale a relațiilor economice româno-americane. Au fost abordate, de asemenea, unele aspecte ale situației internaționale actuale.

PREZENȚA ACTIVĂ A FEMEILOR ÎN VIAȚA POLITICĂ, ECONOMICĂ ȘI SOCIALĂ A ȚĂRII

PREZENȚA femeilor în ansamblul vieții materiale și social-politice reflectă transformările profunde, revoluționare ce au loc în societatea românească. Această prezență este determinată de înseși natura și esența noii orânduiri sociale, de structura economică și politică a țării, ca rezultat al conducerii de către partid a tuturor domeniilor de activitate, de dezvoltarea conștiinței socialiste a întregului nostru popor.

Actuala Conferință Națională a Femeilor din România se înscrie în ansamblul măsurilor elaborate de partid menite să asigure o continuă adâncire a democrației socialiste, de creare de noi posibilități pentru afirmarea nestinjenită a potențialului creator al tuturor oamenilor muncii și deci și al femeilor, care aduc și vor aduce o contribuție tot mai mare la făurirea destinului liber și fericit al poporului nostru.

Conferința Națională a Femeilor va constitui un prilej de analiză a împlinirilor și a unor neajunsuri ce încă mai persistă, va indica soluții concrete pentru ridicarea calității muncii femeilor, pentru sporirea contribuției lor la îndeplinirea sarcinilor ce le revin în toate compartimentele vieții societății, în procesul edificării socialismului multilateral dezvoltat în România.

Munca, temelia deplinei egalități

ELIBERAREA de exploatare, asigurarea dreptului la muncă, crearea condițiilor materiale necesare exercitării acestuia de către femeile din țara noastră, fără deosebire de naționalitate, constituie temelia îndeplinirii unei depline și reale egalități între toți membrii societății.

Dinamismul dezvoltării economice a societății noastre, măsurile luate de partid din inițiativa secretarului general, tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, pentru perfecționarea organizării și conducerii vieții noastre social-politice oferă femeilor condiții prielnice pentru integrarea lor tot mai deplină în activitatea productivă și participarea la conducerea societății. Totodată femeilor le revine un rol de prim ordin în îndeplinirea programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate. Rolul deosebit al femeilor în societatea noastră este determinat nu numai de ponderea lor în contextul realității demografice ei, îndeosebi, de locul ce îl ocupă de pe acum în activitatea de producere a bunurilor materiale și spirituale.

Femeile reprezintă în 1977 o pondere de aproape **45%** în totalul populației ocupate în economia națională. Ca urmare a creșterii numărului unităților economice, a mecanizării proceselor de producție, se creează tot mai multe locuri de muncă adecvate și femeilor, ceea ce a determinat ca ponderea lor în **industrie** să ajungă la peste **37%**. Pe ramuri industriale ponderea femeilor crește în totalul personalului muncitor, atât în ramuri tradiționale pentru ocuparea forței de muncă feminină, dar și în **ramurile de virii**, în care

prezența femeilor este de dată mai recentă. Astfel, de exemplu, în întreprinderile construcțiilor de mașini ele reprezintă **22,8%** față de **18%** cât reprezentau în 1973, iar în chimie ponderea femeilor se ridică la **35,9%** din personalul muncitor. În același timp, în confecții femeile reprezintă **79,2%**, în industria textilă **76,7%**; în agricultura cooperatistă și de stat ponderea femeilor reprezintă **58,8%**. Ele se află în ponderi mari de **73,3%** în ocrotirea sănătății, **64%** în învățămînt, cultură și artă, **53,9%** în circulația mărfurilor, aproape **50%** în telecomunicații, de **39,6%** în știință și cercetare științifică. Noile raporturi sociale statornicite între oameni în sistemul de organizare a muncii socialiste, creează femeilor condiții din ce în ce mai favorabile pentru a-și manifesta aptitudinile și talentele, facilitează apariția unui nou comportament etic social-politic, o nouă viziune asupra vieții sociale și individuale.

Femeile din țara noastră participă activ dar sînt și beneficiare ale dezvoltării și creșterii economice. Astfel, pe baza Programului de creștere a retribuției și a altor venituri, a nivelului de trai al populației, în cincinalul 1976—1980 printre ramurile economice care au beneficiat de mărirea retribuției, în prima etapă, începînd din iulie 1977, se află lucrătorii din industria textilă, industria confecțiilor și industria alimentară, unde, așa cum reiese din datele prezentate, ponderea femeilor este mai mare. Și în celelalte 22 ramuri și sectoare de activitate, în care au fost majorate retribuțiile personalului muncitor, lucrează un număr mare de femei. Grija partidului și statului nostru pentru condițiile de muncă și de viață ale femeilor se manifestă și prin aceea că în cadrul Programului de reducere a duratei săptămîinii de lucru, aprobat de Conferința Națională a partidului, printre primele unități industriale care, încă din primul trimestru al anului, au beneficiat de această măsură se află tocmai întreprinderi în care muncesc un mare număr de femei.

Amplul proces, desfășurat la scara întregii societăți, de transformare în toate domeniile de activitate a cantității într-o nouă calitate, — obiectiv fundamental stabilit de Conferința Națională a partidului din decembrie 1977 — declanșează noi energii, noi inițiative și în rîndul femeilor de toate profesiunile pentru îndeplinirea cerințelor sporite care se pun în fața lor.

Consecvența cu care se preocupă partidul de largirea cadrului economic, social, cultural, legislativ de afirmare a deplinei egalități în drepturi pentru toți cetățenii patriei indiferent de naționalitate și sex se reflectă și în faptul că, de exemplu, din cele **peste un milion de noi locuri de muncă** prevăzute a se crea în acest cincinal se preconizează ca **60%** să poată fi ocupate de femei. Ca urmare a îmbunătățirii condițiilor de muncă, **nomenclatorul meseriilor, funcțiilor și specialităților care pot fi ocupate de femei a sporit**, de la 640 cât erau prevăzute în 1973 la peste 700 în prezent.

Preocuparea constantă pentru ca aptitudinile, capacitățile și înclinațiile femeilor să-și poată găsi deplina afirmare se manifestă în crearea condițiilor tot mai

bune pentru creșterea nivelului lor de instruire și calificare. În același timp, incontestabila superioritate a orînduirii socialiste constă, fără doar și poate, și în aceea că retribuția este egală la muncă egală fără nici o discriminare națională sau de sex. Pentru locul ocupat în societatea noastră există un criteriu unic — munca. Aplicarea acestui principiu presupune un efort permanent din partea fiecăruia pentru creșterea nivelului său de instruire. Iată de ce instruirea și ridicarea nivelului de pregătire profesională al femeilor reprezintă o problemă de prim ordin, mai ales dacă ținem seama de decalajul moștenit din acest punct de vedere între femei și bărbați.

Rezultatele obținute în anii socialismului în această privință sînt spectaculoase. Astăzi numărul femeilor care au studii superioare este de aproape 160 000, din care 35 000 sînt ingineri și subingineri, aproape 20 000 sînt medici, mii de femei sînt profesori, juriști, economiști etc. Ponderea femeilor cu studii medii în totalul personalului este în continuă creștere. Creșterea continuă a nivelului de calificare a femeilor este asigurată de cuprinderea lor în proporții tot mai mari în toate formele de învățămînt. În anul școlar 1976/1977 ponderea fetelor în învățămîntul primar și gimnazial se ridică la 48,1%, în licee la 46,6%, din care în liceele de specialitate 42%. Și în școlile profesionale ponderea fetelor a crescut an de an, ele reprezentînd în aceeași perioadă 37%. Este semnificativ că pregătirea tehnică pentru fete nu mai constituie o excepție, cum se prezenta aceasta în trecut și cum se mai prezintă și astăzi în țările capitaliste, ea cuprinzînd în țara noastră o pondere mereu în creștere. Astfel, în învățămîntul tehnic de specializare post-liceală și în școlile de maistri în anul școlar trecut fetele reprezentau peste 42%. Și ponderea fetelor care se orientează spre o pregătire superioară este în creștere, ele reprezentînd 44,3% în ansamblul învățămîntului superior. Chiar dacă repartizarea lor pe specialități cuprinde și astăzi ponderi mai ridicate în cele tradiționale — umanistice-economice, medicină, arte — ele au acces deplin, fără nici o îngrădire și în învățămîntul tehnic, fapt care determină prezența lor în toate facultățile și secțiile acestor instituții.

Participante creatoare la conducerea treburilor obștești

PROCESUL amplu de făurire a omului nou implică deopotrivă pe toți membrii societății în calitate lor de proprietari, producători și beneficiari ai bunurilor materiale și spirituale. Trăsăturile specifice omului nou al societății socialiste se reflectă și prin înaltul simț de răspundere civică față de tot ceea ce se întîmplă în societate, prin participarea nemijlocită la luarea deciziilor de importanță socială.

Socialismul prin natura sa este creația conștientă a maselor, iar partidul nostru se preocupă permanent de instituționalizarea a noi forme de participare a maselor de oameni ai muncii la conducerea treburilor economico-sociale ale țării, asigurînd condiții deopotrivă femeilor ca și bărbaților pentru afirmarea lor în viața obștească. Aproape 30% din efectivul membrilor de partid este reprezentat de femei care muncesc cu devotament și abnegație și onorează cu înalt simț al datoriei înaltul titlu de comunist. Bucurîndu-se de aprecierea colectivelor de muncă numeroase femei au fost promovate directori de întreprinderi industriale sau președinți de cooperative agricole de producție, directori de unități școlare sau sanitare, directori sau generali de ministere. Întrunind criteriile cerute pentru ocuparea unor funcții de mare răspundere socială, dovedindu-se pricepute, exigente, responsabile, cu o pre-

gătire profesională-politică și culturală adecvată, prin munca devotată în slujba societății, ele au urcat treptele afirmării personalității fiind alese în funcții înalte ale conducerii de stat.

Astfel, 55 de femei sînt deputate în Marea Adunare Națională, 20 888 de femei sînt deputate în consiliile populare județene, municipale și comunale. Alte mii de femei sînt alese în conducerea organizațiilor de partid și obștești, iar numărul femeilor care fac parte din consiliile oamenilor muncii din întreprinderi și instituții se ridică la peste 15 000. Semnificația participării femeilor în organismele de conducere democratice ale societății noastre nu se rezumă la procentele ce le reprezintă ci la faptul că participarea lor în aceste organisme se face tot mai simțită, aportul lor la decizii are efecte binefăcătoare în înfăptuirea rolului acestor organisme.

Promovarea femeilor în funcții de conducere reflectă încredere deplină a partidului în capacitățile lor profesionale și civice, transpunerea în viață a principiilor eticii și echității socialiste.

Împliniri pe țărîm social

SOCIETATEA NOASTRĂ SOCIALISTĂ apreciază aportul femeilor la progres și civilizație nu numai în calitatea lor de muncitoare și activiști pe țărîm obștească și în rolul lor inestimabil de mame care plămădesc și cresc copii, îi educă în spiritul dragostei de țară, în spiritul muncii, dreptății și cinstei.

Pentru ca să-și îndeplinească cit mai bine această nobilă misiune, statul a luat un ansamblu de măsuri care reflectă înalta stimă și grijă de care se bucură femeia-mamă. Legi, dispoziții, măsuri cu caracter social conțin numeroase prevederi speciale privind ocrotirea femeii-mame, a sănătății ei, asigurarea condițiilor necesare îngrijirii și educării copiilor. Aproape 90 000 de copii sînt îngrijiți în creșe care funcționează pe lingă întreprinderi, cooperative agricole de producție, în cartierele orașelor. Numai în acest an sînt prevăzute crearea de circa 18 mii de noi locuri în grădinițe în mediul urban și aproape 7 000 de locuri la sate. Aceasta în condițiile cînd 75% dintre copiii între 3—5 ani sînt înscrși în grădinițe. Însemnate fonduri sînt alocate de stat pentru creșterea și îngrijirea copiilor, în acest cîncin al alocățiile de stat pentru copii majorîndu-se cu 30%.

Preocupîndu-se permanent pentru asigurarea unor condiții cit mai bune de muncă și viață femeilor, societatea noastră manifestă o preocupare evidentă pentru ușurarea muncii casnice. În acest cîncin al se prevede creșterea substanțială a prestărilor de servicii, dezvoltarea producției de aparate casnice care să reducă efortul fizic și timpul destinat activității casnice.

Lărgirea și modernizarea continuă a rețelei comerciale, a restaurantelor-cantine, a punctelor de aprovizionare la locurile de muncă, comerțul la domiciliu, sînt toate menite să creeze condiții de creștere a „productivității muncii“ în gospodăria casnică, crearea unui timp mai mare pentru participare la acțiuni cultural-educative și recreative pentru femei.

Trecerea parțială în revistă a ceea ce s-a realizat evoluția și dinamica împlinirilor noastre, nu înseamnă că nu mai există rezerve de creștere a rolului economic și social al femeilor, ci ne dă certitudinea că **aportul femeilor va spori în consens cu cel al întregii națiuni**. Cu cit vom accelera mai mult opera de construcție socialistă și comunistă, cu atît și viața noastră, a femeilor, pe pămîntul României va fi mai fericită, mai frumoasă.

conf. dr. Ana GLUVACOV
Institutul politehnic București

Perfecționarea mecanismului economico-financiar

CONTRACTUL ECONOMIC, pîrghie importantă în asigurarea unei bune desfășurări a producției

ÎN LUMINA HOTĂRIRILOR recentei plenary a C.C. al P.C.R. cu privire la perfecționarea conducerii și planificării economico-financiare, activitatea de planificare pornește de la unitățile de bază, economice și teritorial-administrative, urmărind îndeplinirea directivelor partidului pentru dezvoltarea economică și socială a țării, încadrarea în nivelurile orientative și normative de plan stabilite pe ansamblul economiei naționale, pe ramuri și sectoare de activitate. Pentru aducerea la îndeplinire a acestui principiu fundamental în activitatea de planificare, întreprinderilor și centralelor le revine sarcina ca la stabilirea nivelurilor de producție să pornească de la studierea tehnică a pieței interne și externe să asigure din timp contractarea întregii producții, astfel încît activitatea economică să servească nevoilor concrete ale economiei.

Rolul contractelor economice în activitatea de planificare s-a accentuat, prevăzîndu-se ca încheierea acestora să se facă concomitent cu elaborarea lucrărilor de plan; în momentul aprobării, planurile trebuie să aibă la bază contracte ferme, încheiate practic integral pentru consumul intern; de asemenea, producția de export și importurile necesare vor trebui să fie fundamentate pe contracte ferme, contracte-cadru, comenzi sau convenții, care să asigure certitudinea aprovizionării și desfacerii. Iată, deci, un program concret de natură să conducă la mutații calitative în perfecționarea activității de încheiere a contractelor economice, astfel ca acestea să devină o pîrghie importantă în aducerea la îndeplinire a măsurilor de perfecționare a activității economico-financiare, cu influențe pozitive asupra creșterii gradului de utilizare a întregului potențial productiv al întreprinderilor, valorificării superioare a materiilor prime și materialelor, creării resurselor financiare necesare acoperirii costurilor de producție și de circulație, asigurării echilibrului între veniturile și cheltuielile întreprinderii.

Pornind de la situația existentă, trebuie să recunoaștem că în utilizarea cu înaltă eficiență a întregului potențial tehnico-productiv de care dispunem există o serie de deficiențe determinate de faptul că nu întotdeauna este asigurată aprovizionarea la timp cu unele materiale, sînt întîrzieri în încheierea contractelor economice, în realizarea obligațiilor contractuale, la termenele, cantitățile și calitățile stabilite și îndeosebi din partea unităților metalurgice, chimice, precum și la unele materiale de construcții. Este de relevat faptul că datorită și sistemului greoi practicat pînă în prezent pentru încheierea contractelor economice, în această acțiune, deși termenul a expirat cu mult mai mult de un trimestru din acest an, nu este finalizată pentru un număr de cca. 54 materii prime, materiale și utilaje din cele peste 2 000 de balanțe care se elaborează anual. De asemenea, nerealizarea resurselor planificate în structura prevăzută și contractată, a condus la situa-

ția ca, la finele lunii martie a.c. să existe contracte restante; de exemplu, numai pentru activitățile de producție-exploatare și investiții, acestea însumează aproape 6 mld. lei și sînt localizate, în principal, la întreprinderile din subordinea Ministerelor Industriei Construcțiilor de Mașini, Industriei Metalurgice și Industriei Chimice. Iată de ce considerăm că perfecționările prevăzute pentru a accentua rolul contractelor economice în activitatea de planificare, în sensul că încheierea acestora să se desfășoare în paralel cu elaborarea lucrărilor de plan, vor asigura o certitudine în ceea ce privește derularea aprovizionării și desfacerii producției în procesul de execuție al planului.

Măsurile stabilite pentru contractarea integrală a producției prevăzută prin planul cincinal, precum și pentru încheierea de contracte pe termen lung, pe durata de peste 5 ani — pe baza portofoliului de comenzi ce va trebui să și-l asigure fiecare întreprindere și centrală — prezintă o deosebită însemnătate pentru dezvoltarea capacităților de producție, în strînsă corelare cu nevoile pieței interne și cerințele pieței externe. Aceste măsuri creează o mai largă perspectivă în asigurarea din timp a condițiilor legate de așezarea rațională a relațiilor dintre furnizori și beneficiari și conduc în mod cert la îmbunătățirea aprovizionării tehnico-materiale și desfacerii producției.

De asemenea, măsurile privind realizarea de produse numai cu desfacerea asigurată și de eliberare a fondului de retribuție pe baza producției nete, cu excluderea din aceasta a produselor realizate care nu au desfacere asigurată prin contracte, la intern și export, sînt de natură să disciplineze procesul de utilizare a resurselor în conformitate cu planul, cu cerințele beneficiarilor, să elimine imobilizările în stocuri, care, în fond, constituie o irosire a mijloacelor materiale și financiare.

AM ARĂTAT cîteva situații concrete — cu implicații asupra eficienței de ansamblu pe economie — determinate de deficiențele existente în activitatea de încheiere a contractelor economice, precum și în realizarea la timp a acestora, tocmai în scopul de a reflecta concret necesitatea de a se trece deîndată la asigurarea activității de contractare a producției și bazei materiale, pentru anii 1979 și 1980, așa cum s-a stabilit de către plenara C.C. al P.C.R. Considerăm că sînt create toate condițiile pentru ca această activitate să se desfășoare în paralel cu elaborarea lucrărilor de plan pe anii respectivi, deoarece:

a) prin planul cincinal pe perioada 1976—1980 și prin Programul suplimentar pe acest cincinal, este stabilit cadrul de dezvoltare economico-socială, se cunosc necesitățile economiei atît la intern cît și la extern

pentru materiile prime, materialele și produsele de bază ;

b) prin planul cincinal este aprobat un număr important de balanțe materiale cu eșalonarea pe ani a resurselor și destinațiilor, care permite ca furnizorii și beneficiarii să intre în relații contractuale ;

c) se cunosc noile obiective de investiții și dezvoltările de capacități ce vor intra în funcțiune și pentru care vor trebui asigurate resursele materiale necesare în vederea realizării lor la termenele prevăzute, precum și destinația produselor ce vor rezulta pe seama acestor capacități ;

d) atât prin planul cincinal, cât și prin lucrările ulterioare, de îmbunătățire a prevederilor de plan pe anii 1979—1980, au fost stabilite o serie de normative cu privire la consumurile materiale, gradul de valorificare a materiilor prime și materialelor, de utilizare a fondurilor fixe, acestea constituind elemente deosebite de care trebuie să țină seama fiecare întreprindere și centrală, coordonatorii de balanță, la încheierea contractelor de desfacere-aprovizionare.

ATĂ SUFICIENTE ARGUMENTE care susțin faptul că aducerea la îndeplinire a sarcinilor stabilite de conducerea partidului în domeniul încheierii contractelor economice depinde numai de fermitatea cu care vor acționa toți cei cărora le revin răspunderi în domeniul aprovizionării tehnico-materiale și planificării producției, ministerelor, centralelor, întreprinderilor de comerț exterior. Activitatea de încheiere a contractelor economice va trebui să se desfășoare în teritoriu printr-o conlucrare operativă între centralele și întreprinderile coordonatoare de balanțe și centralele și întreprinderile producătoare și beneficiare, cu participarea nemijlocită a specialiștilor din Ministerul Aprovizionării și Comitetul de Stat al Planificării. Aceștia vor trebui să acționeze cu operativitate pentru soluționarea tuturor problemelor legate de desfășurarea în bune condițiuni a activității de contractare. Pentru a sprijini activitatea de încheiere a contractelor, în prezent un număr de peste 100 specialiști din Ministerul Aprovizionării își desfășoară activitatea în teritoriu, la principalele centrale coordonatoare de balanță, astfel încât, împreună cu furnizorii și beneficiarii să organizeze în cele mai bune condițiuni această acțiune.

Desigur, realizarea acestui obiectiv necesită unele măsuri cadru ce trebuie luate de factorii de răspundere din economie, cărora le revine prin lege sarcini în acest domeniu, inclusiv unele îmbunătățiri radicale ale metodologiei de contractare practicate până în prezent. Dorește să sublinieze doar câteva din problemele mai deosebite pentru a căror soluționare trebuie acționat energic și operativ :

● urgentarea de către centralele, întreprinderile și ministerele producătoare a elaborării și difuzării cataloagelor și prospectelor care să conțină produsele din fabricația lor, caracteristicile tehnice ale acestora, în care să se reflecte măsurile stabilite de conducere privind tipizarea materialelor și produselor ;

● eliminarea practicii actuale ca pentru o serie de produse să se încheie contracte economice numai la nivel de semestru sau sezon, sistem ce limitează posibilitățile de optimizare a producției la furnizori, la nivelul cel mult al unui an și care, de asemenea, nu creează perspectiva asigurării bazei materiale, a realizării sarcinilor de producție la beneficiarii produselor respective ; de aceea, la materialele metalurgice, pre-

cum și la produsele din industria ușoară și agricultură va trebui să se treacă la **încheierea de contracte economice anuale**, urmînd ca prin acestea să se stabilească clauze cu privire la termenele de predare a specificațiilor și de livrare a acestor produse pe trimestre și luni ;

● pentru asigurarea resurselor materiale din țară și import, necesare realizării sarcinilor de producție, se impune extinderea sistemului de încheiere a contractelor economice pentru rezervarea de capacități, pe produse și grupe de produse, cu precizarea ulterioară a clauzelor privind gama sortotipodimensională, termenele și prețurile de livrare, a condițiilor de ambalare și transport ;

● pentru disciplinarea livrărilor de subansamble și reperi în cooperare, domeniu în care în prezent există o serie de deficiențe privind respectarea termenelor din programele elaborate în acest scop, se impune să se treacă la **încheierea de contracte economice între furnizori și beneficiari**, deoarece numai în acest fel se asigură și cadrul juridic necesar pentru stabilirea răspunderilor și recuperării prejudiciilor create de nelivrarea la timp a subansamblelor și reperelor respective ;

● în domeniul contractării utilajelor destinate obiectivelor de investiții va trebui să se treacă de la actualul sistem de contractare anuală la **contracte pe termen lung**, pe baza listelor anexă la proiectele de execuție aprobate conform legii, corelat cu termenele de punere în funcțiune și în succesiunea lucrărilor de montaj ;

● contractarea lucrărilor de construcții-montaj urmează a se realiza prin contracte ferme pentru lucrările care au proiecte de execuție aprobate, pe întreaga perioadă de realizare a obiectivelor prevăzute prin plan ; pentru restul lucrărilor, la care nu sînt proiecte de execuție, este necesar să se treacă la **încheierea de contracte cadru**, cu includerea în contracte a clauzelor privind termenele la care se vor preda documentațiile de execuție.

În activitatea de încheiere a contractelor economice de desfacere-aprovizionare va trebui să crească **rolul bazelor județene de aprovizionare, precum și al celor specializate**, prin prospectarea din timp a cererilor beneficiarilor mai ales la produsele la a căror realizare concurează un număr mare de furnizori și se consumă de un număr mare de beneficiari ; prin aceasta, deosebit de sprijinirea furnizorilor în asigurarea portofoliului de comenzi, ele își pot aduce o contribuție efectivă la raionarea și zonarea aprovizionării, la optimizarea fluxurilor de transport, la o mai justă așezare — în teritoriu — a stocurilor materiale, corelat cu nevoile de consum ale fiecărui județ, la reducerea cheltuielilor de circulație.

M-AM REFERIT doar la câteva probleme care consider că trebuie să stea în atenția colectivelor de oameni ai muncii din întreprinderi, centrale, ministere, a celor cărora le revine sarcini în domeniul organizării activității de desfacere-aprovizionare. După părerea mea asigurarea condițiilor menționate va contribui în importantă măsură la realizarea sarcinilor stabilite prin programul aprobat de conducere, astfel ca întreaga acțiune de contractare a desfacerii producției și a aprovizionării tehnico-materiale să se încheie la 30 iunie a.c. — pentru anul 1979 — și pînă la sfîrșitul anului — pentru anul 1980.

Marin GRĂJDAN

director în Ministerul Aprovizionării
Tehnico-Materiale și
Controlului Gospodăririi Fondurilor Fixe

SIMPOZION ȘTIINȚIFIC CONSACRAT PERFEȚIONĂRII CONDUCERII PLANIFICATE A ECONOMIEI

ÎN LUMINA documentelor recentei plenare a C.C. al P.C.R., a cuvântării secretarului general al partidului, tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, a fost organizată sub egida Institutului Central de Cercetări Economice, în aula Academiei de Studii Economice, un simpozion științific pe tema „Perfecționarea conducerii și planificării economico-financiare”. La dezbateri au participat un mare număr de cercetători din domeniul economic, cadre didactice din învățământul superior economic, de la catedrele de științe sociale sau ale unor discipline cu profil economic de la alte institute.

În expunerea prezentată, tovarășul Constantin Caloianu, directorul Direcției Planurilor și Prognozelor din Comitetul de Stat al Planificării, directorul Institutului de planificare și prognoză, a abordat pe larg principalele probleme ale perfecționării sistemului de planificare. Subliniind că hotărârile Plenarei C.C. al P.C.R. din 22—23 martie a.c. cu privire la perfecționarea conducerii și planificării economico-financiare concretizează sarcinile stabilite de Congresul al XI-lea și recenta Conferință Națională a partidului pentru trecerea la o etapă calitativ superioară în toate domeniile de activitate, s-a arătat că măsurile adoptate urmăresc să ridice pe o treaptă superioară potențialul democratic al sistemului organizatoric edificat în ultimul deceniu în țara noastră, prin promovarea autoconducerii muncitorești bazată pe autogestiunea și autofinanțarea întreprinderilor, a cointeresării personalului muncitor.

În acest context, propunerile de planuri ale întreprinderilor, centralelor și ministerelor precum și ale județelor, trebuie să pornească de la sarcinile prevăzute în cincinal și în programele speciale pe produse, grupe de produse și activități, de la indicatori orientativi și normative de plan, iar pe de altă parte, ele trebuie să se înscrie în cerințele pieței interne și externe concretizate prin contracte economice încheiate la timp, urmărind să asigure valorificarea integrală și eficientă a capacităților, a întregului potențial productiv. O astfel de abordare implică și perfecționări în sistemul indicatorilor de plan — în cadrul căruia se extinde folosirea nomenclatoarelor de produse fizice și trec pe primul plan indicatorii care exprimă finalitatea unor activități și încorporând în măsură mai mare aspecte de eficiență: valoarea producției nete și productivitatea muncii calculată pe baza producției nete, aportul la balanța comerțului exterior exprimat prin soldul dintre export și import; costurile pe produs; beneficiile și producția netă la 1 000 lei fonduri fixe etc.

În continuare, Ion Desmireanu, director adjunct al Institutului de planificare și prognoză, s-a referit la indicatorul valoarea producției nete, evidențiind că una din trăsăturile esențiale ale îmbunătățirii

sistemului de indicatori în cadrul măsurilor de perfecționare a mecanismului economico-financiar o constituie trecerea pe primul plan a indicatorilor care exprimă activități finale și eficiența folosirii resurselor. S-a relevat faptul că hotărârea de a conferi valorii producției nete calitatea de indicator de bază, ține seama de rezultatele experimentării acestui indicator începând încă din anul 1973. A fost subliniat totodată că rolul de indicator de bază al valorii producției nete trebuie înțeles în strinsă legătură cu celelalte măsuri privind extinderea indicatorilor fizici în toate secțiunile de plan, cuprinderea în plan a produselor pentru care s-au încheiat contracte — deci care răspund nevoilor reale ale economiei — privind perfecționarea sistemului de norme și normative de folosire a resurselor materiale, întărirea rolului planului de cooperare între întreprinderi, ca și introducerea impozitului pe producția netă și reglarea rentabilității cuprinse în prețuri etc. Toate acestea vor asigura punerea în valoare a capacității acestui indicator de a sintetiza eforturile ce se fac pentru sporirea producției și eficienței acesteia, contracarând totodată eventualele tendințe cu consecințe nedorite în ce privește cooperarea între întreprinderi sau realizarea unei structuri sortimentale care nu ar corespunde necesităților economiei.

S-au prezentat soluții avute în vedere pentru aplicarea corectă a metodologiei de determinare a producției nete — privind calculul pe baza metodei de producție, în profil departamental, de ramură și teritorial, prețurile folosite, periodicitatea raporturilor etc., — relevându-se particularitățile fiecărei ramuri. Au fost arătate o serie de aspecte cu privire la: determinarea productivității muncii și eficienței fondurilor fixe pe baza producției nete, calcularea și eliberarea fondului de retribuție a personalului muncitor din întreprinderile industriale în legătură directă cu gradul de îndeplinire a nivelului planificat al valorii producției nete.

În expunerea sa, Decebal Urdea, directorul Institutului de finanțe, circulație monetară și prețuri, a abordat pe larg problemele referitoare la bugetul de venituri și cheltuieli al întreprinderii. S-a arătat că, spre deosebire de planul financiar care poartă amprenta centralismului excesiv, al unui mecanism greoi, foarte complicat, bugetul de venituri și cheltuieli reflectă cerințele autofinanțării fiecărei întreprinderi prin asigurarea, din activitatea proprie, atât a mijloacelor financiare necesare cât și a sporirii eficienței producției, a beneficiului și a rentabilității. Trăsătura fundamentală a bugetului de venituri și cheltuieli o constituie comensurarea clară a rezultatelor obținute,

(Continuare în pag. 12)

DEZBATERE „R.E.“

PERFECTIONAREA GESTIUNII ECONOMICE ÎN CONDIȚIILE ADÎNCIRII DEMOCRATISMULUI ECONOMIC

— Autoconducere, autogestione, autofinanțare —

Autoconducere — competențe lărgite

Dimitrie GRECOV, directorul Întreprinderii de pompe București — În vederea pregătirii aplicării Hotărârii adoptate de plenara C.C. al P.C.R. din 22–23 martie a.c. Consiliul oamenilor muncii a întocmit un program de acțiune în care se oglindesc, la nivel de unitate economică, măsurile privind întărirea autogestunii, prin lărgirea competențelor unităților economice în luarea deciziilor, sporirea răspunderii acestora în întocmirea planului propriu de dezvoltare economico-socială, elaborarea bugetului de venituri și cheltuieli, introducerea ca indicator de bază a valorii producției nete.

Astfel, colectivul de muncă al întreprinderii este preocupat, în primul rând, de îmbunătățirea activității de contractare a producției și planificare a indicatorilor economico-financiar; în acest sens s-au elaborat programe de fabricație pentru anii 1978–1979–1980 defalcate pe 50 de grupe tehnologice în care se ține seama de folosirea optimă a capacităților de producție existente și a celor ce urmează a fi dezvoltate, cit și de necesarul de pompe pentru nevoile țării și pentru export în dependență de termenele de punere în funcțiune. În acest fel, se corelează pe termen lung cererile de pompe, contractele, programele de fabricație și baza materială, astfel încât realizarea lor la termenele prevăzute în contractele încheiate să aibă abateri cit mai reduse sau chiar deloc.

Consiliul oamenilor muncii a analizat, în același timp, condițiile necesare pentru realizarea producției fizice pe acest an și pentru anii 1979 și 1980, adoptând măsuri care să asigure creșterea producției nete, reducerea cheltuielilor materiale și sporirea beneficiilor. Pentru gospodărirea eficientă a mijloacelor materiale și bănești s-a întocmit bugetul de venituri și cheltuieli pe întregul an 1978 și pe trimestre, defalcându-se pe secții; totodată, s-a programat o extindere a metodei standard de urmărire a cheltuielilor de producție și a fost introdus un sistem de urmărire zilnică și pe perioade mai mari a încasărilor și cheltuielilor, prevenindu-se în acest fel, efectuarea de cheltuieli care diminuează beneficiul.

În scopul creșterii dreptului de decizie la nivel de întreprindere cred că ar fi util să se studieze posibilitatea ca **structura de personal**, în condițiile respectării indicatorilor de eficiență, să fie aprobată de **adunarea generală a oamenilor muncii din întreprindere în cadrul numărului total stabilit**, în funcție de necesitățile obiective ale perioadei de dezvoltare a întreprinderii. De asemenea, propun ca și structura organizatorică a întreprinderii să aibă o mare flexibilitate, creîndu-se posibilitatea a adaptării ei la modificările organizatorice care apar necesare în viața întreprinderii.

Cointeresare, dar și răspundere

Emil CIOFLAN, directorul Inspecției financiare de stat București — Prin constituirea, la nivel de întreprindere, a

unor fonduri proprii, precizate în hotărârea plenarei C.C. al P.C.R., se va realiza tocmai ceea ce se urmărește prin principiul autogestunii, respectiv cointeresarea fiecărui colectiv de muncă, a fiecărui om al muncii în obținerea unor rezultate cit mai bune, în creșterea eficienței economice. Fiecare organ colectiv de conducere, fiecare om al muncii din întreprindere va cunoaște de la început mărimea fondurilor proprii la care unitatea economică respectivă are dreptul; de activitatea fiecăruia în parte și a colectivului în ansamblu depinde volumul beneficiului obținut și deci și mărimea celor cinci fonduri. În același timp, organele de conducere colectivă vor putea hotărâ în cunoștință de cauză asupra destinației fondurilor și care vor putea fi cheltuite numai în măsura în care au fost constituite ca urmare a rezultatelor obținute.

Ținînd seama că sursele de formare a acestor fonduri au aceeași esență economică și aceeași natură — o parte din venitul net al întreprinderii — **este cred cit se poate de normal și potrivit ca păstrarea lor să fie concentrată într-un singur cont bancar**, sumele constituite putînd fi utilizate de întreprindere în mod neîngrădit pentru realizarea sarcinilor sale de plan, pînă în momentul cînd sînt cheltuite pentru realizarea obiectivelor potrivit destinației fondurilor.

Această măsură are multiple consecințe favorabile în ce privește autoconducerea și autogestionea. Concomitent cu creșterea răspunderii în crearea și utilizarea fondurilor proprii, se realizează o mai mare elasticitate în folosirea lor și se apelează la creditul bancar numai în măsura în care fondurile proprii nu sînt suficiente, întrucît trebuie să fie clar pentru toți că creditul bancar va trebui să reprezinte în viitor o sursă de completare a fondurilor proprii și nu o sursă directă de autofinanțare. Dealtfel, în cadrul asigurării prin plan și în execuție a echilibrului economico-financiar la nivelul fiecărei întreprinderi (în execuție mă refer la echilibru în înțelesul său dinamic), cred că **se impune ca în același singur cont să fie cuprins și creditul de completare la care întreprinderea are dreptul**. S-ar înlătura astfel numeroasele conturi ce sînt ostăzi deschise pentru tot felul de credite, multitudinea de operații bancare și tutela mărunță ce se mai practică, organele colective de conducere ar cîștiga o mai mare putere de decizie pe linia autogestunii. Evident că, din punct de vedere contabil, este necesar ca fondurile ce se constituie să fie evidențiate strict pe surse și destinații, astfel încît întreprinderea să cunoască în orice moment mărimea fiecărui fond constituit, sumele cheltuite (angajate) și disponibilitățile de care dispune.

În aceste condiții, va acționa cu rezultate mai bune și principiul răspunderii materiale în cadrul autogestunii, în sensul că adunarea generală își va putea exercita rolul de a trage la răspundere pe cei care au acționat altfel de cum s-a stabilit prin bugetul de venituri și cheltuieli, sau nu au adus la îndeplinire măsurile pentru obținerea rezultatelor scontate necesare creării fondurilor la care

Prima parte a dezbaterii a apărut în nr. 15.

întreprinderea, colectivul acesteia, avea dreptul. Dacă toate acestea le conjugăm și cu crearea fondului de participare a oamenilor muncii la beneficii, avem un tablou cât mai cuprinzător al interesului ce-l pot declanșa în rîndurile colectivelor de muncă noile măsuri privind perfecționarea mecanismului economico-financiar pentru creșterea eficienței economice, a venitului național și a bunăstării generale.

Printre indicatorii de eficiență ce vor fi urmăriți în viitor menționăm **volumul beneficiilor și producția netă ce se obțin la 1 000 lei fonduri fixe**. Fără îndoială că și această măsură este de natură să stimuleze gîndirea și preocuparea pentru soluții eficiente încă din faza de proiectare a fiecărui produs, precum și în execuție, la fiecare loc de muncă. Nimănui nu-i va mai fi indiferent cu ce costuri produce sau prestează un serviciu, dacă acestea sînt sau nu de calitate corespunzătoare, ritmicitatea producției va trebui să fie uniformă pe tot parcursul anului: „asaltul” pentru îndeplinirea sarcinilor de plan de la sfîrșitul perioadelor de raportare a rezultatelor va trebui să fie înlăturat.

Pentru realizarea unei producții ritmice este necesară cunoașterea operativă a modului cum sînt utilizate fondurile circulante necesare desfășurării neîntrerupte a procesului de producție, precum și dimensionarea optimă a acestora, probleme esențiale pentru sporirea eficienței întregii activități. De aceea, **propun să fie introdus un indicator care să reflecte dinamica fondurilor circulante** (mijloacele circulante proprii și creditul de completare) **în raport cu dinamica producției**, intrucit actualul indicator al vitezei de rotație a mijloacelor circulante nu este nici suficient de cuprinzător și nici concludent. Urmărirea acestui indicator ar crea condiții de prevenire a creșterii nejustificate a stocurilor, uneori în ritmuri care nu concordă cu ritmul de creștere a venitului național, ar determina organele de conducere colectivă din întreprinderi să manifeste o grijă deosebită pentru utilizarea chibzuită a fondurilor proprii și mai ales a creditelor de completare împrumutate de la bănci.

Utilizarea de către întreprinderi a unui volum cât mai mic de fonduri circulante la 1 000 lei producție realizată presupune însă **revederea actualelor norme metodologice**, care reglementează acest domeniu, în sensul de a se preveni blocajul în lanț al conturilor bancare, încît deficiențele și neajunsurile în procesele de aprovizionare-producție-desfacere de la unele întreprinderi să fie localizate la acestea, să nu afecteze întreprinderile partenere care își îndeplinesc obligațiile contractuale în termen. Aceasta este o problemă de esență și nu un aspect de tehnică bancară, deoarece în prezent o bună parte din volumul imobilizărilor la întreprinderi și al împrumuturilor și datorii restante prezintă o imagine deformată a realităților din economie, fenomenele negative sînt mult amplificate.

În condițiile autoconducerii, autogestiei nu cred că întreprinderile care își vor îndeplini sarcinile de plan, cantitativ și calitativ, ca și obligațiile contractuale și cele față de buget să mai accepte a suporta neajunsurile create de alte unități și care se reflectă în utilizarea ne-corespunzătoare a fondurilor circulante.

Desigur, autogestiuinea și autoconducerea presupun, la nivel de întreprindere, aplicarea cu consecvență a principiului cointeresării materiale, dar presupun și răspundere sporită pentru felul cum sînt administrate fondurile de către organele colective de conducere. În acest scop, **propun să răspundă material numai persoanele din cadrul organului colectiv de conducere care prin funcțiile ce le dețin pot preîntîmpina luarea unor decizii care aduc daune**. Un vot negativ dat, de pildă, de către directorul

tehnic sau șeful contabil ar fi de dorit să facă inoperantă decizia organului colectiv de conducere care ar putea să aducă daune în patrimoniul unității economice; în consecință, **propun ca asemenea decizii să fie analizate de către organul ierarhic superior și numai cu avizul favorabil al acestuia să poată fi aplicate**.

Deplasarea centrului de greutate al activității organelor financiar-bancare spre urmărirea felului cum se realizează procesul de aprovizionare-producție-desfacere, precum și găsirea de soluții și măsuri de creștere a eficienței fiecărei întreprinderi ar fi de natură să întărească caracterul preventiv al controlului, ar veni în sprijinul activității organelor de conducere colectivă pe linia creșterii eficienței economice. Concomitent, propun să se studieze posibilitatea lărgirii gamei produselor socotite ca avînd un ciclu lung de fabricație; eventual, în această categorie să intre toate acele produse cu ciclul de peste 90 zile și cu o valoare de peste 2 milioane lei. Această măsură ar fi de natură să accelereze decontările, ar conduce la lărgirea sferei creditului bancar și întărirea controlului financiar-bancar, ar spori preocuparea unităților în utilizarea eficientă a fondurilor circulante.

Dealtfel, socotesc că însăși indicațiile metodologice de determinare a normativelor mijloacelor circulante pot să-și piardă din actualitate dacă am în vedere noul concept privind perfecționarea mecanismului economico-financiar. **Este posibil — după opinia mea — să se renunțe la actualul normativ de mijloace circulante și să se stabilească un nivel al stocurilor — la producători și consumatori — nivel care are o arie mult mai cuprinzătoare și o bază mult mai științifică decît actualul normativ**. S-ar înlătura calculele ce se fac în prezent pentru determinarea normativului, care au un pronunțat grad de subiectivitate, iar întreprinderile, în raport de nivelul stocurilor ce li s-a stabilit, ar folosi fondul mijloacelor circulante în raport de nevoile lor, așa cum sînt prevăzute în bugetele de venituri și cheltuieli.

O problemă în legătură cu care doresc să-mi spun părerea este și cea referitoare la crearea fondului de participare a oamenilor muncii la beneficii. Consider că stabilirea anuală a condițiilor și quantumului acestui fond ar putea fi insuficient de stimulativă, colectivele de oameni ai muncii putîndu-se aștepta la o diminuare relativă a fondului dacă rezultatele lor sînt mult superioare față de cele inițial avute în vedere. Dacă condițiile pentru crearea fondului de participare la beneficii nu se modifică în fiecare an, șansele de stimulare a întreprinderilor și a fiecărui membru din colectivul de muncă, sînt nu numai cunoscute, dar și apropiate ca mărime, indiferent de ramura din care face parte întreprinderea.

Respectarea obligațiilor contractuale în domeniul aprovizionării

Prof. dr. N. ANTONIU — Generalizarea producției nete ca indicator de bază, realizarea structurii fizice, sortimentale, planificate, reclamă cu acuitate asigurarea unei aprovizionări ritmice cu materii prime și materiale, combustibili și energie, accentuîndu-se obligațiile și răspunderile furnizorilor în privința termenelor de livrare ce se stabilesc odată cu adoptarea planului.

În acest sens, sînt prevăzute **responsabilități sporite la nivel de unitate economică, în fundamentarea bazei materiale a planului**; programele de aprovizionare vor trebui să cuprindă necesarul și sursele de materii prime și materiale din țară și din import, în care să fie precizați furnizorii, termenele de livrare, cantitățile, prețurile etc.

În același timp, în toate unitățile activitatea productivă va avea la bază **contracte ferme, contracte-cadru, comenzi sau convenții** care să asigure certitudinea aprovizionărilor pe întreaga perioadă a planului cincinal, existind posibilități ca prin adoptarea și detalierea planurilor anuale, să se actualizeze prevederile de plan pentru fiecare an, să se emită din timp repartițiile și să se aducă precizările necesare contractelor încheiate.

În legătură cu desfășurarea procesului de aprovizionare tehnico-materială și de stabilire a stocurilor și a normativelor de mijloace circulante îmi permit să formulez unele propuneri.

O primă propunere se referă la necesitatea creșterii operativității și mobilității unităților economice pe linia aprovizionării tehnico-materiale. Ținând seama de faptul că potrivit legii contractelor economice, pentru materii prime, mașini, utilaje etc. balanțele, repartițiile și contractele de aprovizionare se perfectează cu mult timp înainte de începerea perioadei de plan (circa 6 luni), ar fi utilă **adoptarea unor măsuri care să permită punerea de acord a volumului aprovizionărilor, repartițiilor, și contractelor economice cu sarcinile de plan aprobate.** Cu toate reglementările adoptate pe această linie (H.C.M. 264/1977), prin care titularii de plan și coordonatorii de balanță au obligația să pună de acord conținutul balanțelor materiale, repartițiilor și contractelor cu sarcinile de plan aprobate, totuși în prezent aceste prevederi nu contribuie decât parțial la rezolvarea problemei, deoarece aceste corecturi se pot face numai în cadrul strict al unor termene rigurose precizate. Opinia noastră este că asemenea adaptări ale necesarului de aprovizionat cu sarcinile de plan s-ar putea efectua ori de câte ori este nevoie, ținând seama de faptul că pot apare restructurări ale planului de producție, o îmbunătățire a normelor de consum sau se ivește necesitatea realizării unor sarcini prioritare etc. O asemenea măsură ar contribui la dimensionarea mai aproape de nevoile unităților a normativelor de mijloace circulante, la accelerarea vitezei de rota-

ție a acestora, evitând stocurile de valori materiale care nu sînt necesare unităților sau cele cu mișcare lentă etc.

Practica a dovedit că aprovizionările în cantități mici, fărîmițate, la materiale de mare volum și cu consum de masă (profile laminate, cocs, cherestea, ciment etc.) are drept rezultat uneori imobilizarea unor fonduri importante, stocări nejustificate de valori materiale cu efecte negative asupra accelerării vitezei de rotație a mijloacelor circulante. Pentru evitarea unor asemenea situații ar trebui să se extindă **sistemul aprovizionărilor de către baze prin înființarea de depozite în incinta marilor consumatori, bazate pe principiul custodiei cu plata la perioade scurte, ținind seama de consumul efectiv *)**. O asemenea măsură ar contribui la diminuarea stocurilor la întreprinderi, la accelerarea circuitului lor pe ansamblul economiei, ar permite o dirijare operativă și redistribuire a resurselor de către baze, reducerea cheltuielilor de transport și înlăturarea unor dificultăți de aprovizionare, concomitent cu micșorarea necesarului de mijloace circulante. Sistemul de custodie și plată pe măsura consumului se impune atenției mai ales în cazul aprovizionării unor materiale din import care prezintă o serie de particularități legate de cunoașterea cu mult timp înainte a beneficiarilor de importuri, a conjuncturii pieței.

Sîntem de acord cu propunerea tovarășului I. Grozav (R. E. nr. 14/1978, p. 11) ca în scopul asigurării disciplinei contractuale, în afara sancțiunilor prevăzute de legea contractelor economice, să se lege constituirea fondurilor de stimulare din beneficii la furnizori și de modul cum și-a îndeplinit cantitativ, calitativ și la timp obligațiile contractuale asumate și, respectiv, diminuarea acestor fonduri cu 2-3 procente în cazul nerespectării acestora.

Dezbatere consemnată de
Maria IONIȘĂ

*) Vezi Revista economică nr. 40/1977.

Simpozion științific

(Urmare din pag. 9)

exprimate prin valoarea producției nete, adică valoarea nou creată, care reprezintă contribuția întreprinderii respective la crearea venitului național.

S-au evidențiat structura veniturilor și cheltuielilor înscrise în bugetele întreprinderilor, modul de determinare a rezultatelor financiare și repartizarea beneficiului, relațiile financiare ale unităților economice cu centralele și cu bugetul de stat. S-a subliniat, totodată, rolul bugetului de venituri și cheltuieli al întreprinderii pentru activizarea tuturor pîrghiilor economice, în vederea obținerii unor rezultate superioare, a unor beneficii cît mai mari.

La rîndul său, Alexandru Șesan, director adjunct științific la Institutul de finanțe, circulație monetară și prețuri, s-a referit la principalele direcții ale perfecționării mecanismului financiar. S-a subliniat faptul că prin hotărîrile Plenarei C.C. al P.C.R. din martie 1978, privind autogestiunea economică se urmărește ca întreprinderile să-și acopere cheltuielile din veniturile proprii, să restituie sumele avansate de societate, să asigure autofinanțarea propriei dezvoltări, să asigure cointeresarea materială a personalului muncitor și, totodată, să participe activ la formarea resurselor centralizate ale

statului destinate finanțării dezvoltării economice și sociale generale.

În legătură cu gestiunea economică s-a arătat că autogestiunea, concepută în spiritul noului mecanism economic, se caracterizează și prin formarea fondurilor proprii ale întreprinderii cum sînt fondul de dezvoltare, fondul mijloacelor circulante, fondul pentru construcția de locuințe și alte investiții sociale, fondul pentru acțiuni speciale și fondul de participare la beneficii.

Privitor la amortizare, s-a arătat că în accepțiunea noului mecanism economic cea mai mare parte rămîne la dispoziția întreprinderii pentru înlocuirea mijloacelor fixe uzate și o parte se folosește pentru restituirea fondurilor avansate de societate și pentru reproducția socialistă lărgită.

Referatele au fost urmate de discuții care au adîncit o serie de aspecte privind funcționalitatea superioară a întreprinderii, metodologia de calcul a unor indicatori și alte aspecte ale perfecționării conducerii și planificării economico-financiare în etapa actuală.

În încheiere, prof. dr. Ioan Totu, director general al Institutului Central de Cercetări Economice, a pus în lumină însemnătatea deosebită a hotărîrilor adoptate de plenara C.C. al P.C.R. din 22-23 martie a.c., subliniind necesitatea îmbunătățirii activității de cercetare și creșterea aportului economiștilor la soluționarea problemelor practicii din întreprinderi, în vederea ridicării pe un plan superior a eficienței economice.

CUM SE REALIZEAZĂ PLANUL DE INVESTIȚII ?

DINCOLO DE ORICE fel de realizări valorice ale planului de investiții, respectarea și devansarea termenelor prevăzute de punere în funcțiune a noilor capacități de producție rămâne indicatorul de bază care oferă imaginea reală a eforturilor și eficienței cu care se desfășoară activitatea organizațiilor de construcții. Demarând investigația de la premisa că oportunitatea realizării respectivelor obiective de investiții a fost temeinic fundamentată prin studii de marketing și prognoză, se poate aprecia că, măsura în care sînt respectate termenele planificate de punere în funcțiune a noilor capacități constituie un barometru sensibil și pentru calitatea aportului celorlalți factori (beneficiar, proiectant, furnizor de utilaje tehnologice etc.) la realizarea integrală și cu eficiență înaltă a sarcinilor din programul de investiții.

Am abordat în această optică activitatea Trustului de construcții industriale București, cu convingerea că zona de maxim interes o reprezintă evidențierea unor posibile modalități concrete de acțiune pentru sporirea productivității și a eficienței cu care se acționează pe șantiere pentru realizarea integrală a sarcinilor din programul de investiții pe acest an, pentru obținerea unor noi succese în întrecerea care se desfășoară în cinstea zilei de 1 Mai.

IN CADRUL trustului se desfășoară o amplă activitate de realizare a unor noi capacități de producție industriale și agrozootehnice în județele Teleorman, Dimbovița, Ialomița, Buzău, Ilfov și în municipiul București. Față de anul trecut, sarcinile de plan pe 1978 cunosc o dinamică puternic ascendentă, cu creșteri de circa 24 de procente la volumul producției de construcții-montaj și cu 17 procente la indicatorul productivitatea muncii.

Bilanțul activității pe primele trei luni din acest an arată că producția de construcții-montaj la nivelul trustului era realizată în proporție de 92,6%. În cadrul acestor realizări globale au existat însă și rezultate superioare, cazuri în care îndeplinirea și depășirea sarcinilor de plan pe unele șantiere și-a găsit corespondent fizic în punerea în funcțiune la termen și în devans a unor obiective de investiții. **În trimestrul I a.e. au fost puse în funcțiune integral sau parțial înainte de data prevăzută un număr de 5 noi capacități de producție:** secția de electrozi la Întreprinderea de sîrmă și produse din sîrmă din Buzău cu 3 luni în avans, dezvoltări ale unor secții de producție la Întreprinderea metalurgică și cea de utilaj tehnologic

Buzău, la „Steaua electrică” din Fieni etc. La capitolul realizărilor bune se adaugă respectarea termenelor de punere în funcțiune pe șantierele dezvoltărilor de capacități ale Întreprinderii de mase plastice din Buzău, la țesătoria de relon „Panduri” din București ș.a. Realizările consemnate dovedesc că se pot obține progrese în scurtarea termenelor la noile obiective de investiții în condițiile în care constructorul, beneficiarul și furnizorul de utilaje colaborează strîns, asigură la vreme documentația de execuție, folosirea metodelor industriale de lucru pe șantiere.

Din păcate, însă, din cele 18 obiective ce trebuiau să intre în funcțiune în trimestrul I din acest an, au rămas un număr de 9 restanțe la noile capacități din cadrul Întreprinderii metalurgice și al Fabricii de bere din Buzău, al întreprinderilor „Romlux” — Tirgovîște și „Producția” din București, al Întreprinderii de valorificare a cenușilor de pirită din Turnu-Măgurele ș.a. S-au înregistrat, totodată, unele rămîineri în urmă față de grafice la anumite lucrări de construcții-montaj, care nu aveau termene de punere în funcțiune în această perioadă.

Desigur, cauzele sînt multiple. Ne-am oprit la cele mai importante care oferă sugestii pentru adoptarea unor măsuri menite să contribuie, în cel mai scurt timp, la înițurarea lor.

● **PUNERI ÎN FUNCȚIUNE ÎN TRIMESTRUL I CU UTILAJE CONTRACTATE PENTRU TRIMESTRUL III ?** Iată un paradox generat de necorelarea unor termene care a condus la restanțe pe șantierele noilor capacități din cadrul Întreprinderii de utilaj tehnologic și al celei metalurgice din Buzău, etc. La întreprinderea „Metalurgica” din Buzău beneficiarul afirmă că necorelarea a apărut din cauza duratei mai mari necesitate de investigarea pieței externe și alegerea partenerului de import. Este un motiv posibil, dar de ce beneficiarul nu a început mai devreme investigația, cînd știa că studiile pe piața externă, datorită complexităților lor, au o durată mai mare de efectuare ? Aceeași întrebare și pentru **Întreprinderea de utilaj tehnologic din Buzău**, unitate la care și modul de contractare a utilajelor tehnologice de la furnizorii din țară are anumite deficiențe. Deși capacitatea nouă de aici avea termen de punere în funcțiune în trimestrul I a.e., prevederile din contractele de livrare a utilajelor tehnologice cu furnizorii (Întreprinderea de mașini-unelte și agregate din București, Întreprinderea mecanică Roman, Întreprinderea de strunguri din Arad și „Independența” Sibiu) precizau ca termen trimestrul III a.e.

În aceste condiții, pentru recuperarea restanțelor se impune ca, în toate cazurile, **beneficiarul să fie mai perseverent, să insiste pe lângă furnizorii pentru ca toate termenele de livrare a utilajelor tehnologice necorelate cu punerile în funcțiune să fie devansate în prima parte a trimestrului II a.e.** La rîndul lor, furnizorii vor trebui să acorde o mai mare prioritate fabricării utilajelor tehnologice, care condiționează punerea în funcțiune a capacităților cu termene situate în prima jumătate a anului. Că acest lucru este posibil o atestă începutul bun făcut la contractele cu întreprinderea „Independența” Sibiu, unde, ca urmare a eforturilor comune ale beneficiarului și furnizorului, termenele pentru trimestrul III a.e. au fost devansate în trimestrul II a.e.

Concluzarea reciprocă, mai strînsă, a beneficiarului și a fur-

nizorului de utilaje este cu atât mai necesară cu cât aspectele relevate apar și la unele capacități cu termen de punere în funcțiune în trimestrul II a.c., cum ar fi cele din cadrul Întreprinderii de strunguri și al Întreprinderii „Romlux” din Tîrgoviște, al celei de contactoare din Buzău (furnizor „Înfrățirea” Oradea, întreprinderile mecanice din Suceava și Sibiu) ș.a. Mai mult decât atât. La aceste obiective este necesar ca beneficiarii să urgenteze definitivarea în totalitate a contractării utilajelor tehnologice deoarece, deși sîntem în trimestrul II, mai există anumite poziții necontractate din lista de dotare a viitoarelor capacități.

Un sprijin sporit vor trebui să acorde și furnizorii de utilaje tehnologice în activitatea cărora se înregistrează restanțe: întreprinderea „23 August” din București (față de Combinatul de oțeluri speciale din Tîrgoviște), întreprinderea de utilaj chimic din Găești și „Electromotor” din Timișoara (față de întreprinderea de sîrmă și produse din sîrmă din Buzău), întreprinderea de utilaj chimic „Grivița roșie” din București (față de Combinatul de îngrășăminte chimice din Slobozia) ș.a. Chiar dacă utilajele necesare noilor capacități de producție sînt produse complexe, unicate, întreprinderile producătoare trebuie să acorde toată atenția fabricării lor la termenele prevăzute și chiar în devans, efortul fiind pe deplin compensat de câștigul obținut de economia națională prin punerea în funcțiune înainte de termen a obiectivelor de investiții.

● **EVOLUTII NECESARE IN ASIGURAREA DOCUMENTAȚIEI: DE LA SIMPLE PROMISIUNI ALE BENEFICIARULUI LA ANGAJAMENTE ONORATE LA TERMEN.** Conținutul prevederilor legale, și cum este și normal, în planul constructorului nu se pot introduce lucrări de investiții care nu au asigurată o pregătire corespunzătoare. Din păcate, însă, mai apar situații în care, în planul constructorului, se introduc lucrări pe baza unor promisiuni inițiale ale diversilor beneficiari privind asigurarea la vreme a documentației de execuție și care, ulterior, nu mai sînt respectate. Din această cauză, la Trustul de construcții industriale din București a existat în trimestrul I a.c., un volum relativ însemnat de lucrări noi care, desi erau cuprinse în plan

cu anumite valori, nu au putut fi atacate de către constructor. Este vorba, printre altele, de lucrările de la noile capacități din cadrul Combinatului de îngrășăminte chimice Turnu-Măgurele, Fabricii de prefabricate din Alexandria, Întreprinderii de geamuri din Buzău, întreprinderii „Fulger” din București, Întreprinderii de construcții metalice și prefabricate București ș.a. În total, **din volumul planului pe trimestrul I documentația de execuție era asigurată la 31 martie doar în proporție de 54%**.

Acțiuni operative ale beneficiarilor pentru remedierea situației sînt absolut necesare, cu atât mai mult cu cât valoarea unor asemenea lucrări se ridică în trimestrul II la zeci de milioane de lei. În prezent, lucrări care nu pot fi atacate din lipsa documentației se regăsesse pe șantierele din cadrul întreprinderii „Victoria” din Tîrgoviște, al celei de oxigen din Găești, al Întreprinderii chimice Dudești din București, al Întreprinderii de tricotaje din Roșiori, al Filaturii din Pătîrlagele, Fabricii de zahăr din Titu etc. Interesant de reamintat este faptul că, printre beneficiarii cu restanțe mai însemnate în asigurarea documentației, alături de cei din chimie, apar și unele unități din cadrul Ministerului Construcțiilor Industriale, același for tutelar ca și al constructorului. Indiferent însă de forul tutelar, este necesară în aceste zile o mobilizare sporită a proiectantului și a beneficiarului pentru ca promisiunile inițiale făcute privind asigurarea documentației să fie integral ororate.

Desigur, pentru evitarea pe viitor a unor asemenea stări de lucruri, constructorul trebuie să intervină mai activ, în sensul de a da dovadă de o exigență sporită cu prilejul semnării contractului și a graficelor de execuție a lucrărilor. Ca o sugestie, considerăm că poate fi folosită, cu rezultate bune, experiența Trustului de construcții industriale din Cluj-Napoca, al cărui specialiști nu semnează — de ani de zile — grafice de lucrări de investiții cu divergențe, sau care nu au avizările de la proiectanți și de la toți furnizorii de utilaje tehnologice.

● **DOUĂ ALTERNATIVE ÎN ATENȚIA SPECIALIȘTILOR: BETON MONOLIT SAU CON-**

STRUCȚII METALICE? Cu prilejul analizei efectuate, specialiștii Trustului de construcții industriale din București au evidențiat faptul că ar fi putut aduce o contribuție sporită la realizarea planului de construcții-montaj din acest an, dacă în toate proiectele ar fi fost prevăzute tehnologiile care să permită creșterea productivității muncii pe șantiere. În acest cadru general, ei au apreciat că este necesar să fie pusă în atenția și analiza specialiștilor posibilitatea ca soluțiile constructive care în prezent se realizează cu beton monolit să fie înlocuite, acolo unde este posibil, cu construcții metalice. Desigur, se cunoaște faptul că metalul trebuie economisit. Ar putea fi însă luat în considerație un calcul economic al eficienței fiecărei soluții, care să evidențieze avantajele și dezavantajele diferitelor alternative. Pentru trust, extinderea soluțiilor de realizare a structurilor de rezistență pe bază de construcții metalice ar aduce o contribuție substanțială la creșterea productivității muncii, o reducere cu 70—75% a duratelor de realizare a unor obiective de investiții.

A LĂTURI de ceilalți factori, constructorul poate și trebuie să aducă, prin forțe proprii, o contribuție substanțială sporită la realizarea ritmică, integrală a planului de investiții. Pentru aceasta trebuie să se adopte mai operativ măsuri, care să permită ca, în cadrul șantiierelor și a grupurilor de șantiere ale trustului, să se construiască mai productiv și mai ales, mai eficient ca pînă în prezent prin organizarea mai multor baze proprii de producție, puternice permanente, în care să se efectueze executarea de prefabricate, pregătirea centralizată și mecanizată a betoanelor, care să evite întârzierile în aprovizionare, și să extindă metodele industriale în execuție; **extinderea lucrului în acord global**, întărirea ordinii și disciplinei la fiecare loc de muncă. Esența tuturor preocupărilor constructorului pentru îndeplinirea sarcinilor sporite de plan trebuie să o reprezinte creșterea accelerată a productivității muncii fiecărui lucrător, preocuparea permanentă de a utiliza intensiv, cu o eficiență cât mai înaltă, experiență acumulată, valoroasa zestre tehnică și umană.

B. CODRU

ACCELERAREA LUCRĂRILOR PE ȘANTIERELE DE IRIGAȚII

ÎN VEDEREA realizării integrale a obiectivelor stabilite de către Congresul al XI-lea și Conferința Națională a P.C.R. privind dezvoltarea agriculturii, pentru traducerea în viață a programelor concrete ale acestui an, una din sarcinile fundamentale o reprezintă folosirea judicioasă a fondului funciar. În cadrul acestei preocupări centrale — așa după cum sublinia secretarul general al partidului, tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, la Consfătuirea de lucru dedicată problemelor agriculturii — este necesar ca, alături de alte acțiuni, să se treacă la aplicarea hotărâtă a măsurilor pentru realizarea integrală și la timp a programelor de îmbunătățiri funciare și irigații, în așa fel încât până cel mai târziu la 1 Mai să fie terminate toate lucrările pentru acest an, inclusiv restanțele din 1977.

În îndeplinirea acestor sarcini de mare răspundere, un rol important revine și Trustului de construcții pentru îmbunătățiri funciare din București, care va trebui să aducă, în acest an, o contribuție substanțială sporită la respectarea și devansarea termenelor de realizare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare.

PRIORITATEA NUMĂRUL 1: REDUCEREA DURATEI LUCRĂRILOR Trustul efectuează lucrări de o mare diversitate, cu grad de complexitate ridicat, care au o importanță deosebită pentru îndeplinirea în bune condiții a programului național de îmbunătățiri funciare. Este vorba de lucrări propriu-zise de îmbunătățiri funciare (irigații, desecări și drenaje, amenajări piscicole, îndiguiri, combaterea eroziunii solului ș.a.), precum și de anumite construcții agroindustriale și agrozootehnice.

În 1977, realizările fizice au fost inegale: a fost îndeplinit integral planul la lucrările de drenaje și acumulări de apă, au fost depășite prevederile la lucrările de desecări (cu cca. 1 000 ha); în schimb, realizările s-au situat sub prevederi la lucrările de irigații (cu 17 000 ha) și la cele de comba-

tere a eroziunii solului (cu 15 000 ha).

Chiar dacă valoric plusurile și minusurile s-au compensat, această situație nu putea fi considerată ca satisfăcătoare. Ea a făcut, obiectul unor serioase analize la nivelul conducerii trustului, al unor dezbateri de fond în adunările generale ale oamenilor muncii, pentru ca, evidențiind natura și cauzele nerealizărilor anterioare, în acest an să se aplice măsuri hotărâte de remediere. În lumina indicațiilor tovarășului **Nicolae Ceaușescu**, am trecut, pe baza experienței din anul trecut, la adoptarea de măsuri adecvate care să conducă atât la realizarea programelor pe 1978 cât și la recuperarea tuturor restanțelor, punând la baza acestor măsuri o mobilizare și mai intensă a efortului propriu. Direcțiile prioritare în care acționăm se concretizează în luarea următoarelor măsuri: întărirea rolului planului operativ cu sarcini mobilizatoare, pe loturi și pe puncte de lucru; analiza lunară comparativă a rezultatelor obținute de subunități; repartizarea mijloacelor de producție strict corelată cu graficele de execuție; introducerea și extinderea prelucrării automate a datelor; întărirea disciplinei și ordinii pe șantiere etc. Ca urmare a acestor măsuri, se constată deja o accelerare „din mers” a ritmului lucrărilor pe șantierul noastre.

Scurtarea reală și substanțială a duratei de execuție a lucrărilor de irigații și de ameliorare a solului nu se poate realiza însă, oricâte eforturi ar depune constructorul, fără asigurarea din vreme a documentației tehnice de execuție, respectarea termenelor de deschidere a finanțării lucrărilor, livrarea ritmică a materialelor de construcție necesare, sau fără asigurarea unor utilaje de construcții cu randamente înalte. Din păcate, în aceste direcții întâmpinăm o serie de greutăți.

OBSTACOLE EVITABILE PE TRASEUL COLABORĂRII

În cadrul colaborării noastre cu beneficiarii de investiții, de pildă, principalul obstacol în respectarea termenelor planificate de punere în

funcțiune îl constituie întârzierea cu care unii dintre aceștia pun la dispoziția constructorului **documentația de execuție**. De exemplu, pentru lucrări programate în 1977, la obiective cu termene de punere în funcțiune în acest an, chiar după scurgerea primelor 9 luni mai lipseau documentații care au determinat nerealizarea unui volum de circa 41 milioane de lei la construcții agricole ale C.A.P. — beneficiar Direcția generală a agriculturii și industriei alimentare din județul Teleorman. Centrala de mecanizare a agriculturii și industriei alimentare nu predase, în aceeași perioadă, nimic din întreaga documentație în valoare de 1 400 mii de lei, iar întreprinderea „PROTAN” avea și ea o restanță la documentații de 495 mii de lei. La acești doi beneficiari, deși lucrările restante au fost reintroduse în planul de construcții-montaj pe anul 1978, lipsa de documentație persistă.

Pentru evitarea repetării unor asemenea situații se impune respectarea strictă a prevederilor legale, în sensul ca beneficiarul să nu mai propună, iar forul său tutelar să nu mai aprobe introducerea în planul de investiții a lucrărilor care la varianta de plan din septembrie nu au documentația aprobată.

Și în ce privește colaborarea cu furnizorii de materiale au existat în 1977 — și dăinuie și în acest an — anumite dificultăți care se repercutează negativ asupra ritmicității activității de investiții. Astfel, neasigurarea în timp util a unor materiale principale a condus anul trecut la nerealizarea unui volum de lucrări de peste 30 de milioane de lei. Probleme deosebite a provocat asigurarea cu foarte mare întârziere a 470 t de plasă de sîrmă mată de către Întreprinderea de sîrmă și produse din sîrmă din Buzău, precum și a peste 150 000 mc de produse de balastieră, care trebuiau primite în cea mai mare parte de la balastiera Topoloveni. Date fiind greutățile mari create de balastiera Topoloveni, să analizăm pe scurt situația acestei unități, care ne-a aparținut pînă de curînd.

FĂRĂ BALASTIERĂ, DAR NU ȘI FĂRĂ PRODUSELE SALE

În anul trecut, în urma reorganizării pe plan național a producției de agregate pentru construcții, T.C.I.F.—București a predat balastiera de la Topoloveni centralei de resort a Ministerului Economiei Forestiere și Materialelor de Construcții. Sensul reorganizării era ca prin exploatarea balastierelor de către unități specializate, să sporească productivitatea muncii și implicit producția, realizându-se deci o distribuție mai bună a produselor de balastieră către toți beneficiarii. Dacă este de înțeles că în anumite perioade există anumite priorități și urgențe, nu ne explicăm totuși de ce a apărut un decalaj așa de mare între volumul de agregate ce-l primeam de la Topoloveni și ceea ce ne oferă M.E.F.M.C. în anul 1978, deși planul nostru de construcții nu s-a diminuat. Spre exemplu, dacă noi exploatam de la Topoloveni, în medie anual (în 1976 și 1977), circa 300 000 mc de produse de balastieră, prin contractul încheiat cu Întreprinderea de exploatare și industrializare a agregatelor și materialelor de construcții din Drăgășani se precizează că pentru acest an nu se vor asigura de la Topoloveni decât circa 8 000 mc. Alte cantități urmează să le procurăm de la unități de exploatare îndepărtate de centrul de greutate al lucrărilor noastre. Totodată, în afară de faptul că nu ni se asigură de către coordonatorul de balanță decât circa 85% din cantitatea necesară de agregate, nici măcar această cantitate nu a fost corespunzător repartizată. În acest an urmează să primim diversele sorturi, de agregate ce ne sînt necesare **simultan** pentru prepararea betonului, în 3—4 perioade de timp... diferite.

MAI MULTĂ PREOCUPARE ÎN C.A.P. PENTRU FORMAREA FONDURILOR PROPRII

Intîrzierile în deschiderea finanțării sau în achitarea contravalorii lucrărilor prestate reprezintă un alt punct nevralgic al colaborării noastre cu ceilalți factori implicați în darea în funcțiune la termen a noilor obiective.

După cum se știe, lucrările de construcții care se execută pentru cooperativele agricole de producție sînt finanțate din două surse :

credite și fonduri proprii ale acestor unități. Legea prevede că fondurile proprii trebuie să acopere circa 30% din valoarea totală a lucrărilor. Din păcate însă, în unele C.A.P.-uri nu există suficientă preocupare pentru asigurarea disponibilului necesar de fonduri. Ca urmare, în anumite cazuri trustul nostru nu poate executa lucrările prevăzute și nici nu poate să încaseze contravaloarea lucrărilor executate, iar din cauza producției neîncasate în cadrul loturilor și șantiierelor ni se aplică penalizări.

Desigur, se poate pune întrebarea : de ce executăm asemenea lucrări, în condițiile cînd fondurile proprii ale C.A.P.-urilor respective nu au fost constituite la nivelul cerințelor ? Nu trebuie uitat însă că renunțarea la anumite lucrări nu este întotdeauna posibilă, deoarece documentația de execuție se întocmește pe obiect de investiții, și nu pe sursele de finanțare, iar în plan sînt prevăzute anumite capacități fizice, care trebuie realizate în anumite termene ; pe de altă parte, o eventuală întrerupere a lucrărilor și reluarea lor după asigurarea fondurilor ar genera importante pierderi la constructor, provocate de deplasarea oamenilor și a utilajelor, de lucrările de organizare de șantier, de menținerea în stoc a materialelor aprovizionate. Noi sîntem pentru o colaborare cît mai strînsă cu C.A.P.-urile, pe linia acordării unui sprijin cît mai susținut lucrărilor de dezvoltare a acestor unități. Considerăm însă că, deoarece în prezent valoarea lucrărilor executate dar neîncasate se ridică la circa 10 milioane de lei, este necesar ca în C.A.P.-urile vizate (în special din județul Ialomița) să sporească substanțial preocuparea pentru constituirea la nivelul necesităților a fondurilor proprii, cît și aportul în muncă pentru realizarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare.

CE GENEREAZĂ NECORELĂRI ÎNTRE PLANUL VALORIC ȘI CEL FIZIC

Aceasta este una din problemele care a provocat și continuă să provoace neajunsuri importante. Pentru realizarea sistemului de irigații Viișoara, de pildă, costul efectiv al lucrării — calculat prin înmulțirea capacității fizice planificate cu valoarea pe hectar a lucrărilor, prevăzută în documenta-

ția predată de proiectant — este cu circa 300 mil. lei mai mare decît valoarea totală planificată. Și aceasta deoarece cantitățile prevăzute în repartițiile primite pentru acest an la anumite materiale (tuburi din beton precomprimat și din azbociment, produse de carieră) corespunde doar valorii incluse în plan, creînd necorelări între planul fizic și cel valoric. În condițiile în care capacitățile și termenele de punere în funcțiune la acest sistem de irigații au rămas aceleași, apare evident că planul de amenajări pentru irigații al constructorului nu poate fi realizat fără un sprijin mai susținut.

FONDURI DE ORGANIZARE CENTRALIZATE : NUMAI PENTRU CONSTRUCȚII DEFINITIVE ?

Specificul activității trustului nostru constă în executarea de lucrări (uneori mărunte) la care participă mai mulți beneficiari : grupul de supraveghere a investițiilor, numeroase C.A.P.-uri. Potrivit prevederilor legale, determinarea cheltuielilor pentru organizarea de șantier se face pentru fiecare obiectiv de investiții, pe bază de proiect de organizare, iar decontarea — pe baza realizărilor consemnate în procese-verbale, tot pe obiective. Desigur, o asemenea reglementare este utilă și necesară, în construcții în general, și mai ales în cazul celor industriale, care de regulă au un singur beneficiar.

După opinia noastră, la lucrările din agricultură, care aparțin mai multor beneficiari, trebuie asigurată posibilitatea centralizării fondurilor de organizare, pentru a se obține operativitatea și mobilitatea necesară respectării termenelor de punere în funcțiune. Este știut că posibilitatea centralizării acestor fonduri există în anumite cazuri, dar numai pentru construcțiile definitive de deservire a șantiierelor, ceea ce nu corespunde specificului lucrărilor de construcții din agricultură. Avînd la bază experiența trustului nostru, sunem atenției forurilor de resort sugestia ca la construcțiile din agricultură să se poată centraliza fondurile de organizare de șantier și pentru lucrări provizorii, nu numai pentru cele definitive.

Aurel POPA

directorul Trustului de construcții pentru îmbunătățiri funciare
București

INVESTIȚIILE ÎN STRATEGIA DEZVOLTĂRII (I)

EDIFICAREA unei economii moderne, dinamice, cu o înaltă eficiență este în mod hotărâtor condiționată de aplicarea în procesul creșterii potențialului de producție a celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii pentru accentuarea puternică a laturilor calitative ale activității economice și crearea posibilităților de valorificare superioară a resurselor de materii prime și de muncă, de sporire a venitului național în scopul ridicării nivelului de trai al poporului.

În contextul tezelor cuprinse în Rezoluția Conferinței Naționale a partidului din decembrie 1977, dezvoltarea economico-socială este indestructibil legată de creșterea susținută a forțelor de producție, factor decisiv al progresului multilateral și armonios al societății noastre.

Necesitatea obiectivă a sporirii forțelor de producție rezidă în faptul că societatea omenească trebuie să consume pentru a putea trăi, ceea ce obligă implicit să producă neîncetat. „Viitorul țării depinde — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în raportul prezentat la Congresul al XI-lea al P.C.R. — nu de ce se consumă la un moment dat ci, în primul rînd de mijloacele materiale destinate creșterii continue a bogăției naționale“.

În strategia sporirii forțelor de producție, investițiile dețin un rol hotărâtor. Prin investiții se asigură realizarea de noi capacități de producție, dezvoltarea, modernizarea și reutilizarea celor existente, precum și construirea de obiective social-culturale și de locuit.

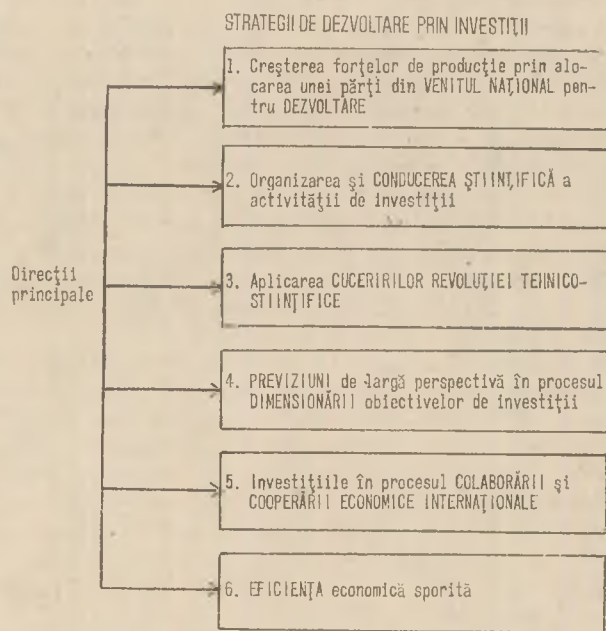
Într-o semnificație majoră, investițiile constituie vârful de atac în triunghiul dezvoltării. În fapt, investițiile nu sînt un scop în sine, ci principala cale de creștere a forțelor de producție — temelia modernizării bazei tehnico-materiale a societății — de consolidare a puterii economice și financiar-valutare a țării.

Dezvoltarea social-economică prin investiții necesită un concept, o orientare, o gândire fecundă, promovarea cuceririlor revoluției tehnico-științifice și un cumul de elemente tehnico-organizatorice; în investiții, mai mult ca în alte domenii, trebuie să se îmbine într-un context dialectic, economicul cu socialul, particularul cu gene-

Adoptarea unor strategii de largă perspectivă decurge din faptul că procesul decizional în investiții condiționează, pentru o lungă perioadă, ritmul și nivelul dezvoltării economico-sociale în ansamblu. Datorită caracterului opțional și ireversibil al procesului, este necesar ca acesta să se înscrie pe direcția și în etapele dezvoltării stabilite, să respecte cerințele legilor economice obiective, să țină seama de tendințele și evoluția prognozei economice și tehnologice, să întrunească un înalt grad de creativitate, să confere certitudine în realizare, astfel ca deciziile ce se iau să contribuie la sporirea eficienței activității și la perfecționarea mecanismului social-economic.

Strategiile dezvoltării prin investiții trebuie să reflecte orientarea generală, ansamblul direcțiilor pentru ca pe măsura amplificării procesului reproducției largite, a mutațiilor rapide pe care le determină cuceririle științei și tehnicii asupra nivelului și structurii fondurilor fixe, să se optimizeze relațiile economico-sociale și să se accelereze ritmul creșterii economice.

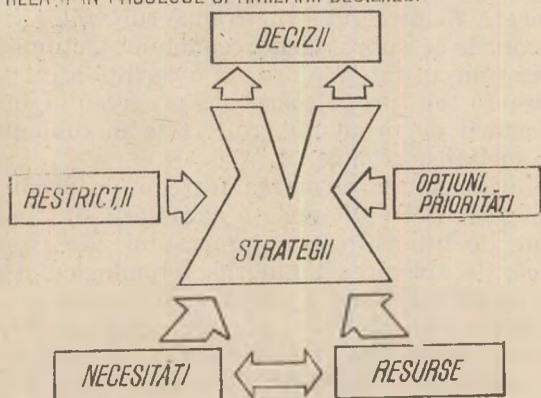
Principalele direcții ale acestei strategii, așa cum se arată în fig. 2, sînt :

Creșterea forțelor de producție prin folosirea judicioasă a fondului național pentru dezvoltare

OPTIUNEA politică fundamentală de alocare a unei cote ridicate din venitul național pentru dezvoltare urmărește creșterea intensivă a potențialului de producție. În condițiile în care progresul tehnic se desfășoară într-un ritm alert, iar efectele pozitive se răsfrîng asupra economiei statelor aproape direct proporțional cu nivelul dezvoltării, repartizarea unei părți însemnate din venitul național pentru creșterea forțelor de producție a devenit o cerință obiectivă în vederea eliminării decalajului ce desparte țările în curs de dezvoltare de țările avansate economic.

RELATII IN PROCESUL OPTIMIZĂRII DECIZIILOR Fig.1

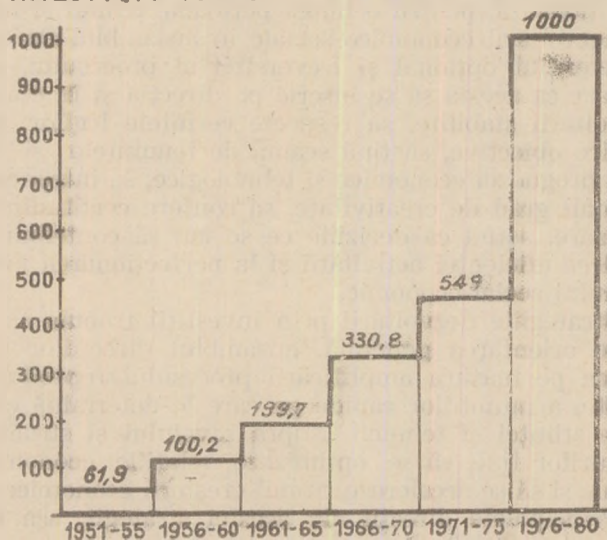

ralul, prezentul cu perspectiva, să se adopte strategii în concordanță cu cerințele viitorului care să asigure într-o strînsă interacțiune, așa cum se prezintă în fig. nr. 1, luarea deciziilor optime pentru a deschide societății noi orizonturi spre civilizație și progres.

În spiritul și sub impulsul cerințelor legilor fundamentale ale reproducției socialiste lărgite, a căilor și mijloacelor prin care se creează condiții pentru promovarea progresului tehnic, statul nostru a alocat, etapă de etapă, resurse sporite pentru dezvoltare (fig. nr. 3). ceea ce a creat condiții de a se pune, în fapt,

Fig.3

INVESTIȚII TOTALE ÎN PERIOADA 1951-1980

economia românească pe temelia tehnicii celei mai avansate și de a spori în paralel și ritmul mediu anual de creștere a fondului de consum. Fondurile de investiții alocate în cincinalul 1976—1980 însumează 1000 miliarde lei, iar în următorii 15 ani, adică pînă în 1990, sînt prevăzute a se realiza investiții de aproape 3000 miliarde lei. Ca urmare a însemnatelor investiții, în anii 1976—1977 au fost date în exploatare peste 1000 capacități industriale și agrozootehnice importante, urmînd ca în actualul cincinal potențialul economic să fie sporit cu tehnologii și utilaje moderne prin punerea în funcțiune a circa 2700 obiective de însemnătate hotărîtoare pentru economia națională.

Decizia fundamentală în strategia noastră economică de a aloca în perioada 1976—1980 pentru fondul de dezvoltare o cotă de 33—34% din venitul național și de 30—33% în cincinalul următor asigură înlăptuirea Programului partidului în ceea ce privește progresul multilateral al societății, creșterea nivelului de trai, a civilizației întregului nostru popor, constituind în fapt o reală confirmare a cunoașterii legilor obiective, un act de înaltă responsabilitate politică față de viitorul națiunii.

Organizarea și conducerea științifică a activității de investiții

DINAMIZAREA procesului creșterii economice și sporirea, pe această bază, a avuției naționale sînt indisolubil legate de conducerea științifică a activității de investiții, de opțiunile și prioritățile cu caracter strategic adoptate în acest domeniu, de deciziile ce-și găsesc reflectare în planurile de dezvoltare economico-socială.

Ritmul creșterii economice este în strînsă corelație cu nivelul științific la care se desfășoară procesul reproducției socialiste lărgite.

Conducerea științifică a activității de investiții este caracterizată prin :

— exercitarea unor funcții complexe de previziune, organizare, coordonare, control și evidență asupra mo-

dului cum se pregătesc și realizează procesele în domeniul investițiilor ;

— concept și orientări noi în economia investițiilor adică în ansamblul proceselor ce au loc în etapa cercetării și studierii produsului și a pieței în vederea selecției soluțiilor tehnologice și constructive care să conducă la realizarea și punerea în funcțiune a obiectivelor și să asigure obținerea unor produse competitive de mare eficiență.

Semnificația profundă a conducerii științifice constă în adoptarea de strategii care să confere, în condițiile transformărilor macrotehnice și social-economice, un caracter constructiv eficient și mobilizator procesului reproducției socialiste lărgite, o orientare deliberată a creșterii, în direcția necesităților de etapă și a cerințelor social-economice de perspectivă.

Importanța deosebită ce o prezintă procesul reproducției socialiste lărgite în creșterea forțelor de producție, ponderea ridicată din venitul național alocată dezvoltării, caracterul ireversibil al deciziilor din acest domeniu, impun organizarea rațională a acestui proces, necesitatea ca conducerea științifică să dețină primatul în activitatea de investiții.

Aplicarea cu fermitate a cuceririlor revoluției tehnico-științifice

MODERNIZAREA structurilor și ridicarea nivelului de eficiență a ramurilor și subramurilor economiei se înlăptuiesc, în mod sistematic prin incorporarea în capacitățile și obiectivele planificate, deosebit de resursele materiale, financiare și de muncă, a creației tehnico-științifice, factor propulsor de largă antrenare în procesul creșterii economice.

Cuceririle tehnico-științifice, caracterizate în esență prin elemente ce revoluționează structura tipologică a investițiilor și anume modificări profunde ale tehnologiilor, mecanizare complexă și automatizare accelerată a proceselor de producție și de muncă, sînt o urmare a multilateralității descoperirilor și invențiilor realizate în toate domeniile de activitate. „**Ridicarea nivelului tehnic, calitativ al tuturor produselor** — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a partidului — a devenit o condiție hotărîtoare a progresului economiei noastre și de aceea, în următorii trei ani, în această direcție trebuie realizate schimbări fundamentale“.

Introducerea prin investiții de noi tehnologii la nivelul celor mai înaintate realizări constituie o justificare obiectivă, întregită prin transferul noilor cuceriri între ramurile și subramurile economiei, acțiune ce se înscrie ca o necesitate majoră, ca o cerință a interacțiunii dintre forțele propulsoare ale progresului tehnologic și factorii de producție, reflectate în dinamica cerințelor social-economice.

Eforturile pentru creșterea forțelor de producție și sporirea eficienței economice a activității sînt indisolubil legate de intensificarea procesului de cercetare științifică, de aplicarea ingineriei tehnologice și de introducerea cu fermitate a progresului tehnic.

Scurtarea ciclului cercetare-proiectare-produție în scopul realizării de noi materiale, de noi mașini și utilaje de înaltă productivitate, care să asigure reducerea consumurilor de materii prime, combustibili și energie, pentru creșterea mai accentuată a productivității muncii constituie o cerință esențială pentru trecerea de la faza acumulării cantitative, la faza superioară, aceea a luptei pentru calitate.

dr. Ioan L. CIOLAN

Tehnica de calcul

APARIȚIA în nr. 11 și 12 din 1978 ale revistei a două note – „Dări de seamă” și „Statistică” – privind dificultățile de întocmire a unor rapoarte și dări de seamă statistice, exprimând, cred, o opinie împărțită și de alte cadre din economie, mă determină să-mi expun, pe scurt, părerea în legătură cu această temă.

Previțiunea, organizarea, antrenarea, coordonarea și controlul sînt atribute ale conducerii, a căror exercitare asigură desfășurarea corespunzătoare a activităților, funcționarea unităților economice în ansamblu. Exigențele dezvoltării rapide a economiei naționale, ale creșterii eficienței economico-sociale a fiecărei întreprinderi, diversifică în mod continuu problemele conducerii, pentru a căror rezolvare devine din ce în ce mai necesară utilizarea tehnicii de calcul. Posibilitățile actuale de formalizare, cu precădere a lucrărilor din domeniul planificării și controlului – premise ale introducerii tehnicii de calcul – este indicat să fie puse în valoare, punându-se obține astfel informații de detaliu sau agregate, în timp util și cu gradul de exactitate necesar. Dacă asociem acestor posibilități volumul mare de date care intervine, de regulă, în planificarea și urmărirea aprovizionării, realizăm oportunitatea renunțării la unele prelucrări manuale laborioase, prin aceasta diminuându-se efortul pe care-l face în prezent personalul pentru elaborarea anumitor lucrări. Bineînțeles că acest lucru este posibil în condițiile unei dotări corespunzătoare cu tehnică de calcul a unităților economice.

Crișan DAVIDESCU
Academia „Ștefan Gheorghiu”

Psihologie

O CONTRIBUȚIE importantă la utilizarea rațională a forței de muncă o poate aduce luarea în considerare a unor elemente de psihologia muncii. Pornind de la aceasta, în întreprinderea noastră s-a testat cu succes curba culorilor și a oboselii. Astfel, s-a ajuns la concluzia că ziua (mai ales în schimbul de dimineață) să se lucreze materialele de culori închise (roșu, negru, bleumarin, maron), alternându-se în restul zilei cu cele de culoare gris, bej, bleu, orange etc. De asemenea, să se alterneze modelele în cele opt ore ale unei zile de lucru sau în cadrul săptămînii, precum și grosimile de fir. Deci, la noi în unitate, se urmărește o concordanță între punctele de cădere din curba oboselii (puncte care indică și scăderea productivității muncii) și alternanța monotonie-variație din punctul de vedere al culorii, fineții de fir, modelului. Totodată, se urmărește îmbinarea optimă a culorilor cu care sînt zugrăviți pereții, a culorilor echipamentului de lucru și protecție și a tricoului aflat în mașină.

Măsurile luate pe linia utilizării rațio-

nale a forței de muncă în întreprinderea „Tricodava” au dus anul trecut la realizarea unei producții marfă peste plan în valoare de 18 milioane lei și a unei producții globale peste plan de 21 milioane lei. De semnalat faptul că peste 80 la sută din aceste depășiri au fost realizate prin creșterea productivității muncii (cu 2,8 la sută peste plan în trimestrul III). Astfel, 90,1 la sută din produse au fost de calitate a I-a și planul la export a fost depășit cu peste 650 000 lei valută.

Draga MUNTEANU
economist
la Întreprinderea „Tricodava”
București

Indemnizație

PROPUNEREA făcută la această rubrică în nr. 6 („Simplificare”) și susținută în nr. 10 („Indemnizație”) în legătură cu indemnizația de concediu de odihnă achitată unui om al muncii înainte de transfer potrivit timpului lucrat, nu-și găsește aplicarea în toate sectoarele de activitate. De pildă, neexistind posibilitatea de transfer a forței de muncă din sectorul cooperației meșteșugărești în cel de stat, în interesul serviciului, consider că nu se poate pune un semn de egalitate cu privire la decontarea acestor indemnizații. Aceasta, bineînțeles, numai în ceea ce privește sectoarele diferite. În cadrul aceluiași sistem, așa cum s-a justificat, de altfel, consider că propunerea este binevenită.

Mircea NICOLAE
Cooperativa „Meșteșugarul”
Mediaș

ECOURI

Fonduri fixe

ACORDÎND atenția cuvenită celor semnalate în articolul „O expresie a saltului de la cantitate la calitate – Creșterea volumului producției la 1 000 de lei fonduri fixe”, din nr. 51/1977, conducerea întreprinderii a stabilit măsurile pentru îmbunătățirea rezultatelor pe anul 1978. Menționăm că, deși la nivelul a 11 luni (din 1977), acest indicator era realizat numai în proporție de 99,0 la sută, printr-o mobilizare mai bună a colectivului și o folosire mai eficientă a fondurilor fixe planul pe întregul an a fost realizat în proporție de 100,6 la sută. Pe anul 1978, se prelimina ca producția la 1 000 lei fonduri fixe să crească față de 1977 cu 1,6 la sută. Creșterea destul de redusă în acest an se explică prin faptul că în cursul anului 1978 începe acțiunea de sistematizare a întreprinderii, acțiune care se va reflecta printr-o creștere mai substanțială a producției la 1 000 lei fonduri fixe în perioada imediat următoare (1979–1980).

Considerăm că articolul a constituit un sprijin în activitatea întreprinderii prin faptul că s-a analizat atît dinamica acestui indicator pe mai mulți ani în urmă, cît și posibilitățile și modalitățile de îmbunătățire pe anii următori.

Gh. CENAN
directorul
Întreprinderii de reparații auto
Cluj-Napoca

Stocuri

NOTA intitulată „Stocuri”, publicată în nr. 51/1977 al „Revistei Economice”, a fost analizată în cadrul Direcției de coordonare, sinteză și creditarea industriei grele. Menționăm că unele neajunsuri semnalate de autor în articolul său vor fi eliminate prin aplicarea prevederilor din H.C.M. nr. 264/1977, prin care s-a stabilit metodologia de adaptare a repartițiilor și contractelor economice, precum și a efectuării renunțărilor în scopul prevenirii formării de stocuri de materiale ori produse supranormative sau fără utilizare.

Neajunsurile arătate de autor au constituit, în cursul anului 1977, obiectul unor analize la nivel central. S-a definitivat, în acest an, un proiect de decret privind sarcini pentru prevenirea formării de stocuri supranormative și readucerea în circuitul economic a stocurilor disponibile, act normativ recent avizat de Banca Națională și ministerele economice.

I. EPURE
șef serviciu la Banca Națională
a R.S. România

Asimilare

PROBLEMELE ridicate în nota „În fabricație, neomologate” (nr. 48/1977), apărută la rubrica „Cititorii au cuvîntul”, sînt juste. Deficiențele consemnate sînt rezultatul unor greutăți inerente procesului de asimilare a unor produse noi.

Utilajele în discuție au fost asimilate în scopul dezvoltării producției interne de utilaje, echipamente și instalații pentru dotarea sectorului de extracție și prepararea substanțelor minerale, și pentru renunțarea în acest fel la import. Aceasta cu atît mai mult cu cît tipurile de complexe mecanizate din import folosite în minele carbonifere nu au dat rezultatele scontate în exploatare.

Datorită cerințelor crescînde de cărbune, cît și pentru reducerea la minimum a efortului valutar, s-a dat prioritate fabricării în continuare a complexelor de susținere mecanizată și a combinelor de înaintare. Ele au fost considerate apte să funcționeze, permițînd obținerea unei producții superioare celor importate.

A. POPOVICI
directorul Întreprinderii de
utilaj-minier Filipeștii de Pădure

ÎNCĂRCAREA OPTIMĂ A UTILAJELOR PRIN RAȚIONALIZAREA FLUXURILOR

Aplicarea metodei gamelor fictive la amplasarea locurilor de muncă

F OLOSIREA cu maximum de eficacitate a tuturor resurselor de care dispun întreprinderile constituie una din laturile importante ale perfecționării activității economico-financiare. În acest sens, **amplasarea rațională a mașinilor și utilajelor** condiționează, uneori hotărâtor, efectele productive ale eforturilor depuse de oamenii muncii din întreprindere.

Perspectivile imediate ale dezvoltării întreprinderii „Electroprecizia“ din Săcele au determinat consiliul oamenilor muncii să stabilească un complex de măsuri menite să asigure o mai intensă utilizare a capacităților de producție existente. S-a pornit de la necesitatea intrării în producția de serie, încă din 1978, a 35 de tipuri de motoare electrice reproiectate. De asemenea, s-a luat în considerare faptul că pînă în 1980 ponderea produselor noi și modernizate va ajunge la 60%, iar dintre echipamentele electrice (care reprezintă 75% din producția industrială a unității), o bună parte vor fi electronizate. Introducerea în acest cîncinal a numeroase tehnologii de vîrf, dotarea cu mașini și utilaje de mare randament presupun, înainte de orice, îmbunătățirea de substanță a folosirii celor existente. În acest context se înscriu studiile și acțiunile de reamplasare a locurilor de muncă, ale căror **principale obiective** sînt :

- folosirea cît mai completă a suprafețelor de producție existente ;
- evitarea intersecțiilor, ocolirilor și întoarcerilor pe fluxuri ;
- reducerea la minimum a manipularilor ;
- reducerea la minimum a volumului de transporturi uzinale ;
- folosirea la maximum a mașinilor și utilajelor existente, cît mai aproape de randamentul lor nominal ;
- reducerea la minimum a consumului de forță de muncă ;
- introducerea rațională în liniile de fabricație a noilor utilaje ;
- crearea condițiilor pentru automatizare și mecanizarea prelucrării în flux a reperelor și subansamblelor întregii game de produs ;
- corelarea reciprocă a liniilor de producție din diferite secții, astfel ca să afluiască spre liniile de montaj subansamble, iar acestea spre liniile de montaj general.

*) **Bibliografie selectivă :** C. Bărbulescu, Metode și tehnici de optimizare a organizării producției în unitățile industriale, Ed. politică, București, 1973 ; N. Teodorescu, C. Boldur, Metode ale cercetării operaționale în gestiunea întreprinderilor, Ed. tehnică, București, 1972.

Abordarea riguroasă a reamplasării lor a fost asigurată de **folosirea metodelor cercetării operaționale, în primul rînd a metodei verigilor și a metodei gamelor fictive.**

În cele ce urmează exemplificăm, fără a aborda aspectele teoretice*), modul de aplicare la nivelul unui atelier de producție a metodei gamelor fictive.

● **DATELE PROBLEMEI :** în atelier sînt uzinate 0 reperi (R_1, R_2, \dots, R_6); prelucrarea se execută pe 14 grupe de utilaje (G_1, G_2, \dots, G_{14}); succesiunea operațiilor este identică doar pentru reperatele R_1 și R_2 în rest diferind de la un reper la altul; reperatele R_1, R_2, R_3 reprezintă actualmente 66 la sută din volumul total de reperate executate în atelier; pînă în 1980, volumul producției la aceste trei reperate va crește cu 79 la sută, fără a se alocă noi suprafețe de producție.

● **SITUAȚIA ACTUALĂ :** utilajele sînt amplasate pe trei linii (L_1, L_2, L_3), între care există spații de manutanțiu-ne a reperelor. Pe linia L_1 se execută reperatele R_1 și R_2 , exceptînd ultima operație, pentru care se face o întoarcere pe linia L_2 . Reperul R_3 se execută pe cele trei linii, cu numeroase intersecții și întoarceri; prelucrarea reperelor R_4, R_5, R_6 se face numai pe liniile L_2 și L_3 ,

dar tot cu multe ocoliri, intersecții, întoarceri. Fluxurile tehnologice și gamele de operații ale reperelor sînt diferite, rezultînd o mare circulație inter-fazică.

● **METODA** se bazează pe definirea unei game complete de operații — cuprînzînd toate operațiile la care sînt supuse toate reperatele prelucrate — denumită **gamă fictivă**, deoarece nu totdeauna ea reprezintă un proces tehnologic real. Succesiunea operațiilor este însă stabilită în funcție de cerințele concrete ale prelucrării și de similitudinea existentă între fazele de uzinaj. Se consideră că **fiecare reper parcurge întreaga gamă fictivă**, numai că timpul necesar anumitor operații este nul. Acestea sînt operații fictive pentru reperul respectiv. Prin **aproximări succesive** aplicate ansamblului de fluxuri ale reperelor, se realizează o ameliorare în trepte a amplasării locurilor de muncă.

Etapele de aplicare sînt următoarele:

● **ETAPA I-a: inventarierea operațiilor și locurilor de muncă.** Se analizează fluxurile existente, determinîndu-se operațiile distincte și grupele de utilaje pe care ele se efectuează. Pentru atelierul de care ne ocupăm au fost detectate 19 operații și 14 grupe de utilaje. Operațiile notate cu $O_{10}, O_{20}, \dots, O_{190}$ sînt practic derivate din fluxul reperului R_6 , care le cuprinde pe toate, cu excepția lui O_{50} . Succesiunea operațiilor din gama fictivă trebuie să satisfacă succesiunile particulare ale tuturor fluxurilor.

În **tabelul 1** am reprezentat gama fictivă de operații și repartizarea ei pe reperate. În fiecare căsuță este trecut timpul unitar afectat operației pentru reperul respectiv de către normele tehnice, în funcție de utilajul folosit. Ultima coloană conține planul de producție pentru 1978 al reperelor.

Mic dicționar economic

FONDUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE ECONOMICO-SOCIALĂ

FONDUL NAȚIONAL de dezvoltare economico-socială reprezintă una dintre categoriile de bază ale științei economice. Prin ea se exprimă relațiile economice complexe ce se formează la nivel macro și microeconomic în procesul repartizării și utilizării venitului național, al produsului social și al formării surselor necesare dezvoltării economico-sociale. Formulată pentru prima dată în raportul prezentat de secretarul general al partidului nostru, tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, la Conferința Națională a P.C.R. din iulie 1972, acest concept s-a impus din necesitatea de a caracteriza într-un mod mai cuprinzător trăsăturile și sursele producției socialiste lărgite, împletirea funcțiilor pe care în acest proces le îndeplinesc unele componente valorice ale produsului social, precum și de a organiza în mod unitar, planificat, mobilizarea, repartizarea și utilizarea mijloacelor pe care societatea le destină dezvoltării economico-sociale. Într-o formulare foarte sintetică fondul național de dezvoltare economico-socială exprimă „totalitatea resurselor alocate de societate pentru creșterea forțelor de producție, pentru lărgirea bazei materiale a activității social-culturale”¹⁾.

Cea mai importantă sursă de constituire a fondului național de dezvoltare o reprezintă acea parte din venitul național care este destinată pentru dezvoltarea economico-socială sub forma acumulării socialiste (fondul de acumulare sau de dezvoltare economico-socială). De unde rezultă rolul hotărîtor și marea importanță pe care o are în procesul de repartizare a venitului național stabilirea unei corelații optime, fundamentate științific, între fondul de dezvoltare (acumulare) și fondul de consum.

În același timp fondul național de dezvoltare economico-socială are ca sursă și fondul de amortizare, care reprezintă aproape o pătrime în structura surselor sale de formare. Deși fondul de amortizare este destinat pentru a asigura reproducția simplă a fondurilor fixe, el mijlocește în bună măsură și reproducția lărgită. Pe de o parte, particularitățile procesului de reproducție a fondurilor fixe, care fac ca recuperarea valorii lor în formă bănească să fie continuă pe măsura vânzării mărfurilor la a căror producție ele participă, în timp ce înlocuirea lor în formă fizică se face la sfîrșitul procesului de uzură a mijloacelor de muncă respective, determină posibilitatea utilizării fondului de amortizare în acest interval pentru lărgirea producției. Totodată, în măsura în care a fost recuperată prin amortizare întreaga valoare a fondurilor fixe, dar acestea mai pot funcționa în procesul de producție, ele favorizează un proces real de acumulare, prestînd ceea ce Marx denumea „un serviciu gratuit”. Pe de altă parte, pătrunderea tot mai largă a progresului tehnic în economie permite ca amortizarea să mijlocească direct și în proporție crescîndă o acumulare reală, dat fiind faptul că cu aceeași valoare se pot pune în funcțiune mașini mai perfecționate, cu o productivitate superioară.

În sfîrșit, într-o anumită măsură la constituirea fondului național de dezvoltare economico-socială contribuie sursele populației prin mijloacele pe care acestea le utilizează pentru construcțiile de locuințe, pentru construcții gospodărești sau achiziționarea de animale, de muncă și reproducție etc.; dacă analizăm, de exemplu, structura investițiilor făcute în economie pe perioada 1966—1975 pe forme de proprietate, atunci se vede că 5,5 la sută din acestea erau investiții ale populației²⁾.

DIN PUNCT DE VEDERE MATERIAL, fondul național de dezvoltare economico-socială se compune în principal din mijloacele de muncă necesare înlocuirii celor uzate și lărgirii producției, precum și din obiecte ale muncii necesare sporirii stocurilor normate de mijloace; în măsura în care fondul cuprinde și alte componente, de exemplu un fond de rezervă și de asigurare, el poate consta și din alte bunuri materiale sau resurse. Pentru satisfacerea cerințelor progresului economico-social fondul național de dezvoltare economico-so-

cială îmbracă și o formă bănească, constituindu-se pe diferite trepte organizatorice din venitul net al societății, precum și din celelalte surse.

Realizarea obiectivelor și sarcinilor făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, crearea unei economii moderne, de înaltă eficiență sînt legate în mod hotărîtor, așa cum arată experiența, de constituirea și utilizarea unui puternic fond central de dezvoltare, care permite realizarea unor investiții de mare amploare, de care depinde dezvoltarea armonioasă a țării. Prin traducerea în viață a măsurilor hotărîte de recenta Plenară a C.C. al P.C.R. cu privire la perfecționarea conducerii și planificării economico-financiare se vor lărgi competențele, răspunderea și cointeresarea unităților economice în domeniul creșterii eficienței economice, astfel că deslășurarea reproducției lărgite la nivelul întreprinderilor să se realizeze în mai mare măsură pe seama resurselor proprii, a fondurilor proprii. În acest sens se prevede că pentru asigurarea autogestunii economico-financiare și cointeresarea întreprinderilor în obținerea de rezultate cât mai bune, la nivelul fiecărei întreprinderi se vor constitui fondul de dezvoltare economică, destinat realizării de investiții productive, prevăzute în planul național unic, fondul mijloacelor circulante — menit a asigura necesarul de mijloace circulante în concordanță cu sarcinile de plan, precum și fondul pentru construcții de locuințe și alte investiții cu caracter social. Aceste fonduri se constituie din beneficiul obținut din activitatea economică a întreprinderii, dintr-o parte a amortizării, precum și din alte surse. În acest fel se vor simplifica și relațiile dintre întreprinderi și bugetul de stat, acesta urmînd să finanțeze, în domeniul dezvoltării, mai ales cheltuielile pentru investiții în întreprinderile noi, precum și dezvoltările mai importante. Întreprinderile care primesc fonduri de la buget pentru investiții rămîn obligate să le restituie prin o parte din amortizare. Totodată, toate unitățile economice trebuie să participe, în proporții diferențiate pe ramuri și subramuri, în funcție de nivelul rentabilității lor, la formarea fondului central de dezvoltare economico-socială, vîrșind o parte din venitul net sub forma impozitului pe producția netă, precum și a altor prelevări la buget. Așa cum a subliniat tovarășul **Nicolae Ceaușescu** la Conferința pe țară a președinților consiliilor populare, hotărîrile Plenarei C.C. din 22—23 martie se referă și la activitatea consiliilor populare de toate gradele, implicînd, ca o necesitate obiectivă, măsuri de ordin economico-financiar de întărire a autoconducerii și autogestunii, pentru a da tuturor organelor economice și deci și consiliilor populare, mijloacele necesare spre a-și putea îndeplini rolul lor în dezvoltarea economico-socială.

Ținînd seama de funcțiile pe care le îndeplinește în procesul reproducției socialiste, Legea cu privire la dezvoltarea economico-socială planificată a României prevede că fondul național de dezvoltare economico-socială are următoarele destinații: 1) investiții pentru dezvoltarea, modernizarea și reînnoirea fondurilor fixe productive din toate ramurile producției materiale, din sfera serviciilor, precum și pentru lărgirea bazei materiale a cercetării științifice; 2) asigurarea unităților economice cu cantitățile normate de materii prime, materiale și alte mijloace circulante necesare activității lor economice; 3) constituirea de rezerve; 4) investiții pentru lărgirea bazei materiale a învățămîntului, culturii, ocrotirii sănătății, pentru construcția de locuințe și lucrări edilitar-gospodărești la orașe și sate, precum și pentru alte nevoi social-culturale. Sînt direcții care evidențiază pe deplin însemnătatea categoriei de fond național de dezvoltare economico-socială pentru desfășurarea în bune condițiuni a reproducției socialiste lărgite, pentru dezvoltarea economico-socială accelerată a țării, pentru înfăptuirea societății socialiste multilateral dezvoltate.

O dată cu dezvoltarea economiei și creșterea potențialului economic al țării au crescut neînterupt și fondurile alocate dezvoltării economico-sociale. Pe această bază, volumul investițiilor a crescut de la 61,9 miliarde lei în cincinalul 1951—1955

prof. dr. Gh. CREȚOIU

(Continuare în pag. 32)

¹⁾ Nicolae Ceaușescu: România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate, vol. 7, București, Ed. politică, 1973, p. 481.

²⁾ Vezi: Economia României socialiste în opera președintelui Nicolae Ceaușescu, Ed. politică, 1978, pag. 75.

PUNCTE DE VEDERE

PROBLEME ALE PREȚULUI, COSTULUI ȘI BENEFICIULUI ÎN INDUSTRIE

VALOAREA, PREȚUL, COSTUL ȘI BENEFICIUL întreprinderilor industriale, sînt cîteva dintre categoriile economice care se manifestă nemijlocit în cadrul procesului producției materiale. În ceea ce privește importanța determinării corespunzătoare a conținutului economic și a nivelului fiecăreia dintre aceste categorii economice, ea a fost subliniată în permanență de către partidul și statul nostru, în vederea perfecționării acestor domenii ale activității economice, așa cum rezultă din documentele de importanță excepțională adoptate de Congresul al XI-lea al Partidului Comunist Român.

În noua etapă în care a pășit țara noastră, soluționarea problemelor privind determinarea corespunzătoare a conținutului economic și a nivelului costului de producție, concomitent cu dimensionarea reală a beneficiului întreprinderilor industriale, evident în condițiile menținerii nivelului prețurilor de producție în limita cheltuielilor sociale de producție și la nivelul valorii produselor industriale realizate, a devenit nu numai oportună, dar și imperios necesară, întrucît problema esențială a autoconducerii, a autogestiunii și autofinanțării este desfășurarea activității fiecărei unități economice în mod autonom.

Soluționarea problemelor dimensionării reale a costurilor de producție și a beneficiului, a devenit astăzi de o stringență actualitate în special ca urmare a ideilor noi fundamentate și enunțate de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, privind introducerea sistemului participării oamenilor muncii la beneficiile întreprinderilor. „Am în vedere, arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, necesitatea ca partea din beneficii alocată astăzi oamenilor muncii sub formă de premii sau sub alte forme s-o legăm mai strîns, ca parte integrantă a veniturilor oamenilor muncii, de beneficii. Această parte să se alocă în raport cu contribuția fiecăruia la dezvoltarea unității respective, cu activitatea depusă și cu vechimea în întreprindere, cu aportul la progresul acesteia. Prin creșterea mai substanțială a beneficiilor, ca rezultat al activității economice, oamenii muncii vor putea primi o parte mai mare de venituri decît astăzi — fără a limita aceasta la trei retribuții cum este astăzi“¹⁾. Astfel, prin modalități economice, se va aduce o importanță contribuție la armonizarea intereselor generale ale societății cu cele ale întreprinderilor și pentru realizarea scopului suprem al politicii partidului, ridicarea nivelului de trai material și cultural al întregului popor.

Valoarea și prețul de producție

ÎN CONTEXTEL interdependenței categoriilor economice menționate mai sus, ne vom referi în primul rînd la unele probleme în legătură cu valoarea și prețul de producție, probleme care vor facilita tratarea în continuare a unor aspecte pe care le ridică teoria și practica din domeniul determinării costului de producție și a beneficiului.

Mai întii, aspectele teoretice atît de controversate în legătură cu valoarea mărfurilor, categorie economică cu care va putea începe soluționarea problemelor la care ne referim în acest material, impune soluționarea în primul rînd a tuturor aspectelor teoretice esențiale, respectiv cele cu privire la determinarea timpului de muncă socialmente necesar pentru producerea produselor, ținînd cont de toți factorii cu influență asupra acestuia și respectiv asupra elasticității nevoilor sociale.

În al doilea rînd, întrucît în prezent teoria și practica economică nu poate să fundamenteze metodele pentru determinarea și măsurarea în mod direct a elementelor componente ale valorii mărfii, singura posibilitate de măsurare a valorii este aceea cu ajutorul prețurilor. Prețul este conceput în condițiile economiei noastre naționale, ca o normă obiectivă de măsurare a muncii sociale, respectiv a muncii recunoscută de societate ca fiind necesară. Tipul de preț care a fost adoptat în țara noastră este acela al prețului de producție la determinarea căruia se ține seama de costul de producție mediu antecalculat al ramurii și de cota de venit net (beneficiu) corespunzătoare plusprodusului. La acest preț întreprinderile industriale trebuie să-și recupereze costurile de producție și să

obțină anumite beneficii (venituri). Iată de ce, în practica noastră economică se pornește de la elementele cele mai concrete ce pot fi comensurate și anume: cheltuielile materiale de producție și cheltuielile pentru retribuirea muncii, care formează împreună costul de producție. La acesta, se mai adaugă cel de al treilea element, venitul net (beneficiul) corespunzător plusprodusului și se determină astfel prețul de producție. „Prețul de producție — se arată în Programul Partidului Comunist Român — va trebui să asigure rentabilitatea optimă, reflectînd în mod corespunzător politica de reproducție largită, de dezvoltare multilaterală a societății și ridicare a bunăstării întregului popor“²⁾. Or, în al treilea rînd, realizarea acestor sarcini majore în industria țării noastre, impune ca prețurile de producție ale tuturor produselor industriale să fie în măsură să oglindească cheltuielile sociale de producție.

Trebuie să arătăm însă că, pentru ca fiecare întreprindere industrială în parte să se poată încadra în rigorile mecanismului complex al economiei noastre socialiste, este nevoie ca prețurile să fie cît mai corect stabilite. Aceasta însă, presupune soluționarea în primul rînd — atît în teorie cît și în practica economică — a problemelor privind determinarea proporțiilor în care se împarte produsul nou creat, în produs pentru sine și produs pentru societate. O asemenea soluționare corespunzătoare în domeniul prețurilor, va crea condițiile necesare pentru a se putea determina în concordanță cu cerințele legilor economice ale socialismului — proporțiile juste în care trebuie să se împartă în mod obiectiv necesar plusprodusul creat în fiecare întreprindere industrială — respectiv în venitul net centralizat al statului, pe de o parte și, în beneficiul acestora pe de altă parte.

În prezent însă, considerăm că mai sînt unele neajunsuri în domeniul metodologiei de calcul a costurilor de producție, cum sînt spre exemplu acelea privind cuprinderea în conținutul costului de producție a unor elemente de venit net (beneficiu) ceea ce conduce la denaturarea nivelului acestuia și ca atare la denaturarea nivelului prețului de producție al produselor industriale și al beneficiilor, cu implicații directe asupra rentabilității. De aceea, înlăturarea acestor neajunsuri este absolut necesară în vederea perfecționării conducerii și planificării economiei noastre naționale și reglarea corespunzătoare a rentabilității incluse în prețuri, pentru trecerea la sistemul de participare a oamenilor muncii din diferite sectoare la beneficii, în cadrul programului general de creștere a nivelului de trai stabilît de partid și de stat.

Prin urmare, dacă prima direcție în care trebuie acționat, pentru perfecționarea metodologiei costurilor de producție în cadrul unei metodologii globale de stabilire a prețului de producție, precum și pentru determinarea proporțiilor în care se împarte plusprodusul între venitul net centralizat al statului și beneficiul întreprinderilor industriale se adresează cu precădere factorilor de decizie la nivel macroeconomic, cea de a doua direcție de acțiune se adresează tuturor producătorilor și beneficiarilor produselor industriale, în vederea utilizării integrale și cu înalt randament a fondului de timp al mașinilor, organizarea pe o treaptă superioară a producției și aprovizionării tehnico-materiale, ridicarea calificării profesionale a tuturor lucrătorilor corespunzător tehnicii din dotare și întărirea disciplinei în muncă, pentru a se crea astfel toate condițiile necesare obținerii rentabilității maxime în industria țării noastre. Acestea mi se par a fi țeluri economice deosebit de importante și pe măsura perspectivelor de dezvoltare economico-socială a țării noastre.

Determinarea conținutului real al costului de producție

ÎN ACTUALA ETAPĂ de dezvoltare a țării noastre, reducerea cheltuielilor sociale de producție constituie o sarcină deosebit de importantă în vederea îndeplinirii cincinalului

Nicolae FLORESCU

(Continuare în pag. 26)

ȘCOLI ● CURENTE ● ECONOMIȘTI

ȚĂRILE ÎN CURS DE DEZVOLTARE din Asia aduc în gândirea contemporană despre creșterea economică și progresul general al societății aspecte particulare reflectând una din cele mai sărace și cele mai populate regiuni ale lumii. Cristalizarea concepțiilor referitoare la calea proprie de dezvoltare, ca și căutarea unor soluții la gravele probleme cu care se confruntă țările în curs de dezvoltare din Asia, au loc pe fondul constatării unei discrepanțe între orientările strategiilor naționale și realizările economice și sociale din aceste țări. Aceasta a determinat să fie unanim acceptată necesitatea „regindirii fundamentale a problemelor dezvoltării țării⁽¹⁾”, revoluționării concepțiilor privind creșterea economică în țările subdezvoltate, depășirii inerției științifice prin folosirea unui arsenal metodologic și conceptual diferit de cel folosit în analizele economice ale țărilor înaintate⁽²⁾. Această repunere în discuție a problemelor creșterii și a politicilor de dezvoltare este justificată și prin faptul că tot mai mulți oameni de știință se conving, prin prisma realităților naționale, că mecanismele existente ale creșterii economice nu pot să rezolve prin ele însele și nici nu pot să atenueze într-o perioadă de timp rezonabilă problema sărăciei⁽³⁾.

O preocupare crescândă se manifestă în gândirea economică asiatică față de **sărăcia generalizată**, fenomen care s-a accentuat în ultimii ani, în ciuda eforturilor statelor din țările subdezvoltate de a asigura o creștere rapidă a economiei. Definirea noțională a „sărăciei” s-a impus dintr-un interes pur științific, ci îndeosebi dintr-unul pragmatic, în vederea găsirii unor soluții viabile și posibile pentru atenuarea, dacă nu chiar pentru lichidarea ei în cursul acestei generații. Econo-

OPINII
PRIVIND DEZVOLTAREA
LA ECONOMIȘTI
DIN SUDUL
ȘI SUD-ESTUL ASIEI (1)

miștii indieni disting două aspecte – sărăcia absolută și sărăcia relativă –, care trebuie înțelese ca inseparabile și avute astfel în vedere la stabilirea programului național de eradicare a pauperismului. Sărăcia absolută este așezată la limita existenței fizice, în termenii rației calorice și alimentare, de îmbrăcăminte, igienă, sănătate, educație ș.a. și măsurată prin venitul care asigură un asemenea nivel minim de viață. Profesorul indian V. Dandekar⁽⁴⁾ insistă asupra necesității ca statul să garanteze ocuparea forței de muncă la acest minim de venit oricărei persoane adulte și valide. Economistul Montek S. Ahluwalia⁽⁵⁾ măsoară „inegalitatea relativă” prin procentajul din venitul național care revine unei proporții de 40 la sută din populație considerată a fi cea mai săracă și constată că în majoritatea țărilor subdezvoltate inegalitatea relativă (care există în același timp cu sărăcia absolută) este mult mai marcată decât în țările dezvoltate; în timp ce în țările industrializate, arată el, partea cea mai săracă a popu-

lației (40 la sută) primește în medie la sută din venitul național, în jumătate din țările subdezvoltate ea primește în medie sub 9 la sută din venitul național. Analizând situația din țările socialiste Montek Ahluwalia afirmă că aici se găsește „cea mai puternică egalitate globală”, trucidat procentajul mediu din venitul național care revine părții din populație care are veniturile cele mai mici (40 la sută ar atinge după calculele sale 25 la sută). După părerea sa, această mărime – respectiv 25 la sută din venitul național – poate fi considerată ca o limită superioară (a părții din venitul global) pe care conducătorii țărilor subdezvoltate pot să o fixeze ca obiectiv în politica de minimare a inegalității și sărăciei. Ahluwalia consideră că politicile de dezvoltare care urmăresc să ridice venitul național pe care țărilor nu pot fi eficiente și nu pot să atenueze sărăcia decât dacă vizează atât **creșterea economică**, cât și **ameliorarea repartiției** veniturii. Or, pentru a elabora asemenea politică trebuie – după părerea sa – ca teoria economică să țină cont nu numai de factorii economici, ci și de cadrul lor politic și instituțional. V.M. Dandekar consideră că o dată cu stabilirea unui minim al venitului (pe „linia sărăciei”), trebuie să se stabilească și un nivel maxim, în vederea atât a reducerii inegalității în venituri – „atributul esențial al progresului socialist” –, cât și a asigurării înseși a limitei minime, imposibilă fără reducerea venitului maxim. Căci „de sărăcia trebuie să fie eliminată imediat aceasta poate fi făcută numai prin transfer net de venituri de la bogați la săraci⁽⁶⁾”.

Problema populației – creșterea demografică, alimentația și forța de muncă ocupă un spațiu larg în studiile econo-

FIȘE

<p>•CALITATE •FIABILITATE •EFICIENȚĂ</p>	<p>ACADEMIA „ȘTEFAN GHEORGHIU”</p>
	<p>ASIGURAREA ȘI CONTROLUL CALITĂȚII PRODUSELOR</p>
<p>H. Falcon</p>	<p>1978</p>

● În timp ce valoarea de întrebuințare exprimă totalitatea proprietăților ce conferă unei măști capacitatea de a satisface anumite necesități, calitatea arată – scrie prof. dr. M. Falcon în lucrarea Calitate-Fiabilitate-Efi-

ciență. Asigurarea și controlul calității produselor, apărută sub egida Academiei „Ștefan Gheorghiu”, 1978, 176 p. – în ce măsură marfa respectivă (valoarea de întrebuințare a acesteia) satisface cerințele producției sau ale consumului. Rezultă caracterul dinamic, evolutiv, al noțiunii de calitate a produselor. În carte se tratează amplu conceptul modern de calitate, condițiile de bază ale calității specifice diferitelor produse, sistemul de indicatori ai calității, gestiunea, costul calității și al „noncalității”, durata de viață a produselor și înnoirea lor, fiabilitatea și controlul complex și eficient al calității. Cartea cuprinde un glosar de termeni și numeroase scheme ilustrative.

Egalizarea nivelurilor de dezvoltare

● Sub titlul Wesen und Kriterien der schrittweisen Angleichung des ökonomischen Entwicklungsniveaus der Mitgliedsländer des R.G.W. (Esența și

criteriile egalizării treptate a nivelurilor de dezvoltare economică a țărilor membre ale C.A.E.R.), revista WIRTSCHAFTSWISSENSCHAFT nr. 3/1978, publică un studiu semnat de Hans-Georg Haupt, în care se analizează procesul, apreciat logic, al egalizării nivelurilor economice ale țărilor socialiste. Sunt examinate bazele și condițiile acestui proces, autorul arătând că egalizarea nivelurilor de dezvoltare economică se realizează îndeosebi prin rapida dezvoltare a producției, creșterea productivității muncii sociale și progresul științifico-tehnic. Egalizarea, consideră autorul, presupune o dezvoltare diferențiată a economiilor țărilor socialiste, în funcție de condițiile lor specifice și în conformitate cu planurile lor de dezvoltare. Comparându-se o serie de indicatori sintetici determinanți, cum ar fi creșterea venitului național pe ansamblu și pe locuitor, sporul anual al productivității muncii și ponderea ei în creșterea venitului național, eficiența acu-

mulărilor și a investițiilor, demonstrează avansul întreprinderii în această direcție.

Creativitate și „valoare adăugată”

● Robert Thalvard face în titlul Gestion et entropie, apărut în revista DIRECTION ET GESTION DES ENTREPRISES, nr. 1978, o analogie între degradarea calitativă a energiei (creșterea entropiei) în procesele care ea rămâne cantitativ echivalentă și o tendință asemănătoare în fluxurile informaționale legate de procesul conducător unei întreprinderi. În întreprindere creșterea entropiei s-ar manifesta sub mai multe forme: degradarea informației, riscul mijloacelor, incoerența acțiunilor, blocajul inovațiilor. În privește informația, este pusă cauză nu numai calitatea ei informațională sau transmiterea ei, ci și calitatea interpretării, a deciziilor. Ca organism viu, întreprinderea nu poate exista și deține echilibrul decât în cadrul unui echilibru

ale teoreticienilor din sudul și sud-estul Asiei. Pornind de la faptul că, în anul actual de creștere demografică — în 1975 la sută pe an, — populația unor țări din continentul asiatic (India, Bangladesh, Pakistan, Sri-Lanka, Nepal), care se ridică în 1975 la 783 milioane locuitori, ar putea ajunge în 1995 la un miliard, economiștii pakistanezi Shahid Javed Burki și Ahmad Yusuf⁷⁾ apreciază că această parte a globului — ca de altfel întreaga lume în curs de dezvoltare — se va vedea confruntată în următorii 15—20 de ani cu probleme dificile. Ei consideră oportun ca oamenii de știință de diverse specialități — economiști, psihologi, sociologi, antropologi etc. — să se intereseze de găsirea unei soluții clare privind dimensiunea familiei, evitând seama de alimentație. În concepția lor, țările în curs de dezvoltare din această zonă a globului au condiții reale pentru sporirea recoltelor cerealiere, unii autori recomandând pentru fermele mici. În realitate, fermierii mici, care dețin, în totalul agriculturii, o cotă parte însemnată de pământ, obțin, datorită lipsei unei tehnologii corespunzătoare, subrecolte de cereale, având deci o productivitate a muncii extrem de scăzută. Or, numai folosirea tehnologiilor „adevrate”, cuplate cu servicii economice avantajoase asigurate de stat, ar putea spori productivitatea cu 20 la sută. S-a constatat că, în regiunile în care agricultura înregistrează progrese rapide, ratele de fecunditate și cele de mortalitate infantilă sînt vizibil inferioare.

Problema populației la țările subdezvoltate din Asia nu este numai cea a „excluziei” demografice, foametei și subnutriției, ci este și o problemă a asigurării locurilor de muncă. Masa de mână de lucru nefolosită este un factor potențial al dezvoltării economice și sociale. După economistul indian V.V. Bhatt⁸⁾, în țările

în curs de dezvoltare economiile și investițiile ar trebui să crească mai rapid decât veniturile (salariile reale medii); totodată, consumul guvernamental (din produsul intern brut) ar trebui să crească mai repede, pentru a satisface cerințele de bunuri și servicii publice și în special consumul colectiv al săracilor. Pentru ameliorarea condițiilor de viață, „consumul colectiv” ar trebui să sporească mai rapid decât consumul total, luînd următoarele forme esențiale: învățămînt gratuit oferit elementelor celor mai sărace pentru a-și îmbunătăți productivitatea muncii și a le permite, în consecință, să-și ridice nivelul de trai; servicii gratuite de asistență a sănătății care să le permită, de asemenea, îmbunătățirea capacității lor productive; posibilități de construire de locuințe proprii; locuri de muncă și asigurare de șomaj pentru a-și stabili astfel veniturile etc. Abordînd aceeași problemă a ocupării forței de muncă, economistul birmanez U Tun Wai⁹⁾ consideră necesar ca, la alegerea proiectelor de dezvoltare, să se țină seama de raportul capital-forță de muncă. El consideră că, pentru țările asiatice, este oportun să se aleagă proiectele a căror realizare necesită o forță de muncă numeroasă în defavoarea proiectelor care implică importuri de echipament. Pornind de la faptul că șomajul în țările subdezvoltate este pus adesea și pe seama dezechilibrului structural economic, U Tun Wai apreciază că sectorul necomercial (economie naturală), care joacă un rol de neglijat în multe țări din Asia, poate fi folosit în politica dezvoltării. După Anand G. Chandavarkar¹⁰⁾, în alternativa creștere-ocupare, îmbunătățirea ocupării forței de muncă atîrnă mai greu în balanță și constituie obiectivul specific de politică în țările în curs de dezvoltare. Acordînd prioritate acestui scop, s-ar putea a-

junge atît la distribuirea mai uniformă a veniturilor și la participarea mai completă și mai generală a maselor, cît și la susținerea eforturilor de dezvoltare și, implicit, la avantajele care decurg din aceasta. Între obiectivele creșterii producției — care, în lumina tendințelor viitoare, antrenează o intensitate mai mare de capital și o reducere, ca atare, a ofertei locurilor de muncă — și cele ale ocupării forței de muncă poate însă apărea un conflict, determinat de interacțiunea progresului tehnic și explozia demografică.

Eufrosina IONESCU

⁷⁾ Ponna Wignaraja (Thailanda). An annotated agenda for the discussion on "new development strategies", Liaison Bulletin 1977, p. 35—37.

⁸⁾ André Dumas. Les modèles de développement. Revue Tiers-Monde, 1971, nr. 46, p. 279—301.

⁹⁾ Montek S. Ahluwalia (India). Inégalité des revenus. Quelques aspects du problème. Finances et développement, 1974, nr. 3, p. 3.

¹⁰⁾ V. M. Dandekar, Democratic-socialist path to economic development, The Indian Economic Journal, 1974, nr. 3, p. 161—162.

¹¹⁾ M. S. Ahluwalia, op. cit., p. 3.

¹²⁾ V. M. Dandekar, op. cit., p. 165.

¹³⁾ Shahid Javed Burki, Shahid Yusuf: Population: alimentation et fécondité. Finances et développement, 1975, nr. 4, p. 29—47.

¹⁴⁾ V. V. Bhatt. Incomes policy and development planning. Finances et développement, 1976, nr. 4, p. 39—42.

¹⁵⁾ U Tun Wai, Theories et questions économiques dans les pays en voie de développement. Finances et développement, 1975, nr. 2.

¹⁶⁾ Anand G. Chandavarkar. Plus de croissance ou plus d'emploi? Un défi pour le tiers monde. Finances et développement, 1972, nr. 2, p. 8.

amic al fluxurilor care o traversează. Adevăratul antidot împotriva creșterii entropiei dezorganizatoare este informația creatoare. Întreprinderea se definește astăzi — spune R.T. — prin sectorul său de activitate, cît și prin domeniul în care ea se știe creatoare. Adevărata sa „valoare adăugată” este capacitatea sa creativă.

AMERICAN CAPITALISM AT A CROSSROADS!

WHERE DO WE GO FROM HERE?

ANGHEL N. RUGINA

● Cartea dr. Anghel N. Rugină, profesor de economie politică și finanțe la Northeastern University din Boston Massachusetts, intitulată American Capitalism at a Crossroads! Where do we go from here? (Capitalismul american la răscruce! În cotru mai departe?), New York, 1976, 270 p., este, în accepția autorului, o analiză istorică a politicii economice keynesiene „de dezechilibru” și o argumentare a unei „alternative mai

echitabile” — aceea a unei „economii de echilibru stabil”. După A.N.R., istoria economiei americane din ultimele decenii nu confirmă justetea politicilor keynesiene de dirijism monetar, bugete deficitare și de așa-numită „acordare fină” a economiei. Pentru a evita o repetare a dezastrului economic din 1929 ar fi necesare o drenare a inflației existente pe baza introducerii unei monede („unui dolar”) noi, mai puternice și o serie de reforme care să creeze posibilitatea de a declara din nou convertibilitatea liberă a dolarului. Acestea ar fi condiții obligatorii pentru a obține ocuparea deplină a forței de muncă, stabilirea prețurilor și echilibrul balanței de plăți internaționale. Autorul consideră că nici economiile socialiste nu pot obține condiții de echilibru stabil „fără parametrul natural al numerarului, său fără ceea ce „Marx înțelege în volumul I al „Capitalului” prin banii-aur și circulația simplă a mărfurilor”.

Gestiunea financiară

● Colectivul de autori format din prof. univ. dr. Bela Csakany

prof. univ. dr. Aurel Giurgiu, dr. Lazăr Cistelean, dr. Ilie Rîmnicanu, dr. C-tin Tulai, Viorel Bejan, Elena Drăgoiescu, Teodor Roșca și Gheorghe Stăneanu a publicat lucrarea Probleme ale gestiunii financiare în unitățile economice de stat (Editura Academiei R.S.R. 1977, 220 p.), cu o prefață de prof. univ. dr. Aurel Negucioiu, membru al Academiei de Științe Sociale și Politice. Conceptul de gestiune financiară a unității economice este definit ca „ansamblul activității de constituire, sporire sau diminuare a fondurilor unității, utilizarea eficientă a acestora, obținerea, repartizarea și utilizarea rezultatelor financiare”. Dacă, spun autorii, dezvoltarea economică echilibrată nu este încă echivalentă cu cea optimă, în schimb, optimul implică întotdeauna echilibrul.

Timpul — resursă irecuperabilă

● Elaborată de prof. dr. ing. Paul Constantinescu, dr. Mihai Georgescu și ing. Eugen Năstășel, lucrarea Analiză, decizie,

FIȘE

control, Editura tehnică 1977, 224 p., realizează o abordare modernă, în viziune sistemică, cibernetică, a problematicii sale. Notăm, printre altele, în legătură cu opinia generală că informațiile constituie „materia primă” a conducerii, că ea este corectată într-un dublu sens: pe de o parte, spre deosebire de celelalte materii prime, majoritatea informațiilor nu vin din afară, ci sînt generate la locul de muncă, iar, pe de altă parte, uzura morală a stocului informațional are o viteză deosebit de accentuată. Singura „resursă” distribuită în mod egal și nestocabilă este timpul și, ca atare, pierderile sau utilizările neraționale sînt irecuperabile. Conducerea are o mare pondere strategică, dar cuprinde și aspecte operaționale de natură tactică, în funcție de complexitatea organizării unităților conduse.

Probleme ale prețului, costului și beneficiului în industrie

(Urmare din pag. 23)

1976—1980 înainte de termen și, în perspectivă, pentru ridicarea nivelului de dezvoltare economică și reducerea decalajului care mai desparte România de țările industriale avansate. În acest context, determinarea conținutului real al costurilor de producție constituie una din preocupările de seamă ale partidului și statului nostru, înscrisă în însuși programul partidului.

Pentru a se putea realiza aceste obiective, este necesar ca în primul rând teoria economică să trateze cu toată rigoarea științifică problemele conținutului real al costului de producție. Se impune, în al doilea rând ca, și metodologia de calcul a costului de producție să se îmbunătățească astfel încât să se poată determina conținutul economic al acestuia, în limita cheltuielilor sociale de producție. Considerăm că ar fi necesar, în al treilea rând, ca reasezările periodice de prețuri să definească aceste procese, către care tinde cu necesitate obiectivă economia noastră națională, astfel încât prețurile să reflecte cât mai fidel cheltuielile sociale de producție.

În prezent, costurile de producție mai sînt grevate de unele cheltuieli care prin natura lor economică sînt de categoria venitului net (beneficiului). Or, ideea centrală în legătură cu structura costurilor de producție o constituie faptul că din costurile de producție nu pot face parte decît cheltuielile re-cunoscute ca realmente necesare din punct de vedere social. Pentru aceasta, considerăm că ar fi utilă o analiză critică a conținutului costurilor de producție — atît la nivel micro cît și macroeconomic — elementul principal urmînd să-l constituie conținutul și nivelul costurilor de producție pe ramura industrială.

Pentru o determinare corespunzătoare a costurilor de producție în industrie, costuri care stau la baza prețurilor de producție ale produselor industriale, considerăm că, din conținutul acestora — așa cum este el prevăzut de metodologia în vigoare — s-ar impune eliminarea unor elemente de venit net (plusprodus) cum sînt contribuțiile pentru asigurări sociale, cheltuielile neproductive, cotele de vărsăminte ale întreprinderilor pentru constituirea fondului de finanțare a tehnicii noi și cheltuielile pentru alte scopuri decît cele legate nemijlocit de producția materială respectivă.

În mod practic, contribuțiile pentru asigurări sociale nu au nimic comun cu cheltuielile de muncă vie ce revin costurilor de producție și prin urmare nu trebuie să constituie un element component al acestora. Așa după cum este știut, natura economică a asigurărilor sociale, așa cum este ea determinată de relațiile de producție socialiste, arată că fondurile bănești cu care societatea asigură ocrotirea celor ce muncesc își au izvorul în plusprodusul creat de munca pentru societate. Or, cu toate că asigurările sociale de stat își au asigurată acoperirea din venitul net al societății și ca atare trebuie să fie suportate din venitul net centralizat al statului, ele se includ în costurile de producție ale unităților economice.

Prin urmare, menținerea contribuției pentru asigurări sociale în costurile de producție deformează atît conținutul economic cît și nivelul acestora, ceea ce duce, implicit, și la denaturarea prețurilor de producție în industrie.

Printre neajunsurile metodologiei de determinare a costurilor de producție în industrie se numără și includerea „cheltuielilor neproductive“ printre elementele componente ale acestora. Or, este știut că acestea nu numai că nu sînt costuri justificate economic, nu numai că nu creează valoare dar ele constituie un consum efectiv din venitul net al societății. Acestea fiind generate de existența unor neajunsuri în viața economică a unităților economice, nu pot fi considerate ca elemente ale costurilor de producție deoarece nu contribuie la crearea valorii. Atît prin natura lor cît și prin cauzele care le produc, acestea nu sînt socialmente necesare, întrucît, așa cum arătam, ele reprezintă de fapt o irosire a muncii sociale. Eliminarea acestora din conținutul costurilor de producție ar putea avea efecte economice deosebit de importante. În primul rînd aceasta va determina întreprinderile să depună eforturi pentru eliminarea lor cu desăvîrșire din activitatea economică, iar, în al doilea rînd, se va aduce o contribuție importantă la fundamentarea în condițiuni corespunzătoare a cheltuielilor sociale de producție.

În prezent, cotele de vărsăminte ale întreprinderilor industriale pentru constituirea fondului de finanțare a tehnicii noi sînt suportate din costurile de producție. Ca urmare, deoarece cota de constituire a fondului pentru tehnica nouă este difuzată în costurile tuturor produselor, costul de producție pe întreprindere și pe produse apare denaturat.

Or, întrucît cota de participare la constituirea fondului pentru introducerea tehnicii noi are caracter general — cota respectivă fiind de fapt un element al venitului net și nu o cheltuială efectivă — ar fi necesar ca aceasta să nu mai fie inclusă în costul de producție, ci să fie suportată din venitul net centralizat al statului.

Credem că prin eliminarea din costuri a tuturor elementelor de venit net și a altor cheltuieli ce nu privesc în mod nemijlocit producția materială, va deveni posibil ca, odată cu determinarea corespunzătoare a conținutului și nivelului costului de producție, prețul de producție și în mod corespunzător atît venitul net centralizat al statului cît și beneficiul întreprinderilor industriale să fie determinate în mod real, în limita cheltuielilor sociale de producție.

Beneficiul întreprinderilor industriale

BENEFICIUL întreprinderilor industriale este prin natura sa, prin esența și conținutul său economic, o parte a plusprodusului creat de munca pentru societate. Beneficiul este categoria economică ce reflectă relațiile economice care se nasc în procesul formării și repartizării venitului net al societății (plusprodusului).

Considerăm însă că, atît teoria economică, dar mai ales practica noastră economică, au tratat beneficiul numai în calitate sa de sursă a venitului net centralizat al statului. În mod concret, unele imperfecțiuni ale tehnicilor de reasezare a prețurilor au făcut ca, nu întotdeauna, nivelul beneficiului în prețuri să poată fi stabilit în mod corespunzător, pe baza unor criterii economice științific fundamentate.

După opinia noastră, soluționarea acestei situații ar consta în dimensionarea concomitentă și unitară a nivelului beneficiului, cu acela al venitului net centralizat al statului, în funcție de nevoile socialmente stabilite prin planul național unic. Această cerință de soluționare unitară izvorăște, credem, din însuși caracterul unitar al organizării și conducerii planificate a economiei noastre naționale. Se va putea realiza astfel și rolul beneficiului, parte integrantă a mecanismului nostru economic, ca instrument de armonizare a intereselor generale ale societății cu cele ale întreprinderilor. Se va putea favoriza astfel și trecerea la aplicarea sistemului ca personalul muncitor să primească, în afara retribuției tarifare și o parte din beneficiul realizat de întreprinderea respectivă. Apreciem că dimensionarea concomitentă conform necesităților socialmente reale — atît a nivelului venitului net centralizat al statului, cît și a beneficiului — va constitui astfel o repartizare științifică a venitului net al societății (plusprodusului) pe destinațiile sale, izvorite din cerințele legilor economice obiective.

În concepția economică a partidului și statului nostru, beneficiul întreprinderilor industriale constituie una dintre cele mai importante pirghii economice și un element component al prețului de producție. Constituind o sursă principală a reproducției socialiste largite și o pirghie de cointeresare materială a colectivelor de oameni ai muncii din unitățile economice, beneficiul ocupă un loc și are un rol deosebit de important în sistemul de indicatori ai eficienței economice. Evident, pe măsura creării unor noi proporții economice, financiare și sociale, pe măsura realizării unui nivel sporit al venitului național, va crește în mod corespunzător atît nivelul beneficiului cît și complexitatea funcțiilor economice ale acestuia în vederea asigurării unui raport optim între efortul economic și rezultatele activității de producție.

Pe baza celor susținute mai sus, considerăm că, determinarea corespunzătoare a conținutului economic și a nivelului costurilor de producție, ar permite ca prețul de producție, avînd o bază reală, respectiv cheltuielile sociale de producție, să reflecte în mod obiectiv valoarea mărfurilor realizate, exercitîndu-și astfel complexele sale funcții, ca element esențial al mecanismului de funcționare a economiei naționale.

De asemenea, determinarea nivelului real al costurilor și al prețului de producție ar putea conduce la o determinare mai corespunzătoare atît a nivelului venitului net centralizat al statului cît și a beneficiului, creîndu-se astfel condițiile ca beneficiul să devină un adevărat „barometru“ al activității economice a întreprinderilor și să-și exercite întocmai funcțiile economice ca principal instrument al mecanismului economiei noastre socialiste.

1) Nicolae Ceaușescu — Cuvîntarea la solemnitatea conferirii titlului de Doctor în științe politice și titlului de Doctor în economie, 24 ianuarie 1978

2) Vezi: Programul P.C.R. de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintare a României spre comunism, Ed. politică, 1975, pag. 100.

Sesiunea anuală a C.E.E. / O.N.U.

STIMULAREA COOPERĂRII ÎNTR-UN CONTINENT — PARTE INTEGRANTĂ A EDIFICĂRII SECURITĂȚII PE CONTINENT

COMISIA ECONOMICĂ O.N.U., pentru Europa își desfășoară cea de-a XXXIII-a sesiune într-un moment în care, mai mult ca oricând, se cer continue la un nivel calitativ superior și intensificate eforturile destinate aplicării în practică a prevederilor Actului final al Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa. De la semnarea Actului final la Helsinki, la 1 august 1975, a devenit din ce în ce mai clar că termenii de referință pentru aprecierea activității Comisiei vor trebui să fie, în primul rând, prevederile acestui important document, obiectivele instaurării în Europa a unei securități reale și a unei destinderi durabile, cerințele obiective ale unei largi cooperări între toate statele europene.

Însemnătatea actualei sesiuni, la scurt timp după reuniunea de la Belgrad încheiată cu rezultatele slabe, nesatisfăcătoare ce se cunosc, decurge printre altele și din faptul că se examinează acțiuni concrete întreprinse, sau care se vor întreprinde în viitor, în scopul punerii în aplicare a prevederilor de competență C.E.E./O.N.U. incluse în Actul final. Reprezentanții autorizați ai statelor participante se află, o dată mai mult, confrunțați cu situația de a exprima voința politică a guvernelor lor față de modalitățile concrete de aplicare a soluțiilor celor mai adecvate pentru promovarea cooperării și securității pe continent.

Fenomene de criză care persistă

CA ȘI LA SESIUNILE PRECEDENTE, examinarea situației economice pe continent oferă imaginea de fond pe care se înscriu caracteristicile activităților Comisiei în diferite domenii distincte. Studiul respectiv elaborat de experți anul acesta (E.C.E./XXXIII/1) nu permite concluzii prea optimiste în legătură cu evoluția economiei europene în 1977 și nici în ceea ce privește perspectivele ei în viitorul imediat.

Constatând menținerea stării de recesiune economică în țările vest-europene, autorii studiului menționează că produsul național brut al acestora n-a crescut decât cu 2% în 1977, față de 4,5% în 1976. Ritmul de creștere așteptat în acest an se va situa probabil între cele două cifre citate.

În ceea ce privește situația economică a țărilor socialiste europene, experții constată că, exceptând Polonia, ritmul creșterii a fost ceva mai rapid în 1977 decât în 1976. Producția lor indus-

trială globală a sporit pe ansamblu cu 6,4%, față de 5,8% în 1976.

Așa cum se arată în studiu, efectele negative ale recesiunii din țările vest-europene se fac simțite intens în ceea ce privește folosirea forței de muncă în economiile respective. Șomajul a atins cote mai înalte anul trecut, comparativ cu 1976, în țări ca Belgia, Danemarca, Finlanda, Italia, Suedia, Marea Britanie, țările meridionale europene, Canada, în timp ce în restul țărilor occidentale nivelul acestuia a rămas practic același sau a fost doar cu puțin mai scăzut. Persistența inflației este o altă manifestare a dificultăților pe care le întâmpină implementarea unor politici apte să ducă la depășirea crizei. La rândul său, tabloul investițiilor este elocvent pentru semnele de întrebare care stăruie asupra perspectivelor ieșirii din criză. Se remarcă în studiu scăderea investițiilor în 1977, comparativ cu 1976, în țări ca Danemarca, Finlanda, Suedia, Marea Britanie, în țările din Europa meridională. Dintre celelalte țări occidentale, o creștere a investițiilor este semnalată doar în Austria și Olanda.

Protecționismul nu poate fi o soluție

PREOCUPANTE sînt și datele furnizate de experți referitor la schimburile comerciale internaționale, domeniu în care anul 1977 a marcat o diminuare accentuată a ratei de creștere: 3-4% pentru volumul comerțului mondial, comparativ cu 11% în anul 1976 și cu media de 7% înregistrată în perioada 1965-1975. Țările Europei occidentale au contribuit substanțial la această încetinire, importurile lor scăzînd considerabil, iar exporturile măcînd o creștere (5%) care reprezintă mai puțin de jumătate din cea a anului 1976.

Deși printre factorii citați de studiu în explicarea scăderii importurilor figurează, în primul rând, slăbirea cererii interne și existența unor mari stocuri de petrol, sînt menționate și măsurile restrictive adoptate în domeniul comerțului cu produse siderurgice și textile. Mai netă este aprecierea experților Comisiei în legătură cu influența măsurilor protecționiste asupra schimburilor comerciale dintre țările cu ordinii sociale diferite, inclusă într-un studiu privind evoluția recentă a comerțului european (TRADE/XXVI/1). Protecționismul, se arată aici, „s-a accentuat spre sfîrșitul anului 1976 și începutul anului 1977”. Referindu-se la politicile comerciale ale țărilor occidentale, experții consideră că elementul cel

mai important în cursul anului trecut a fost intensificarea restricțiilor cantitative (contingente la import, limitări „voluntare” ale exportului și altele). La acestea s-au adăugat măsuri cu caracter protecționist în ce privește plățile, cum ar fi taxe și suprataxe la import, cauțiuni prelabile la import etc.

Motivarea introducerii măsurilor menționate constituie o interpretare unilaterală a faptelor: restricțiile ar fi fost hotărîte pentru „a salvarda” anumite industrii (textile, încălțăminte, siderurgice, construcții navale, industria chimică etc.) din țările dezvoltate. Or, este vorba de măsuri protecționiste — care au șanse să se mențină sau să se accentueze în viitorul apropiat — tocmai în domenii în care țările în curs de dezvoltare au devenit mai competitive și care reprezintă de cele mai multe ori, pentru aceste țări, surse de importanță majoră de obținere a devizelor necesare pentru susținerea eforturilor proprii de dezvoltare, restricțiile afectînd în fond, în ultimă instanță, dezvoltarea comerțului internațional și a economiei mondiale în ansamblu.

Persistența efectelor recesiunii economice în multe din țările occidentale nu poate justifica multiplicarea măsurilor protecționiste, care duc la restrîngerea schimburilor comerciale și la blocarea piețelor externe pentru produsele țărilor în curs de dezvoltare. Aceste țări sînt și primatele care resimt cel mai mult presiunile inflaționiste, instabilitatea monetară și perturbările financiare, fluctuațiile prețurilor. Asemenea efecte cumulate au condus la agravarea fără precedent a îndatorării externe a țărilor în curs de dezvoltare. Așadar, considerații mai detaliate în legătură cu efectul măsurilor protecționiste asupra exporturilor și importurilor țărilor în curs de dezvoltare, asupra schimburilor comerciale în ansamblu ar fi strict necesare, ca în orice analiză privind evoluțiile economiei mondiale.

Într-o perioadă în care efectele recesiunii economice sînt resimțite mai mult sau mai puțin în toate țările europene, cînd se fac eforturi pentru traducerea în viață a unor programe de acțiune privind noua ordine economică internațională, pentru aplicarea deplină a Actului final al C.S.C.E., pentru finalizarea negocierilor multilaterale G.A.T.T., nu măsurile restrictive reprezintă calea ieșirii din criză, ci tocmai inversul lor — intensificarea neîngrădită, liberă de orice restricții și oprești, a schimburilor comerciale internaționale și a cooperării economice între state.

Sînt oarecum mai încurajatoare, sub acest aspect, elementele pe care le semnalează documentele

TRADE/XXVI/1 și E/ECE/939 pe planul cooperării economice, ultimul analizând aspecte concrete ale dezvoltării comerțului și cooperării industriale. Nu putem să nu împărtășim concluzia formulată de experți și confirmată de experiența practică a României, că această activitate are un rol important în creșterea și diversificarea structurală a schimburilor, în stabilitatea acestora.

Anumite progrese au putut fi constatate și în ce privește cooperarea în domeniul științei și tehnicii, ca și pe linia îmbunătățirii în anumite limite, a informării economico-comerciale. Semnificativ este, din acest punct de vedere, observația din documentul TRADE/XXVI/1 potrivit căreia există posibilități sporite ca transferul de tehnologie să se efectueze și în sensul țării cu economie planificată — țări cu economie de piață, mai ales în ramuri ca industria extractivă și metalurgia, construcțiile de mașini electrice, instrumente medicale și de precizie, industria farmaceutică ș.a.

Raportul cu privire la contribuția C.E.E./O.N.U. la aplicarea Actului final al Conferinței general-europene, raport prezentat de Janez Stanovnik, secretarul executiv al Comisiei, cu prilejul reuniunii C.S.C.E. de la Belgrad, a constituit o reflectare deosebit de încurajatoare a voinței statelor de a conferi activității C.E.E./O.N.U. noi valențe în promovarea și organizarea cooperării economice europene. În raport s-a subliniat că, în momentul actual, cooperarea economică poate oferi o cheie a consolidării destinderii în Europa pe care o consfințește Actul final, examinându-se totodată posibilitățile de care dispune Comisia în această privință.

Aportul cooperării economice

ACTIUNILE ȘI ACTIVITĂȚILE concrete menționate în raportul citat sînt promovate într-un moment cînd, așa cum arătam, evoluției neliniștitoare a situației economice internaționale i se adaugă rezultatele nesatisfăcătoare ale reuniunii de la Belgrad, cînd în calea înțelegerii și cooperării general-europene se mai manifestă dificultăți și rezerve, cînd destinderea are încă un caracter fragil. Apare cu atît mai important ca la sesiunea C.E.E./O.N.U. să se adopte hotărîri care să conducă la creșterea rolului și eficienței Comisiei, la orientarea sa spre acțiuni concrete și prioritare, astfel încît să se poată consemna un nou angajament de a continua cursul pozitiv al procesului de stimulare și adîncire a cooperării inaugurat la Conferința pentru securitate și cooperare în Europa. Poziția României cu privire la dezvoltarea și diversificarea cooperării între țările europene are în vedere crearea unor relații de tip nou pe continent, în măsură să asigure edificarea securității reale pentru toate statele, precum și rolul sporit care trebuie să revină C.E.E./O.N.U. în promovarea colaborării economice și tehnico-științifice între toate țările continentului.

În acest sens țara noastră consideră că o importanță majoră pe planul cooperării economice europene ar putea avea adoptarea de către Comisie a unor măsuri concrete privind: promovarea cooperării economice și tehnico-științifice; dezvoltarea și liberalizarea comerțului, eliminarea barierelor și discrimi-

nărilor din calea schimburilor comerciale; promovarea cooperării regionale și subregionale; luarea în considerare a intereselor țărilor în curs de dezvoltare din Europa și participarea Comisiei la eforturile generale în direcția instaurării unei noi ordini economice internaționale. Ar fi util, spre exemplu, ca în domeniul cooperării industriale, tehnice și științifice, dincolo de identificarea și promovarea de noi forme ale cooperării, statele europene să cadă de acord asupra elaborării în cadrul C.E.E./O.N.U. a unui studiu privind posibilitatea creării unui Centru european pentru cooperarea industrială, sub egida Comisiei. De interes pentru țările membre ar fi adoptarea de hotărîri în direcția lărgirii în continuare a colaborării în scopul conservării și folosirii optime a resurselor de apă și a solului, ca și în direcția intensificării cooperării între centrele de cercetare și specialiști din agricultură sau a creării de centre regionale și subregionale în acest domeniu.

Responsabilități sporite revin C.E.E./O.N.U., după opinia noastră, și în ceea ce privește intensificarea cooperării bilaterale și multilaterale între țările membre în scopul facilitării accesului la cuceririle științei și tehnicii moderne și al asigurării transferului rezultatelor obținute în acest domeniu. O contribuție de substanță va trebui să aibă Comisia și la buna pregătire a Conferinței Națiunilor Unite asupra științei și tehnologiei în slujba dezvoltării, din 1979. Practic, sprijinul direct al Comisiei se va concretiza cu prilejul desfășurării la București, între 26 și 30 iunie a.c., a reuniunii europene sub egida C.E.E./O.N.U. în cadrul căreia urmează să fie elaborate recomandări de acțiuni la nivel național, regional și internațional spre a fi incluse în programul de acțiune al Conferinței din 1979. Reuniunea europeană de la București va putea, astfel, avea un rol important în impulsianarea înlăturării barierelor din calea transferului de tehnologie în zona C.E.E./O.N.U., în punerea bazelor unei largi cooperări tehnico-științifice în domenii de interes ca energia, transporturile, alimentația, mediul înconjurător, sănătatea.

Ca organism de promovare a unor noi raporturi economice pe continent, C.E.E./O.N.U. își poate aduce contribuția la dezvoltarea colaborării în scopul folosirii mai eficiente a resurselor materiale și umane de care dispun țările membre și al creșterii potențialului economic al fiecărei țări, în primul rînd al țărilor în curs de dezvoltare europene, în vederea reducerii și eliminării decalajelor care le separă de țările dezvoltate. Prioritare ar fi, sub acest aspect, elaborarea și punerea în aplicare a unor propuneri destinate sprijinirii substanțiale a eforturilor de dezvoltare ale țărilor în curs de dezvoltare din Europa. Mai multă inițiativă ar putea dovedi Comisia în sprijinirea identificării de măsuri care să faciliteze creșterea exporturilor țărilor în curs de dezvoltare europene spre țările dezvoltate, asigurarea accesului fără discriminări la tehnologiile moderne, promovarea de noi forme de cooperare industrială.

Adaptări necesare

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA, președintele țării, tovarășul

Nicolae Ceaușescu, acordă o atenție constantă și o mare însemnătate îmbunătățirii consecvente a climatului politic și economic pe continentul european ca și în lumea întreagă, așezării relațiilor dintre state pe baze ferm principiale. „România, așa cum arăta președintele Nicolae Ceaușescu, s-a pronunțat și se pronunță cu fermitate pentru realizarea în Europa a unor relații democratice, bazate pe egalitate, pe respect al independenței și suveranității naționale, pe neamestec în treburile interne. Aceste relații noi trebuie să ducă la o largă colaborare în domeniul economic, prin înlăturarea restricțiilor existente astăzi... Pînă la urmă, de aceste relații noi trebuie să beneficieze înseși popoarele”.

Opinia publică internațională apreciază politica constructivă desfășurată de România socialistă, contribuția deosebit de pozitivă pe care președintele Nicolae Ceaușescu a adus-o și o aduce la dezbateră și rezolvarea într-un spirit nou a diferitelor aspecte ale relațiilor dintre state, la promovarea unei politici noi, de largă colaborare între popoare, pentru cauza păcii, securității și destinderii. Și cu ocazia vizitei recente a tovarășului Nicolae Ceaușescu în Statele Unite ale Americii a ieșit în evidență o dată mai mult profundul ecou internațional și respectul unanim de care se bucură aceste poziții afirmate de președintele țării noastre pe tărîmul relațiilor dintre state, dintre popoarele lumii.

Mutațiile intervenite pe plan european ca urmare a adoptării Actului final al C.S.C.E. este firesc să fie reflectate în activitatea de substanță și procedurală a Comisiei economice O.N.U. pentru Europa. Necesitatea — evidențiată de acest document — privind lărgirea cooperării între toate statele participante, indiferent de sistemul social-politic, de apartenența la diferite grupări, afirmarea principiilor noi, democratice în procesul dezvoltării colaborării între statele continentului, suverane și egale în drepturi, impun să se înlăture abordările de la bloc la bloc sau concepții ca aceea potrivit căreia cooperarea europeană ar depinde de raporturile și acordurile între grupări regionale.

Totodată, s-ar impune și o adaptare a normelor și procedurilor de lucru ale Comisiei în sensul normelor și procedurilor democratice care au stat la baza lucrărilor Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa. Apare necesar ca aceste proceduri să asigure participarea tuturor statelor, pe bază de egalitate, la dezbateră și adoptarea de hotărîri la toate nivelurile, renunțarea la practica luării de hotărîri în grupuri închise, cu componență limitată.

Contribuția sporită pe care România consideră că trebuie s-o aibă C.E.E./O.N.U. pe plan european, se încadrează în concepția țării noastre referitoare la întărirea rolului Organizației Națiunilor Unite și al organismelor sale în soluționarea marilor probleme contemporane. Totodată, ea corespunde aprecierii că C.E.E./O.N.U. poate contribui în și mai substanțială măsură la dezvoltarea și diversificarea raporturilor de cooperare economică, tehnică și științifică, ca parte integrantă a edificării securității europene.

V. COSAC

ECONOMIE MONDIALA

TENDINȚE — CONJUNCTURI

Dinamica prețurilor internaționale ale produselor de bază în luna martie 1978

ȘI ÎN CURSUL LUNII MARTIE 1978 tendința de creștere a prețurilor internaționale s-a menținut fermă sub efectul sporirii cererii la materii prime industriale, produse agroalimentare și combustibili. Intensificarea activității tranzacționale s-a reflectat, în luna martie a.c., în creșterea prețurilor internaționale ale produselor de bază, cuprinse în nomenclatorul de export-import al R.S. România, în medie cu 3,3%. De remarcat însă că această creștere reflectă, în afară de situația conjuncturală, deprecierea cu 2,2% a dolarului S.U.A. (unitatea valută în care sunt exprimate aceste prețuri) față de principalele valute occidentale.

Prețurile la materii prime și semifabricate industriale au crescut pe ansamblu cu 3,8%. Creșteri pronunțate au fost înregistrate la metale (+5,9%), în special la laminate din oțel, precum și la fibre animale și vegetale (+2,3%). Prețurile au scăzut la piei (-2,4), ca urmare a slăbirii temporare a cererii, în special pentru export. În cadrul produselor agroalimentare: prețurile au crescut la cereale (+6,1%), datorită perspectivei de dezvoltare a comerțului internațional, având în vedere că ultimele estimări indică majorarea deficitelor producției, în sezonul 1977/78, în unele regiuni ale lumii, apoi la grăsimi animale și vegetale (+11,6%), perspectiva de reducere a producției de soia în Brazilia ducând la creșterea prețurilor uleiului, precum și la animale, carne și produse animaliere (+2,2%). În cadrul grupei combustibili prețurile au crescut la cărbuni și cocs (+5,2%), precum și la produse petroliere (+2,8%).

Sectorul conjunctură economică internațională și marketing — I.E.M.

Piei brute: perspectiva creșterii prețurilor

RESURSELE mondiale de piei brute (mari) se vor reduce în prima parte a anului 1978, fiindu-se seama de o ușoară scădere a șeptelului de

vite cornute mari în cursul anului trecut, fapt care ar urma să determine o tendință de creștere a prețurilor la acest produs. Se consideră, însă, că perspectivele sporirii șeptelului într-o serie de țări ar putea determina o creștere a resurselor de piei la sfârșitul anului.

Se remarcă, de asemenea, extinderea în ultimii ani a cererii pentru pielea naturală, evoluție explicată printr-o tendință, cu caracter mai general, de revenire de la materialele sintetice la cele naturale.

INDICELE SINTETIC I.E.M. ÎN ANII 1976-1977 ȘI ÎN PERIOADA IANUARIE-MARTIE 1978

Categoriile de produse	1976-1977 și 1978			
	Anul	Indici anul	1976-1977	febr. martie 1978
INDICE GENERAL	1976	226,2	218,3	221,6
	1977	230,1 ^{a)}	234,8	236,1
	1978		239,0 ^{b)}	227,0 ^{a)}
1. Produse alimentare	1976	184,8	185,5	184,1
	1977	184,7	187,9	193,0
	1978		186,2 ^{b)}	188,4 ^{a)}
- cereale	1976	190,3	214,9	209,6
	1977	161,6	180,7	176,2
	1978		168,3	178,5
- sem. oleag., prod. deriv., fruct. anis. și veg.	1976	168,7	168,9	166,6
	1977	109,1	139,5	216,4
	1978		173,2	193,5
- amid., carne și prod. animaliere	1976	152,8	160,1	154,9
	1977	158,7	156,4	177,5 ^{a)}
	1978		173,5 ^{a)}	
- zahăr și produse tropicale	1976	243,5	233,2	243,6
	1977	263,3	269,6	259,2
	1978		231,8	229,4
2. Combustibili	1976	366,7	358,3	360,4
	1977	398,4	390,6	392,0
	1978		421,0	429,5 ^{a)}
- cărbuni și coce	1976	266,5	262,6	262,6
	1977	289,1	279,6	281,1
	1978		334,8	352,1 ^{a)}
- țiței	1976	496,7	492,0	492,0
	1977	553,9	550,7	550,7
	1978		551,1	551,1
- produse petroliere	1976	468,4	394,7	399,3
	1977	439,1	448,8	435,0
	1978		441,8	454,3
3. Materii prime industriale	1976	201,9	189,6	194,0
	1977	199,2 ^{a)}	204,3	204,9
	1978		207,4 ^{a)}	215,2 ^{a)}
- minereuri	1976	164,9	176,4	169,2
	1977	149,4 ^{a)}	134,9	154,7
	1978		151,7 ^{a)}	153,4 ^{a)}
- metale	1976	194,8	182,3	188,3
	1977	192,1	194,6	193,7
	1978		202,7 ^{a)}	214,7 ^{a)}
- cauciuc	1976	219,5	201,8	210,2
	1977	231,0	231,9	232,4
	1978		245,0	247,3
- lemn și produse din lemn	1976	222,1	213,0	214,6
	1977	227,9	224,0	225,2
	1978		240,6 ^{a)}	244,6 ^{a)}
- fibre animale și vegetale	1976	228,4	195,4	196,5
	1977	212,3	246,7	253,9
	1978		200,6	205,2
- piei	1976	169,8	152,9	165,0
	1977	106,6	133,1	136,9
	1978		208,6	223,6

a) Date provizorii pentru porci vii, huiță, coce de furnal, mineuri de fier, coccăți, mineuri de mangan, zinc, titan, feroflicuri, oțel comercial, tablă groasă, tablă ondulată laminată la rece, armă neagră recepsă, țevi din oțel, laminate de cupru, chrosten de rășinoase, colulă, hirtie kraftliner.

Orientări în dezvoltarea economică

Nigeria: investiții pentru valorificarea potențialului economic

PLASÎNDU-SE din punctul de vedere al potențialului economic pe primul loc între țările africane în curs de dezvoltare, Nigeria a avut un produs intern brut de 28 mlrd. dolari în anul 1977. Amplora obiectivelor economice pe care își propune a le realiza în viitor (programul de investiții pentru perioada 1975—1980 se ridică la 64,5 miliarde de dolari) se bazează, în mod determinant, pe veniturile obținute din exportul de țiței, estimate la peste 10 mlrd. dolari în 1977.

Extracția petrolului (circa 107 mil. tone în anul 1977) contribuie cu peste 43% la formarea P.I.B. și cu 90% la încasările din exporturi. În Nigeria se extrage aproape 40% din țițeiul produs pe continentul african. Nigeria este al șaptelea producător mondial de cositor, deși a înregistrat o diminuare a producției de la 9 000 tone în 1969 la 4 500 tone în 1977. Prin valorificarea unui nou zăcămint la Lirine, se va ajunge să se extragă în 1980 circa 12 000 tone cositor anual. Cu o producție de columbit, care se va ridica în anul 1980 la 1 000 tone/an, Nigeria va ocupa primul loc în lume. Se așteaptă o creștere a producției de cărbune de la 300 mii tone în anul 1977 la 1 milion de tone în 1979.

Aportul industriei prelucrătoare la formarea P.I.B. a reprezentat în anul precedent doar aproximativ 5% (din care industriei textile, alimentare și de prelucrare a tutunului i-au revenit 2,5%). În următorii ani vor intra în producție două uzine de montaj de autovehicule, la Lagos (Volkswagen) și Kaduna (Peugeot). Se preconizează crearea unui complex siderurgic la Ajaokuta, a unor oțelării bazate pe metoda reducerii directe la Warri și Port-Harcourt, a trei laminare de 210 mii tone, a unui complex petrochimic lângă Port-Harcourt etc.

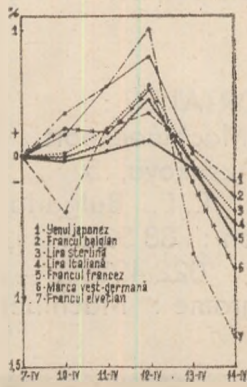
Sectorul agricol ocupă în prezent aproximativ 70% din populația aptă de muncă și aduce o contribuție de 10% la încasările din export. Participarea sa la formarea P.I.B. a fost de 21,8% în anul 1977. În ultima perioadă s-au înregistrat scăderi ale producției de cacao, bumbac, arahide, iar producția de cereale a rămas aproape constantă în ultimii trei ani.

Relațiile economice dintre România și Nigeria înregistrează o dezvoltare continuă. Exportăm instalații complexe pentru centrale electrice, uzine chimice, fabrici de ciment și cărămizi, centrale telefonice, diverse utilaje, mașini și echipament pentru transport. Importăm minereuri și minerale, cauciuc natural, piei, cafea, citrice, gumă arabică etc. În domeniul cooperării economice au fost create, între altele, două societăți mixte pentru prelucrarea lemnului.

EVOLUȚII MONETARE

INTERVALUL 10—14. IV. 1978 s-a caracterizat printr-o redresare de ansamblu a dolarului S.U.A. față de restul valurilor occidentale. Publicarea indicelui producției industriale americane pentru luna martie a.c. (creștere de 1,4%, cea mai mare din acest an) a fost urmată de o redresare a cursului acțiunilor la bursa de valori din Wall Street (numai în ziua de 14. IV. indicele Dow Jones, care exprimă valoarea medie a acțiunilor celor mai reprezentative 30 de firme americane din domeniul industrial, transporturilor și serviciilor, a crescut cu circa 20 de puncte, cea mai mare creștere zilnică după 21. III. 1976). La aceasta se consideră că s-a adăugat, tot ca un factor pozitiv, și creșterea cu numai 400 milioane dolari, în această săptămână, a masei monetare în circulație.

Francul elvețian a înregistrat cea mai accentuată mișcare, depreciindu-se până la nivelul de 1,8450 franci/dolar în ziua de 12. IV. 1978, pentru ca să termine intervalul la circa 1,8850 franci/dolar, cu 1,3% sub nivelul închiderii precedente. Această din urmă mișcare este atribuită puternicelor deplasări de capitaluri speculative, sensibile la evoluțiile din economia elvețiană (anunțarea reducerii beneficiilor înregistrate de mari firme elvețiene exportatoare, fenomen pus, între altele, și pe seama deprecierei excesive a francului pe piețele

valutare). Marca vest-germană a terminat intervalul la circa 2,03 mărci/dolar, depreciindu-se cu circa 0,8%. Urmează, ca amplitudine a deprecierei față de dolar, francul francez cu 0,6% și lira italiană cu 0,5% (la 4,5775 franci/dolar, respectiv 855 lire/dolar pe 14. IV). Lira sterlină, în cluda mării dobinzi minime de împrumut de către Banca Angliei de la 6,5% la 7,5%, s-a depreciat cu 0,4% față de dolar, cotind 1,8675 dolari/lira la sfârșitul perioadei analizate. Francul belgian încheie acest interval la circa 31,60 franci/dolar, iar yenul japonez la circa 219,60 yen/dolar, cu 0,3% și respectiv 0,2% sub închiderea precedentă.

Dobinzile la depozitele în eurovalute pe termen de 6 luni au cotat în jur de 7,875% la cele în eurodolari, 3,4375% la cele în curomărci vest-germane și 10% la cele în eurofranci elvețieni.

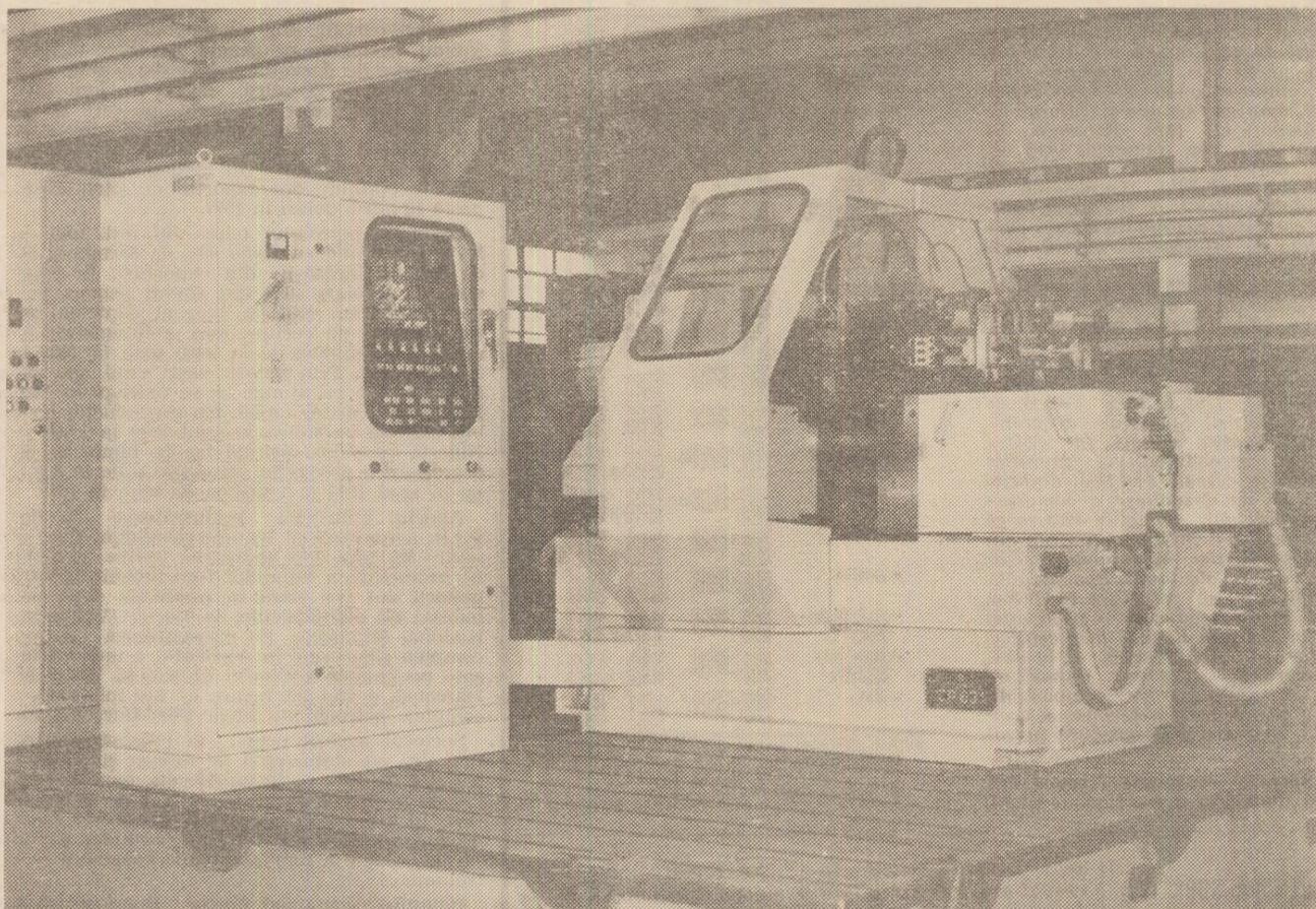
Prețul aurului la Londra a cotat ușor sub nivelul de 180 dolari unca.

Paul DUMITRAȘCU
Gheorghe MUNTEAN

Evoluția cursurilor principalelor valute occidentale față de dolarul S.U.A. în perioada 10—14 IV, luându-se ca bază cursurile din ziua de 7 IV 1978.

MACHINOEXPORT

STRUNG REVOLVER AUTOMAT CU COMANDĂ PROGRAM SR 631

- Timp extrem de scurt de montare și programare a strungului ;
- Exploatarea eficientă a strungului la prelucrarea pieselor mici și mijlocii ;
- Mișcarea rapidă a suportilor, în toate direcțiile ;
- Strungul este comod în exploatare ;
- Construcție robustă și compactă.

● Diametrul maxim al barelor, mm	63
● Diametrul maxim peste suportul transversal, mm	220
● Rotațiile axului, rot/min	40-2000
● Puterea motorului principal, kW	13
● Greutate, kg	3 900

EXPORTATOR :
v/o Machinoexport
str. Aksakova, 5
Sofia, R. P. Bulgaria
telefon : 88 53 21
telex : 022 425
Telegrame : Machinexport-Safia

Datoria externă: structuri regionale

DATE STATISTICE publicate de Banca Mondială relevă că — din 84 de țări în curs de dezvoltare studiate — în anii 1969—1975 datoria externă a cres-

Datoria (în miliarde dolari)

Regiunea	1969			1975			Sporul (în %) în 1969—1975
	publică	privată	total	publică	privată	total	
Asia de Est și zona Pacificului	1,54	1,57	3,11	5,86	4,80	10,66	243
America Latină și zona Caraibilor	7,04	6,01	13,05	14,95	24,52	39,47	202
Țările africane de la sud de Sahara	4,44	1,21	3,65	7,03	3,55	10,58	190
Africa de Nord și Orientul Mijlociu	2,24	0,58	2,82	6,06	1,23	7,29	158
Alte țări mediteraneene	3,54	1,73	5,27	6,71	5,39	12,10	130
Asia de Sud	10,23	0,68	10,91	19,16	0,76	19,92	83
Total 75 țări neexportatoare de petrol	27,03	11,80	38,83	59,77	40,27	100,04	158
Total 9 țări exportatoare de petrol	4,70	1,50	6,20	11,52	9,42	20,94	238
Total 84 de țări	31,73	13,30	45,03	71,29	49,69	120,98	169

Sursa: Banca Mondială

Nigeria, Trinidad-Tobago și Venezuela). Se evidențiază, de asemenea, tendința de privatizare crescândă a creditelor acordate. În timp ce, per total 84 de țări, datoria publică a crescut în perioada considerată cu 125 la sută, datoria către persoane sau instituții private a sporit cu 274 la sută. În cazul celor nouă țări exportatoare de petrol, datoria privată reprezenta în 1975 aproape

lupta împotriva poluării atmosferice), centrul efectuează un schimb permanent de informații cu instituțiile de resort din Franța, fiind legat de asemenea — printr-un sistem automatizat de comunicare — cu centre de documentare din circa cincizeci de alte țări.

Se experimentează electroameliorarea solurilor în U.R.S.S.

ÎN UNIUNEA SOVIETICĂ, pe teritoriul căreia terenurile sărăturate (dar care beneficiază, în cea mai mare parte, de factori climatici favorabili pentru agricultură) ocupă o suprafață de 200 milioane ha, se acordă o atenție susținută experimentării metodei de electroameliorare a solurilor respective.

Prin introducerea directă în pământ (cu ajutorul unor electrozi îngropați) a curentului electric, se produc procese fizice și electrochimice care îmbunătățesc structura solului, pământul se desărează, iar capacitatea sa de a absorbi apa înregistrează creșteri de până la zece ori. Totodată, se reduce cantitatea de amendamente necesare pentru fertilizarea solului, sporește solubilitatea acestora, se îmbunătățește omogenitatea și permeabilitatea pământului. Specialiștii au constatat că cele mai bune rezultate se obțin prin electroameliorarea solurilor de stepă, apreciindu-se că în viitor întinse ținuturi din Uniunea Sovietică vor putea intra (sau reintra) în circuitul agricol.

cut cel mai mult în Asia de Est și zona Pacificului, precum și în cazul a nouă țări exportatoare de petrol (Algeria, Ecuador, Gabon, Indonezia, Irak, Iran,

jumătate din total (față de circa un sfert în 1969), iar pentru țările din America Latină și zona Caraibilor ponderea ei ajunge la două treimi din total.

R. D. G.: aportul inovatorilor

INTRODUCEREA pe scară largă a progresului tehnic joacă un rol crescând în dezvoltarea economiei R.D. Germane. În actualul cincinal (1976—1980) acesta este factorul hotărâtor pentru ridicarea productivității muncii, chemată să asigure 85—90% din

laminat și un fond de muncă echivalent cu timpul de lucru a aproape 130 mii de angajați. Mișcarea inovatorilor are un rol important în atingerea acestor obiective.

Graficul pe care îl reproducem după revista *Statistische Praxis* ilustrează extinderea rapidă în acest deceniu a numărului inovatorilor și raționalizatorilor în sectorul de stat al economiei R.D.G. Efectul economic cumulat al aplicării lor în practică, așa cum se vede din grafic, a cunoscut și el o creștere accelerată în ultimii ani, reprezentând în 1977 peste 4 miliarde mărci.

Informații pentru economisirea energiei

„O TRAMBULINĂ de acces la cunoștințele asupra domeniului termic și a utilizării resurselor energetice” — astfel se autodefiniște centrul de informare al Institutului francez al energiei. Centrul își propune să sprijine pe cei care i se adresează (indeosebi întreprinderi industriale) în stabilirea precisă a naturii cerințelor privind posibilitățile de economisire a energiei, în identificarea informației necesare și adaptarea sa la obiect. În acest scop biblioteca institutului dispune de circa 18000 de lucrări și 400 colecții de periodice, la care se adaugă un volum important de comunicări, studii, cataloage etc.

Pentru a putea face față misiunii sale, echipa centrului de informare cuprinde cinci ingineri (cu specializări diferite), doi documentariști și doi asistenți. Totodată, avându-se în vedere profilul larg al informației solicitate (de la problemele termice la cele privind

Penetrația roboților industriali

INTRODUCEREA roboților industriali în fluxul tehnologic, îndeosebi pentru executarea operațiunilor grele sau dăunătoare sănătății omului, permite în același timp ridicarea productivității muncii și reducerea cheltuielilor de producție. În țările capitaliste dezvoltate această tendință capătă amploare mai ales în construcțiile de mașini (în industria de automobile) și în metalurgie. În ceea ce privește producția de roboți industriali, pe primul loc în lumea capitalistă se situează Japonia, urmată de S.U.A., R.F.G., Italia, Suedia ș.a.

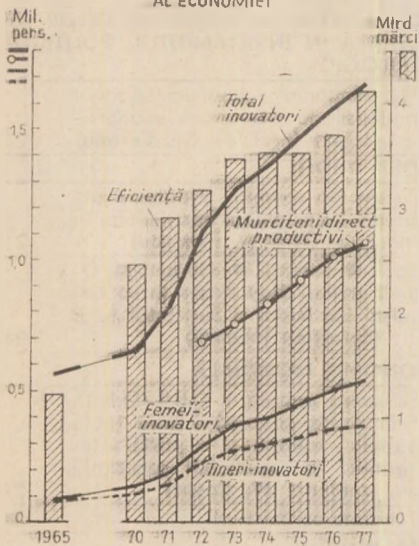
Vinzări de roboți industriali (milioane dolari)

din care :

Anul	Total	generații a doua	generații 2 și 3 a treia
1978	35	35	—
1980	502	502	—
1982	793	636	155
1983	1699	463	1236

O prognoză elaborată în acest domeniu de firma „Frost and Sullivan” apreciază că pe piața țărilor vest-europene vânzările de roboți industriali vor spori (valoric) până în 1985 de patruzeci-cincizeci de ori, cererea orientându-se totodată către mașini din ce în ce mai perfecționate (vezi tabelul).

MISCAREA INOVATORILOR DIN SECTORUL DE STAT AL ECONOMIEI

sporul venitului național și al producției industriale. Pe de altă parte, se prevede ca prin aplicarea realizărilor tehnico-științifice în domeniul industriei și construcțiilor să se economisească anual circa 170 mii tone de petrol

FONDUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE

(Urmare din pag. 22)

și 199,7 miliarde lei în anii 1961—1965 la 549 miliarde lei în cincinalul 1971—1975. În primii doi ani ai actualului cincinal 1976—1977 s-a realizat un volum de investiții de peste 320 miliarde lei — cu un ritm mediu anual de creștere de 10,7% — pe seama acestora fiind date în exploatare peste 1 000 capacități industriale și agrozootehnice importante.

O trăsătură de bază a politicii partidului de formare și utilizare rațională a fondului național de dezvoltare economico-socială o constituie repartizarea acestuia pe ramuri ale economiei naționale, precum și județe, astfel încât să se asigure nu numai dezvoltarea susținută a forțelor de producție, ci și realizarea unei structuri moderne, a economiei naționale, care în profil de ramură și subramură să permită valorificarea superioară a resurselor naturale și a potențialului uman, precum și promovarea largă a progresului tehnic iar în profil teritorial să favorizeze dezvoltarea armonioasă a tuturor județelor și un înalt nivel de civilizație în toate zonele și localitățile țării.

O coordonată de bază a politicii partidului nostru o reprezintă utilizarea rațională și cu înaltă eficiență a fondului național de dezvoltare economico-socială, realizarea fiecărui obiectiv de investiție cu o înaltă eficiență economică. „O atenție deosebită — se subliniază în Programul partidului — se va acorda, în întreaga politică de investiții, folosirii cu maximum de eficiență a mijloacelor destinate dezvoltării economico-sociale a țării, realizării unei eficiențe maxime la fiecare mie de lei fonduri fixe. Aceasta constituie calea sigură a creșterii avuției naționale, a ridicării continue a bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor“.

Analizele desfășurate în cursul anilor 1976 și 1977 cu privire la realizarea eficientă a programului de investiții, au arătat că prin reducerea costului investițiilor, prin adoptarea de soluții constructive mai eficiente și extinderea utilizării materialelor de construcții ușoare și ieftine, la obiectivele prevăzute în acest cincinal se poate realiza o economie de investiții de peste 100 miliarde lei. Potrivit Programului privind măsurile suplimentare de dezvoltare economico-socială a României până în 1980, adoptat de Conferința Națională a partidului fondurile economisite vor fi destinate pentru: dotarea cu mașini și utilaje a suprafețelor disponibile în activitatea productivă; devansarea începerii și punerii în funcțiune a unor capacități prevăzute în cincinal; construirea de noi obiective care să asigure o mai bună legătură cu perioada 1981—1985; accentuarea procesului de industrializare a localităților și județelor mai puțin dezvoltate; amplasarea de noi întreprinderi în centre muncitorești în vederea suplimentării locurilor de muncă pentru femei; creșterea suplimentară a retribuției oamenilor muncii.

Așa cum s-a subliniat la Conferința Națională, obiectivul principal în investiții este scurtarea termenelor de intrare în producție a noilor capacități, realizarea rapidă a parametrilor proiectați. O importanță mare pentru folosirea eficientă a fondului național de dezvoltare revine și dimensionării raționale a stocurilor de materii prime și materiale, accelerării vitezei de rotație prin scurtarea ciclului aprovizionare-fabricație-desfacere.

ÎNTREBĂRI — RĂSPUNSURI

GHEORGHE TOBOIU, Drobeta-Turnu Severin. Unitatea unde vă desfășurați activitatea este îndreptățită să stabilească natura transferului dv. Comentariul din lucrarea la care vă referiți corespunde reglementărilor în vigoare. Vă puteți adresa Comisiei de judecată pentru a preciza dreptul dv. la recunoașterea vechimii neîntrerupte în aceeași unitate.

CONSTANTIN COMAN, Buzău — Din scrisoarea dv., precum și din copia carnetului de muncă nu rezultă că în perioada citată ați urmat cursurile învățământului superior ați avut un contract încheiat cu întreprinderea unde ați lucrat. În cartea de muncă este notat numai motivul desfacerii contractului și anume „plecarea la facultate“. În aceste condiții perioada 1962—1963 nu se poate considera veche în muncă.

GRUPUL ÎNTREPRINDERILOR DE GOSPODĂRIE COMUNALĂ, BUCUREȘTI — Indemnizația acordată șefului de echipă sau de brigadă, conform prevederilor art. 79 din Legea nr. 57/1974, se ia în considerare la stabilirea retribuției tarifare. Legea prevede expres că indemnizația are caracter tarifar.

VARVARA ZAHARIA, Făgăraș — La calcularea indemnizației pentru concediul anual de odihnă trebuie să se ia în considerare (ținând seama că ați beneficiat de concediu în luna octombrie 1977) retribuțiile nete, nediminuate cu impozitul majorat pentru copii. Indemnizația se calculează pe baza retribuțiilor cuvenite în perioada 1 octombrie 1976 — 30 septembrie 1977.

MIHAIL ȘERBAN, Ploiești — Problema ridicată de dv. a fost analizată la aplicarea Legii nr. 57/1974. Indicațiile Ministerului Sănătății, la care vă referiți, corespund soluțiilor ce au fost adoptate de organele de stat competente.

PETRU BIRIS, Curtici — Tema ridicată de dv. este soluționată în primul alineat al pct. 12 din anexa nr. 3 la HCM nr. 69/1975, potrivit căruia acordarea retribuției tarifare se face conform rezultatelor obținute în luna sau trimestrul respectiv. În cazul în care în trim. I și II ați primit majorarea corespunzătoare depășirii producției, în trim. III urmează să vi se diminueze retribuția corespunzătoare nerealizării producției din acest trimestru și nu cumulat de la începutul anului.

ȘTEFAN CONSTANTIN, Roșiori de Vede — Potrivit anexei IV la Legea nr. 57/1975 (cap. V. pt. 2) persoanele care îndeplinesc funcția de șofer și efectuează și activitatea de taxator, primesc o retribuție pentru funcția cumulată de până la 300 lei lunar. Criteriile de acordare a retribuției pentru funcția cumulată sunt prevăzute în anexa 5 la H.C.M. nr. 69/1975.

ȘT. ION BALUȚĂ, comuna Greci — Tulcea — În situația dv. perioada lucrată (între 1963—1966) și perioada serviciului militar nu se includ în calculul vechimii neîntrerupte în aceeași unitate. În prima perioadă nu ați fost încadrat cu contract de muncă în condițiile prevăzute pentru personalul muncitor, iar serviciul militar ați efectuat înainte de a fi încadrat la o unitate socialistă.

Revista ECONOMICA

editată de Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale, Institutul Central de Cercetări Economice

Sumarul nr. 16 din 21 aprilie 1978

- Vizita tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU în Statele Unite ale Americii. Moment strălucit de afirmare internațională a României socialiste, a înaltului prestigiu al presedintelui țării (Dinu Dragomirescu) 1
- Președintele NICOLAE CEAUȘESCU, promotor al unor noi principii în relațiile economice și politice internaționale 3
- O politică dinamică de extindere a unor relații economice reciproc avantajoase 4
- Conferința națională a femeilor. Prezența activă a femeilor în viața politică, economică și socială a țării (conf. dr. Ana Gluvcov) 5

ECONOMIE NAȚIONALĂ

- Perfecționarea mecanismului economico-financiar
 - Contractul economic, pirghie importantă în asigurarea unei bune desfășurări a producției (Marin Grăjdan) 7
 - Simpozion științific consacrat perfecționării conducerii planificate a economiei 9
 - Dezbateri „R. E.“: Perfecționarea gestiunii economice în condițiile adâncirii democratismului economic 10
- Cum se realizează planul de investiții (B. Codru) 13
- Accelerarea lucrărilor pe șantierele de irigații (Aurel Popa) 15
- Investițiile în strategia dezvoltării (I) dr. Ioan L. Ciolan) 17
- Cititorii au cuvântul 19

CONDUCERE ● ORGANIZARE

- Generalizarea experienței înaintate. Încărcarea optimă a utilajelor prin raționalizarea fluxurilor (Gheorghe Trifu, Marcel Toma, Gheorghe Matei, Cristea Ionită, Mircea Calotă) 20

DOCUMENTAR IN AJUTORUL CELOR CE STUDIAZĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÎNTUL POLITICO-IDEOLOGIC

- Mic dicționar economic. Fondul național de dezvoltare economico-socială (prof. dr. Gh. Cretoiu) 22

TEORII ● IDEI

- Puncte de vedere. Probleme ale prețului, costului și beneficiului în industrie (Nicolae Florescu) 23
- Școli ● curente ● economiști. Opinii privind dezvoltarea la economiștii din Sudul și Sud-Estul Asiei (I) (Eufrosina Ionescu) 24

ECONOMIE MONDIALĂ

- Sesiunea anuală a C.E.E./O.N.U. Stimularea cooperării între toate statele europene — parte integrantă a edificării securității pe continent (V. Cosac) 27
- Tendințe-conjuncturi 29
- Mondorama 31

Redacția și administrația: Calea Dorobanților nr. 11—25, 71131 București, telefon 12 13 69.

Cont. I.S.I.A.P. nr. 64.51.301.52 B.N.R.S.R. — filiala sect. 1 București

Tipar: Combinatul Poligrafic „Casa Semteii“.

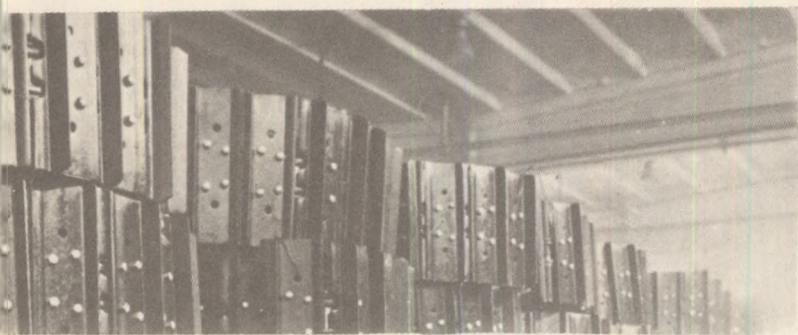

Strada Harghita 113

Telefon: 133 43; 133 44; 133 45;

122 44; 122 45.

Telex: 02 72 01.

Realizatoare a unei game foarte bogate de piese, ansamble și subansamble, destinate echipării tractoarelor cu șenile de diferite capacități, **INTREPRINDEREA DE UTILAJE ȘI PIESE DE SCHIMB din MIERCUREA CIUC**, își va aplica marca fabricii pe aproape 100 de produse aflate la ora actuală în diferite faze: concepție, asimilare, experimentare, producție curentă. Dintre acestea menționăm: reperatele și subansamblele pentru tractoarele S 651 pe șenile și tip Fiat 45; cadrele tip SUP 29-10 și 48-10, realizate în colabo-

rare cu întreprinderea „Ceahlăul” din Piatra Neamț; mecanismul de rulare complet asamblat pentru tractorul tip S 651; șenilă asamblată; role de susținere cu suport, asamblate; suporturi ghidaj; lanțuri șenilă; mecanisme de rulare complet asamblate pentru tractoarele tip S 445 Fiat; role asamblate; garnituri de etanșare; dispozitive de tracțiune; carcasa cuplei; steaua interioară a cuplei; furcă ambreiaj; axul rolei de susținere; suport rolă susținere; bucușă șenilei; bucușă brațului de închidere; lagăre stînga-dreapta; plăci de fixare; suport post dreapta; suport post stînga; suport automat stînga; suport automat dreapta; ax intermediar; arbori; pinioane; role; mecanisme de rulare stînga; mecanisme de rulare dreapta și multe altele.

SEZONUL EXCURSIILOR ȘI AL DRUMETIILOR SE APROPIE !

Radioreceptorul portabil vă poate fi un tovarăș agreabil în orele libere, indiferent unde le petreceți .

Dacă nu aveți încă un radioreceptor portabil, cumpărați-vă !

SENSIBILITATE

SELECTIVITATE

AUDIȚIE CLARĂ

ȘI PLĂCUTĂ

În magazinele specializate cum și la raioanele respective magazinele universale ale comitetului de stat, există următoarele tipuri de radioreceptoare, de purtat :

	Lungimi de undă	P
CORA	1	345
APOLLO	1	345
PESCĂRUȘ	2	450
ALFA	2	450—54
COSMOS	3	645—74
GLORIA	4	1450

Vinzători bine pregătiți vă oferi relații complete despre tipurile de radioreceptoare portabile.